

İNSAN BİLİNMEZİ

BEN KİMİM? Hayat perdesine düşen geçici bir gölge mi? Yoksa rüyalarında dünyayı yaşayan bir ebediyet yolcusu mu? İnsan gerçeğine yaklaşım için önce yanlış önyargılardan kurtulmamız gerekir. Abartılmış evrim teorileri, yanlış ruh kavramları zihinlerde yaşadıkça bu harika sanat eseri insanı nasıl anlarız ki? İnsanın varlığını zevkle takip edebilmek, ilâhi inancın ışığında kutsal bir tutkudur.

Evreni Gözlerken

1. BİLİMSEL DÜŞÜNCE

Bilimsel düşünce : Gerçeği, ona yakışır biçimde düşünme san'atıdır.

Bir yönüyle : Aklın penceresinden evreni yansıtır ve böylece bilim doğar. Bir yönüyle de bilinmezi kovalar. Ona, önce düşüncenin, sonra aklın kemendini atar.

Bilim :Düşünce ve aklın ortak çabası ile önce dehalarda doğar. İnsanların çoğu için buğulu bir cam ardındadır, net değildir. Sonra, o metodların ustalığı sayesinde tüm insanlara aktarılır. O buğulu gerçek netleşir ve akılcı bilim ortaya çıkar.

İnsanların beş duyularında ve zekâlarındaki farklar bu sonuca yol açmıştır.

Kabul etmek gerekir ki; bilimsel düşüncenin ufuklarındaki sonsuzluğa rağmen, akılcı bilim, ortalama insan zekâsı ile sınırlıdır.

Dahilerin bildiklerini, akılcı bilime hipotez ve teorilerle aktarma çabaları bunun pek gerçekçi bir tezahürüdür.

Bilimsel düşünce; dehanın, evrende aradığı gerçeği bulmak özleminden doğar. Akılcı bilim, dar gözlem penceresinde her şeyi çözmeye, yorum yapma çabası içindedir. Bu yüzden bazı tezatlar doğar. Meselâ akılcı bilim, beş duyu aracılığı ile kavramak istediği evrende bu beş duyunun ne kadar dar bir pencere olduğunu tartışmak istemez.

Gözlerimiz yüzbinlerce ışıktan yedisini görür. Kulağımız on binlerce titreşimden pek azını duyar. Evrende mesafe sınırları 10^{-13} den 10^{50} cm'ye kadar sonsuzdur. Biz ancak bir kaç metre sınırının ötesini idrakten bile âciziz. Bize bugünkü bilimi kazandıran bu beş duyu değil, dehaların düşüncelerindeki sonsuzluktur.

Beş duyu sınırları içinde bir taş ya da maden parçası bize, sertlik, parlaklık gibi basit bilgiler verir. Halbuki kulağımız tüm titreşimleri duysa; her atom için ayrı bir senfoni niteliğindeki müziklerini duyacak ve o taş parçalarına birer müzik eseri gözüyle bakacaktık.

Bütün ışınları görsek; en karanlık gecede bile kral düşünlerini geride bırakan binbir ışık ve renk ihtişamı görecektik.

Şu halde ilmin temeli kaba müşahedeler değil, dahice yaklaşımlarla elde edilen bilimsel düşünce tarzıdır.

Akılcı bilimin sınırları günümüzde çok genişlemiş, madde çizgisinin çok ötesine geçmiştir.

19'ncu asırda akılcı bilim, madde bilimlerinin temsilcisi sanılırdı. Halbuki günümüzde fizik ve matematikteki : Einstein, Fermi, Broglie, Heisenberg gibi ehil kafalar her iki bilim dalının da maddeye bağlı olmadığını; bulduğu her gerçeği incelemeye mezun ve memur olduğunu, akılcı bilime altın çivilerle çaktılar.

Akıl - zaman - etki - cazibe gibi kavramlar madde ötesidir. Fakat akılcı bilimin; fizik ve matematiğin uğraşı konularındır.

Madde ve ötesi bölümünde bu konuya daha da açıklık getireceğim. Ayrıca bir bölüm sonra evrendeki varlıklar bahsinde de; yeni yeni akılcı bilime yansıyan bu konuları inceleyeceğiz.

Bilimsel düşünce : Evrenin yüce san'atını bilimin akıl penceresinden seyrettirir bize, kat'iyen bağnaz değildir. Basit kıyaslar, dar fikirler onun engin ikliminde yaşamaz.

Meselâ : İnsanların da gözü var, böceğin de gözü var diye bir benzetiş yaparak insanı böceklerle aynı sayfada seyretmez. Bilimsel düşünce güzel gözdeki san'atı, onun ardındaki görme san'atını inceler. 0 hârikalar hârikası görme olayının birbirinden muhteşem kompüter sistemlerini inceler.

Gözsüz gören rüyayı inceler. Önsezinin esrarını araştırır. Yani insanı küçülterek aramaz. Ondaki sonsuzluk sırrını inceler. Metodu akılcı bilim esasına dayanır. Ancak, çözemediği olayı akılcı bilim yapıyorum diye yalancı kılıflara sığdırmaya çalışmaz. Aklın sınırlarında genişlikler arar.

Bilimsel düşünce açısından çok önemli bir mesele,düşüncedeki sınırlardır. Genellikle düşünceyi çevre ve alışılmış konular etkiler.

Halbuki evrende gerçekleri bize tanıtacak çok önemli konular vardır. Ancak biz bunların tetkikine alışkın değiliz. Meselâ çokluk (kesret) ve teklik (vahdet), enfüs ve âfak, boyutlar ve sonsuz yüzeyler (Einstein'in sonsuz boyutlar teorisi). Bu konular (bilimsel konular), bilimsel düşünceye hâkim olursa onun ufku, perspektifi bambaşka olur ve gerçek daha kolay bulunur.

İnsanı tetkik ederken, bu bilim dalı düşünce objektifini sık sık kullanacak ve alışılmamış bu konuları okurlarımıza tanıtmaya çalışacağım.

Yine bilimsel düşünce metodlarından bir noktayı daha perçinleyerek asıl konumuza geçeceğiz. Fizik ve matematik madde ile sınırlı değildir.

Gereğinde kurallarına uymak kaydıyla fizik ve matematik, madde ötesini de inceler. En azından görüş verir.

İşte bir ciddi konuyu incelerken, bilimsel düşüncenin ufuklarını geniş tutarak; şüphesiz, akla sadık kalarak yürümek gerekir. Yoksa 19. asır maddecileri gibi önyargılarının cılız ufkunda evrene maddeden bir kılıf aramanın, insanı ufalayıp bir toz zerresi gibi tanımlamanın bilimsel düşünce ile uzak yakın ilgisi yoktur.

İnsan konusunda bilimsel düşüncenin geniş ufkunda bir araştırma yapmadan önce, çok kısa da olsa evrendeki varlıkları özetlemek istiyorum.

Zira yine dar ufuklarda alışlagelmiş ölçülerde, evrende varlıklar denince; taş yığınları, bitki ve hayvan benzeri varlıklar hatıra geliyor. Halbuki bir evren bilinci, akıl, cazibe, kudretin temel ilkesi olan empuls - etki de evrendeki varlıklardandır. Bunları bilmeden evreni çocuk masallarındaki öcüler ülkesi gibi görerek yola çıkamayız.

İlerde zaman - mekân - boyutlar gibi yine evrendeki çok önemli varlıkların fizik tartışmasını yapacağız.

Ancak, özellikle evren bilincini ve etkiyi iyice tanıtmak istiyorum.

2. EVRENDEKİ VARLIKLAR

İnsanoğlu dünyaya ayak bastığından bu yana evreni ve evrendeki varlıkları merak etmiştir.

Bilinç : Evrendeki büyük bilinçden bir yansıma olduğundan bu merak doğmuştur.

Sanki evrene ait bilgileri unutmuş da arar gibi bir hali vardır. Günümüzde de, maddeciliğin moda olmasına rağmen, gezegenlerde olağanüstü varlıklar aramak bir tutku haline gelmiştir.

Acaba evrende kimler var?

Bu sorunun net bir karşılığı elbette çok zor. Bir kere evren kavramımız çok yüzeysel. İkincisi tanıdığımız maddesel evrenin bile boyutları öyle sonsuz ki, ne gidilir ne bulunur.

Ancak, elimizde fizikten aldığımız anahtarlar var. Bu anahtarların üç tanesi çok ilginç.

Birincisi : Evrende sonsuz boyut olması ve bu boyutların kavramı çok güç mekânlar meydana getirme ihtimali.

İkincisi : Zaman kavramının fizik değerinin ilginç yanı. Yani onun boyutla zaman arası bir değişken oluşu. Bu nedenle, uzayda başka, dünyamızda başka, minik mekânlarda (atom çekirdeği) değişen değerler gösterir. Belki de onun negatif hali sayılan geçmişde hızı başkadır.

Modern fiziğin üçüncü ilginç bilgisi : Hilbert'in minik mekânıdır. Fermi boyundan küçük mesafelere kuvant yansıyamaz. Bu nedenle maddesel varlıkların özünde 1.4×10^{-13} cm'den daha küçük mekânlar vardır. Bunlar, zaman boyutuna da giriş imkânı vermiyen esrarengiz mesafelerdir.

Bu bilgilerin ayrıntılarını kitabımızın muhtelif yerlerinde inceleyeceğim. Bu bilgiler, evren hakkındaki maddesel kavramlarımızı madde ötesine iten pencerelerdir.

Gözlemlerimizden biliyoruz ki; çevremizde, özellikle insanda madde ötesi olgu ve bulgular vardır.

Meselâ evrende akıl almaz bir bilim vardır. Evrenin her noktasında düzenler kuran, nizamlar yaratan, akıl almaz maharetler, içgüdüler vardır. Her şeyden ötede akıl vardır. Zaman ve mekâna sığmayan bir cazibe, esrarengiz bir interaksion gücü vardır atomlarda. Telepati - Önsezi - Aşk vardır çevremizde bizi sınımsız saran.

Kader vardır : Kaçınılmaz bir esrar. Rüyaların pırıltıları içinde bazan seyredilen, bazan ardından koşulan.

Seziler vardır : Yüzlerce yıl önce fotoğraf gibi bugünümüzü sergileyen.

tüm gerçekler evrende madde ve madde ötesinde nice varlıkların sergilendiğini ispatlar.

Okuyucularımın maddesel görüşlerin etkisi altındaki düşüncelerini karmakarışık etmemek için evrenin bu madde ötesi varlıklarını satırlarımız arasında konularla ilgi gösterdikçe tanıtacağım. Akılca bilim sınırları içinde. Özellikle ruh bahsinde ayrıntılara gireceğim.

Evreni gözlerken, onun Büyük Yaratıcısının kaçınılmaz varlığına inanmadan, kör doğuşu sanılarla bir yere varmak imkânsızdır.

Allah'ın varlığının kaçınılmaz bir bilimsel yasa olduğunu Tek Nur isimli kitabımda çok net bir biçimde ispatladım. Bu konuda kuşkuları olanlar İnsan Bilinmezi'ni okumadan önce Tek Nur'un Allah'a İman bölümünü okumalıdır.

Allah'ın varlığına inanarak, yukarıdan beri ileri sürdüğüm fizik gerçeklerle birlikte, gözlemlerimizin ışığı altında evrende madde ve madde ötesi varlıkların mevcudiyetine kolay yaklaşım sağlarız.

Aslında aklın ve bilimsel düşüncenin ışığı altında gerçek fiziği okuyup anlayan için, inanç aksiyomu olmadan bile evrende madde ötesi varlıklar kaçınılmaz bir gerçektir.

Evrendeki madde ve madde ötesi varlıklar, doruğuna insanla ulaşmaktadır.

Allah'ın teklik sırrı, sıfatları ve yansımaları ile çokluk (kesret) âlemini doğurmuştur.

Çokluk (kesret), en dışta da sınırını madde ile tamamlar. Bir başka deyimle Tanrı'nın tekliği ve Ö'nun hârika sanatı (evren), iç içe mekânlarda, bir merkezden uzaklaşarak (zahirde) çokluğa sıçrarken; daha içte O'nun teklik sırrına daha yakın madde ötesi evrenler vardır.

Allah maddenin maverasındaki insan bedenine; mâna (madde ötesi) ceryanı vererek onu evrenin özüne bağlamıştır. İnsan, çokluktan ve maddesel evrenden mânaya geçilen esrarengiz bir kapıdır.

Bu yüzden o, tüm yaratılanlardan farklı olarak Allah'ı bilmek ve bulmak san'atına sahiptir.

İşte bir yanda evrenin akıl almaz boyutlarında sonsuz varlıklar. Bir yanda, mekândaki beden adresinde esrarengiz bir canlı; İNSAN. Minicik mekân noktasında tüm evreni bilmek, ona doğru varmak tutkusunda bir kahraman. Paniğe kapılıp kendi cüceliğinin yalnızlığına kapılmadıkça, evrenin sırrına ermeye aday bir yolcu... Esrarengiz, fakat gerçek bir yolcu...

3. EVREN VE İNSAN

Evrenin sonsuz ihtişamı içinde bir nokta gibi duran, fakat onun özünde büyük sırlar taşıyan insanı tanıyabilmek için, önce onu menşesinde maddeye mahkûm eden yanlış teorileri bilim adına cevaplamak istiyorum.

İnsanın Menşei :

İnsanın menşei nedir? Sorusuna, gerçek bilim adamının vereceği cevap, «bilinmemekdir» şeklinde olur.

Dindar bir kimse, insanın Allah tarafından özel ve özenle yaratıldığını. Adem'den geldiğimizi söyler.

Yüzeyde bilgisi olan maddeci ve her şeyi bildiğini ;sanatlar, ya onun evrimle tek hücreden gelişip yüceldiğini, ya da yıldızlardan gelmiş olabileceğini söylerler.

Acaba gerçek bilim adamı son iki görüşe neden katılmaz?

Çünkü o, bilimin ışığı altında evreni seyretmiş ve evrimin bir başka canlıdan insana yükselmesinin imkânsız olduğunu anlamıştır. Nasıl mı?

1) Özellikle günümüz evrimcileri evreni fizikle başlatırlar. Nötrondan atomlara, atomlardan moleküllere, oradan canlının temel molekülü olan DNA molekülüne bir evrim hayali kurarlar.

Halbuki fizikî evrim şu nedenlerden dolayı mümkün değildir :

a) Kuvant periodik listesinde; nötronun yeri başlangıç olmadığı gibi. nötrondan atom gelişmesi fiziğin en büyük yasalarından biri olan Parite'ye karşıdır. Parite, madde ve anti-maddenin çift yaratılışıdır.

b) İlk madde sayılan Hidrojen, nötronun ayrışmasından değil Kuvant cetvelinde Lepton listesinde yer alan elektronun protona koşması ile doğmuştur. Evrendeki novalarda en çok görülen kuvant elektrondur.

c) Hidrojenden helium doğsa bile; o kadar enerji çıkar ki, Helium yeniden parçalandığı gibi hidrojen de kuvantlaşır. Dolayısıyla hidrojenden katlanma ve 100 küsür elementin doğması demek : Evrenin o noktasında milyonlarca nükleer bombanın patlaması, kuvant dağılımlarına kadar parçaların yok olması demektir.

d) Periodik cetvelin tetkiki ve elementlerin dünyamızdaki yüzdeleri de böyle bir fizik evriminin kesinlikle olmayacağını doğrular.

e) Eğer bu yolla bir fizik evrim olsaydı; çekirdeklerin bütün radioaktif izotopları da sıralanır, dünya nükleer cadı kazanına dönerdi.

2) Biyolojik evrim için şartlardan biri olan çevreye uyum, bir nevi rahatlama söz konusu olsaydı; dünyamızın en eski varlıkları bitkilerdeki evrim; bugünkü hali ile dahi evrime yeter uyumu dolduğuna göre hayvan türüne sapma evrimi olmazdı.

3) Evrimde, güçsüzlerin tasfiyesi (seleksion) nedeni de gerçeklere uymamaktadır. Kör yılan bir nevi kertenkeledir ve yaşama şartları en zor olan hayvan sayılmaktadır. Fakat dünyanın ilk yıllarından beri yaşamakta, ne bir evrim geçirmekte ne de tasfiye olmaktadır. Dağ faresi de böyledir. Ön ayaklarının kısalığı, yaşadığı ortamda ona çok zor yaşama imkânı verdiği halde; bu fare ne seleksiona uğramıştır, ne de evrimle ayaklarını uzatmıştır. Su örümceğinin üremesindeki zorluğa rağmen, çıkıp kara örümceği olmak, yani evrim, ne aklına gelmiş ne de seleksiona uğramıştır.

4) Evrimin maddecilerce bir gayesi de tayin edilmemiştir. Evrim tesadüfen oluyorsa gelişme amacı nasıl düşünülebilir? Allah tarafından gerçekleştiriliyorsa; böyle bir serüvene zihnimizi zorlamak beyhudedir. O, iç güdülerde; ne harika planlar kurmaktadır. Evrim dilesse bile bunu saniyede yapardı. Uyum, güçsüzün tasfiyesi gibi düşünceler insan zihninin, kendi sapık hayalidir. Belli olmayan nedenler evrimi organize ediyor deniyorsa; evrimin belli uç noktalarında kalması gerekirdi.

Mesele beyin gücü ise, beyni en güçlü hayvan Yunus balığıdır. Ve evrimcilerin listesinde çok diplerde kalır. Beyin bunca gelişince evrim Yunus balığında kalmalıydı. Eğer evrim elektromanyetik yönlü ise, bu alanda en güçlü hayvan yarasadır. Evrim o noktada kalmalıydı.

Güzellikse, kelebeklerde evrim sonlanmalıydı. Eğer evrimin amacı insan olup Allah'ı ve evreni bilmekse; bu yüce amacı yaratıcı arzu ettikten sonra. niçin milyonlarca sene beklesin? Ve kendini bilebilecek varlığı özenle yaratmasın, hem de çok tez ve ânîden?

5) Evrim, genetik kartlardaki değişimler diye yorumlanmıştır. Genetik kartlarda nedeni ne olursa olsun; bir değişme ile türlerden türe geçmek için evrenin ömrü de yetmemektedir. Şöyle ki :

a) Bir amipten bir kelebeğin gelişmesi için 10^{21} mitoz süresi geçmesi lâzımdır. Bu ise trilyon sene eder. Değil amipten insan, kelebek olması için bile geçen süre evrenin maddesel yaşına sığmaz.

b) Amipten maymunun gelişmesi için 10^{160} mitoz süresi gerekmektedir. Matematik açıdan da evrim imkânsızdır.

6) Evrimi nakzeden bir konu da türlerin çokluğu ve evrim halkaları olarak görülen tür temsilcilerinin akıl almaz sayıda cinslerinin varlığıdır. Onbinlerce tür böcek, bir o kadar tür molluska dünyanın çok eski çağlarından beri bütün cinsleriyle beraber yaşamaktadır. Genetik açıdan tüm ihtimallerin yayılması matematik olarak imkânsızdır. Bir tür, yanlamasına onbinlerce şekil alsın, sonra evrim mantığı başka türe atlayıp yeni cinsler yapsın. Böyle bir işlem ancak dahiyane bir bilgisayar programla mümkündür. Eğer bu türlerin genetik şifreleri ilâhi bir bilinç tarafından oynanıyorsa, yani şifreler laboratuvarında elektromanyetik analizlere tâbi tutuluyorsa; bu ilâhi sistem neden tüm genetik zincirleri ana program halinde yapmasın? Sermayesiz tezgah gibi bir amibi geliştirmeye çalışsın? Böcek türlerindeki onbinlerce farklı cinsler, ilâhi fırçanın evren güzelliği içindeki bir kolleksiyonu gibidir. Tasavvur edilecek tüm böcek biçimleri bu listede vardır. Böyle bir kolleksiyonu binlerce ilim adamı birlikte her imkân ellerinde olarak düzenlemeye çalışsalar, genetik şifrelerde yalnız bacak şekillerinin tayinini sağlayacak formülleri milyonlarca senede bulamazlar. Birbirinden farklı bacaklar, bine yakındır. Bunların şifreleri 80×10^{24} mitoz süresinde düzenlenebilir ki, bunu bir âlim milyonlarca senede yürütür.

7) Evrime ters düşen bir olay, bir çok hayvanın hem küçük hem büyük türlerinin olmasıdır.

Domuz - kobay, arslan - kedi, goril - mamozet gibi. Evrim tek yönlü bir zincirleşme olması gerekir ki, böyle bir çift yansıma ancak ilâhi kudretin dekor arzusu ile izah olabilir. Yine en zayıfla, en güçlüyü aynı ortamda yaşatan bir görünüm seleksiyonla hiç izah olmaz. Timsah yaşamalı, kertenkele ayıklanmalıydı. Halbuki her tür için yaşama şansı aynıdır. Ceylan kapianın bulunduğu ormanda yaşar ve milyonlarca sene sayısız azaltmadan sürer durur. Nerede seleksiyon?

En âciz molluska, biyolojik silahlarla donatılmış balıklar ortamında neslini yürütür durur. İlâhi bilgisayarlar türlerin yaşamasını kontrol altına almıştır. Seleksiyona yer yoktur. En âciz, en güçlünün yanında hayatını sürdürür. Arınmaya uğradığı iddia edilen hayvan türü 100'ü geçmez. Milyon hayvan türü, bunların arasında kaybolan 100'dür. Bunları bir ayıklanma sanarak evrimi bu noktaya oturtmak gerçekten gülünç olur.

Canlıların birbirini besin olarak kullanmaları dünya tabiatının bir değişim planıdır. Tamamen bilgisayarize olan bu denge, her canlının devamlı temsili esasını akıl almaz bir hesap ahengi içinde sürdürür durur. Son yıllarda tesbit edilen bir olay akıl almaz dengeyi bize öğretti :

Normal termit böcekleri 2000 - 3000 yumurta yapar. Bunlardan yaklaşık 100 - 150 tanesi hayat sahnesine çıkar. Ancak bir tür termitin üç milyon yumurta bıraktığı tesbit edilmiş. Bunun sebebi araştırıldığında bu yumurtaların çok lezzetli olduğu, bütün böcekler tarafından yendiği ortaya çıkmıştır. İlâhî denge bu termiti kazanmak için böceğe bu kadar ileri bir yumurtlama gücü

vermiştir. Bu böcek de hayata diğer termitler gibi 100 - 150 sayı ile girmektedir. Bilim adamları buna lezzetli yumurtanın öyküsü diyor.

8) Evrim teorilerine tamamiyle ters düşen üç hayvan vardır : Ornitornik, kirpi ve kanguru. Bunlar benzerlik tasnifinde, anatomik ilgi bulunamadan sıradan yerlerine konmuştur. Ayrıca bu tasnifin en altında kalan hayvanlar, en üsttekilere göre daha gelişmiştir. Örneğin : Yunus balığı, Goril'den daha akıllı ve gelişmiş beyne sahiptir. Evrim halkasının en altında görülen karıncalar, toplum bilinci ve zekâ açısından bir çok memeliden daha çok gelişmiştir.

9) Evrimcilerin, canlı kendini kendi için korur, ilkesini altüst eden bir olay : Arı, öleceğini bile bile peteğini korumak için düşmanını sokar.

Daha ilginç yine bir kavgacı termit türünde görülür. Bir tür termit 100⁰ de etkili zehirler imal etmekte, bunu düşmana fırlatarak öldürmektedir. En akıl almaz olay ise bu kavgacı termitlerden bir kısmının el bombası gibi patlaması, bu arada korkunç kimya zehirleriyle kalabalık düşman guruplarını öldürmesi olayıdır.

Bu böceklerin minik canlarından çıkardıkları zehirler, modern kimyasal savaşa âdeta mesnet olmaktadır.

Evrimcileri artık termit böcekleri bombalamaktadır.

10) Evrimciler gelişmeyi hep milyon senelere bağlarlar. Yüzyılımızda, İzlanda civarında jeolojik bir olay sonucu bir ada doğdu ". Adada nasıl bir canlı doğacağını incelemek üzere binlerce biyolog adaya gitti. İki yıl içinde adada akıl almaz bir süratle o kadar çok böcek ve küçük bitki türedi ki, tüm evrimciler taşı tarağı toplayıp adayı terk ettiler. Sonra da «Yanar dağlardan DNA'lar aktı» dediler. Bu gülünç yorum bile evrimcilerin hayalperestliğinin nerelere vardığını gösterir.

Zaman üzerindeki son araştırmalar, zamanın uzayda ve atom çekirdeğindeki farklı akışını tesbit etmiştir. Arzın ilk çağlarında zamanın hangi akış içinde olduğu ise tamamen meçhuldür. Ve yakında bu konuda bilim değer yargısını getirecektir. Milyonlarca hatta milyarlarca senelerin hesabını yapmanın, yalnız hayal değil, fizik mantığına da ne kadar ters düştüğünü daha net bir şekilde anlayacağız.

11) Gelelim insanı maymundan veya o civarda bir canlıdan türetmek isteyenlere :

a) İnsan beyni kendine en yakın sanılan canlıya göre on kat fazladır. En gelişmiş maymun 130 gram beyne sahiptir. İnsanın beyni ise 1300 gramdır.

Eğer evrim olsaydı, maymunla insan arasında 30 - 40 canlı olması gerekiyordu. Bu canlılar diğer hayvanlardan üstün olacağına göre tasfiye ve ayıklanmaları da mümkün değildir. Böceğin binlerce türü bir arada yaşar da bu 30 - 40 tür maymun - insan arası güçlü canlı nerede? Uydurma iskeletlerle bina edilen bir roman, evrime yakışır mı? Bu maddeyi evrimciler çözemediler, ancak çok yakıştırmalar yaptılar.

b) Maymunlar birbirinin beynini yemişler de insan beyni gelişmiş. Hiç bir canlı, bir organ yiyerek kendine ait organları geliştiremez. Böyle olsaydı akbabaların beyni 5 milyon yılda her halde 1 ton olurdu.

c) 1912'de British Museum'da Piltdown insanı diye bir kafatası teşhir edildi ve bu baş iskeleti 500.000 yıl öncesi adamı diye 40 Yıl reklam edildi. Üzerine kitaplar yazıldı ve 1952'de bu iskeletin sahte olduğu kimya ve radioaktif deneylerle isbat edildi. İskeletin üst kısmı insan, alt çene ise maymun kemiği idi.

Sahtekârlık olayı üzerine İngiliz hükümeti yasal işlem yaptı. İskelet çöpe atıldı. Son yıllarda Prof. Duane Gish Nebraska insanı diye tanıtılan meşhur iskeletin yalanını yayınladı. Bu iskelet için yapılan tetkiklerde iskeletin genelde montaj olduğu yalnız bir tek dişin kazıdan çıktığı anlaşılmıştır. Bir tek dişe hayali montaj yaparak insanı maymunlaştıran davranış ilim mi? Bu akılcı bilim adına oynanan en çirkin madrabazfıktır.

Ya Pekin insanı diye kıraat kitaplarına konan baş iskeleti. Yine Prof. Duane Gish, bu iskeletin insanla, hatta maymunla bir ilgisi olmadığını tesbit etti. Ve tüm dünyaya yayınladı. Bunun bir köpek türü olduğunu bildirdi. Aslında evrimcilerin iddia ettiği doğru olsaydı; toprak altında insan - maymun benzeri en az bir milyon iskelet olması gerekirdi, nerede bunlar? Uydurma üç iskeletle ortaya çıkıp insanları yanıltmak, zihinlere zehir saçmak ilim mi?.. Bunu tartışmaya açmak ilme karşı çıkmak sayılır. Böyle korkunç bir ilmi faşizm olur mu?..

Evet. Evrim olayı bitmiştir; giderayak böyle iğrenç oyunlara başvurmaktadır.

d) İnsanda apandis bağırsağı görevsiz ve de evrimden kalma diye ilan edilmişti. Bu bağırsağın diğer hayvanlardaki bağırsaklarla ilgili olmadığı ve bağırsakların en önemli bölgesi olduğu 10 yıldan bu yana kesinlik kazandı.

Apandis bağırsağı :

1. Dışkıyı sulandıran salgı yapar.
2. Alt karnın bademciği görevini görür.
3. Bağırsak florasını (yararlı mikroplar dengesini) ayarlar.

Çok önemli bir konu yine insanın menşei açısından uydurulan bir yalandır. İlkel insanın meselesi :

Marksist Sosyoloji bu tasavvur üzerine kurulmuştur. Altmışlı yıllarda Afrika'daki bir araştırma «İlkel insan» düşüncesini kökünden yıkmıştır.

Afrika'da Büyük Sahra güneyinde yapılan çok geniş bir arkeolojik araştırma sonunda Afrika insanının gerçek menşei bulundu. Bu araştırmaya göre, Afrika'da beş bin yıl önce en az Asya'daki medeniyetler şeklinde gelişmiş bir uygar toplum vardı. Bu bölgede ortaya çıkan büyük iklim felâketleri bu insanları göçe zorladı. Bu göç sırasında insanların bir kısmı doğuya gitti; Mısır ve

Habeş medeniyetini kurdu. Bir kısmı ise güneye gitti. Güneye gidenler çok zorlu şartlarla, yol vermez ormanlarla karşılaştı ve medeniyetini kaybetti.

Yani Afrika insanı ilkel insan değildi ve diğer insanlar gibi uygardı. İnsanın menşesinde vahşi insan, ilkel insan yoktur. Bu düşünce maymuna köprü arama hevesinden doğan haince bir saçmalaktır.

Araştırma gurubu başkanı Afrika uygarlığını tesbit ettikten sonra aynen şunları söyledi :

«Hayatında Afrika'yı görmemiş, haritada yerini gösteremeyen bazı fikir adamları Afrika insanını ilkel sayıp sosyolojik doktrinler kurdular.» İnsanlara saçma menşe aramak çabası son yıllarda iki müthiş canlı cinsinin tesbitine vesile oldu. Bunlar hilkatın şâheser örnekleridir.

Bunlardan biri lav mağaralarında yeni keşfedilen yılanla solucan arası 1,5 metre boyunda bir canlıdır. Bu canlının yalnız kalbi ve damarları vardır, ne sindirim sistemi, ne de ciğerleri vardır. Bu hayvan nasıl yaşar? Derisi üstündeki mikroplar hem oksijeni ve hem besini ve suyu temin ederek bu dev solucanı besler. Sırf bu canlı, ölüp mezara giden evrim teorisinin üzerine son bir fiyangodur. İnsanlar bu canlıyı gördükçe yıllarca evrim peşinde koşanlara kahkahalarla gülecektir. En yeni bir tesbit de bataklık kirpisinin DNA ve genetik şifrelerinin tamamen değişik olmasıdır. Sırf bu tesbit bile evrimi tümüyle yok etmektedir.

Evrincilerin tum hayali gayretleri böyle fiyaskoyla neticelendi.

İnsan, evrimcilerin sandığı gibi bir hayvan türü değildir. Onun maddesel yönünün hayvan türlerini çok ileriye aşan özelliklerini beden bölümünde inceliyeceğiz.

Rüyasıyla, telepati - bilinç ve san'atıyla insanı mânevi değerleri açısından da inceleyeceğiz.

Ancak, canlılarla insan bedenindeki benzerlik konusunda yanılgıdan kurtulma açısından bazı yaratılış yasalarına değinmek istiyorum.

İnsan bedeni memeli hayvanlardaki bir çok biyolojik yasaları taşır. Ancak, insana evrimcilerin en çok benzettiği canlılardan bile, cansızlardaki yapı insan bedenine daha çok benzer.

Kömür, taş, hava molekülleri insan molekülleri ile tıpa tıp aynıdır. Yüzde oranlı bir benzetme yapılırsa, insan bedeni cansız cisimlere (moleküler açıdan) % 70 benzer. İnsan bitkilere % 25 benzer (hücre birliği açısından) ve hayvanlara da % 5 benzer (fizyolojik işleyiş bakımından).

Bu benzeyişler bir evrim bakiyesi değildir. Madde oluşundadır. İnsan bedeni maddedir. Elbet maddeye benzeyecektir.

Netice odur ki; insan, madde - madde ötesi bir bütündür. Allah onu özel ve özenle yaratmıştır.

Ne var ki insanları yalnız madde sanmak kadar, hayali ruhsal kalıplar uydurup bunlar peşinde esrarengiz masallar aramak da yanlıştır.

Masalar etrafında ruh çağırınlar, geceleri beyaz gölgeler arayanlar, maddeciler kadar bilime ters düşer.

İnsanın evrendeki adresi bedendir. Elbette, onda madde ötesi unsurlar vardır. Bunları tek tek analiz edeceğiz. Ancak unutmamak gerekir ki; beden kesilip atılan bir tırnak değildir. Aksine mâna hikmetlerine yataklık yapan hârika bir sâriyadır.

Bu açıdan insan, madde ötesi yücelikleri maddesel bir sırda toplayan hârika bir varlıktır ve de kesinlikle ebedîdir.

Şimdi, birlikte evrenin bu hârika varlığına yaklaşım sağlamaya çalışacağız. Önce onun hamurundaki analizi çok özet bir biçimde tanımlayacağız. Sonra da nokta nokta onu laboratuvara alacağız.

Onu okurken sakın tuzaklara düşmeyin. Onda olan her şey sizde var. O sizden, kendi içinizden kaçmak ister. Bu onun esrarengiz bir tutkusudur ve tümünü okuyunca inanacaksınız ki; o sizsiniz.

İnsan Kompleksi

Gerçek bir evren bilmececi olan insanın bilinmezliği, farklı unsurları temsil etmesindedir.

İnsan : Beden - Ruh - Nefs - Gönül dörtlüsünün sentezinden kuruludur. İlk unsur madde, diğerleri madde ötesidir.

Akıldan kelâma, san'attan zevke ve aşktan kahramanlığa kadar sonsuz yetenekleri bu karmaşık sentezin ustaca yansımasındandır.

Bütün bu yüceliklerin en üstünde : Allah'ı bilmesi ve bulması düşünülünce; onu sadece hücre yığınınından ibaret saymak gülünçtür.

Çocukları bile kandıramayan maddeci masalların hiçliğini; insanın bu dört unsurunu önce analiz, sonra sentez yaparak sizlere ispatlayacağım.

Efendimiz; «*Nefsini (kendi özünü) bilen Allah'ı bilir*» buyurmuştur. Ve sizlere insan bilinmezinden bir şeyler verebilsem Allah'a daha yakın olacaksınız.

1) Beden : Hikmetlerle dolu bir madde ihtişamı. Beş milyar insanda beş milyar ayrı çehre, bir o kadar parmak izi bize maddesel yapımızdaki özeni bir kez daha vurguluyor.

Onu incelerken tüm diğer maddesel varlıklardan, canlılardan ne denli ince bir esrar taşıdığını göreceğiz.

İnsan; endamındaki güzellikten hücreesindeki hârika kimyaya, bin bir bilgisayar sistemlerine kadar Allah'ın bir :san'at şaheseridir.

Unutmamak gerekir ki beden canlılığa has bir tanımdır. Ölümle birlikte ceset haline gelir. Bedenin çalışma özelliklerini iyi tanıyarak onu daha da titiz korumamız mümkün olabilir. Ve o beden hiç bir zaman arızaya mahkûm bir motor değildir. Aksine hiç bozulmayacak biçimde ilahî fırçanın bir şaheseridir.

2) Ruh : İnsan kompleksinin madde ötesi bir yanıdır. Bizim evren, bilinç, kelâm yönümüzü ilahî merkezlere bağlayan ceryandır. Mekânı yoktur, zaman onu etkilemez. Fakat bazılarının hayalinde vehmettiği (varsandığı) silüetlerle hiç ilgisi yoktur.

Matematik koordinatlar gibi, bedeni evrenlerin sonsuz mekânına bağlar.

O sayede düşünür, görmediğimiz atomu, ışınları ve evreni kavrarız.

Yüce Allah'ı o ceryandan sezeriz. Gözün gördüğü, beyne yansıyan şekiller anlam kazanır onunla. Onun yücelmesi söz konusu olamaz, o Allah ceryandır, yücedir. Bizim onunla ilgimiz arttıkça biz yüceliriz.

3) Nefs : Yani içimizdeki biz. Bu kez ilâhi yönde bağlantı değil, çokluk âleminin teklikten kaçan bir çetin duygusu. Kendini, gereğinde yaratıcı sanıp isyanlara, ihtiraslara koşturan madde ötesi bir unsurumuz. Bir yerde kişiliğimiz, kartvizitimiz. Kararsız korkumuz. Maddesel varlıkları görüp kendini sonlu sayarak bize tuzaklar hazırlayan yanımız ve de Allah'ın özenle yarattığı, sonunda arınarak Allah'a dönebilen mânevi bir öz varlığımız.

4) Gönül: Kalbimizin mâna yanı, doğrudan doğruya merkezi kalbimizde olan tanımı en zor yanımız. Sevgilerin, önsezilerin, tüm sezgi ve sezilerin hamuru.

Bütün varlıklar içinde yalnız insanda olan evrenin tüm boyutlarına açılan pencерemiz. Gerçeği gören, dostu seçip seven esrarlı yanımız.

İşte tüm bu yanlarımızı şimdi akılcı bilimin ışığı altında önce analiz sonra sentez yaparak tanıyacağız.

Beden

Beden, insan bütünüünün madde olan tek yönüdür.. Ancak onun madde oluşu, onun bir unsur gibi olmasını gerektirmez. Tam aksine beden tüm maddî varlıkların bütün özelliklerini kendinde toplayan hârikalar diyarıdır.

Değerinin yüceliği, onun ruh, nefis ve gönül gibi mâna âlemine ait ise de, esrarengiz unsura mekân tutmasından da, kolayca anlaşılır.

Beden insan varlığının mekândaki adresidir. Madde mânaya dönüştüğü bir sınır çizgisidir.

Şeytan bu hikmeti sezemediği için isyan etmiştir. İşte bedeni incelerken bu temeli esas tutacağız.

Ayrıca ilerde açıklamaya çalışacağım bir nokta da insan bedeninin tüm maddelerde olmayan sonsuzluk sırrıdır. İnsanı Allah, bedeni ile birlikte yaratmış ve ebedi kılmıştır. Dünya hayatındaki sonluluk ve ölüm geçici bir pasajdır. Bu açıdan; bedeni önce dünya fiziği içinde sonlu olarak inceliyeceğiz. Sonra da ölümsüz beden bahsinde insanın bu hârika maddesini ayrı bir pencereden seyredeceğiz.

Bedenin incelenmesine başlamadan önce son bir tanıma daha değinmek istiyorum :

SONLULUK VE ÖLÜMSÜZLÜK

Ölüm, gerçeği ile bilinmediği için bir yok oluş şeklinde yorumlanır.

Halbuki maddesel varlıklar zaman kaydına uymak zorunda olduğundan değişmeye mahkûmdur. Işınlardan canlılara tüm maddesel varlıklar değişime mahkûmdur. Buna sonluluk (fenâ) denir. Ölüm de bu değişimin görünümüdür. Değişim bazan bir olayın devamıdır. Mikrobun üremesi, meyvenin yenip çekirdeğin toprağa atılması, ya da kelebeğin kurttan istihâlesi gibi. Burada bir hayat bulma söz konusu iken, ara safhalar ölüm gibi görülür.

Kişilik arttıkça fenâ hızlanır. Meselâ bir bitki türünde kişilik zayıftır. Yani her ağaç ayrı bir kişilik değil, türün temsilcisidir. Bu yüzden sonluluk onlar için daha siliktir ve o tür, yaşar durur. Yok olan ağaçların yenisi fakat aynı benzeri doğar.

En net kişilik insandadır. Bu yüzden fenâ, ölümden sert bir çizgi tarzında görülür. Ne var ki Allah özel bir tarife ile insan bedenini de ölümsüz kılmıştır. Bunu ilerde inceliyeceğiz.

İnsanın genetik kartlarındaki her kişi için farklı olan şifre, ölümsüzdür. Bu şifre her an o bedeni aynen meydana getirir. Bu öyle net bir bilimsel gerçektir ki, bugün laboratuvarlarda bile bu ebediyet sırrını kurcalamak isteyen bilim adamları sayılmayacak kadar çoktur.

Allah için bu şifreyi toprağa verip kopya ettirmek bir emirden ibarettir.

Nitekim bitkiler için bu şifre, tohumdan tohuma toprak laboratuvarında devamlı can bulur durur.

Işınlarda da birbirine dönüşerek sonluluğun penceresinden kaçarlar. İlerde zamanı analiz ederken göreceğiz ki, zamanla boyutlardaki maddesel varlıklar, karşılıklı etkileşim altında değişimlerle madde âlemini sürdürür gider.

BEDENİN CANSIZ (CEMAD) YÖNÜ

Beden, insanın madde yönünü temsil etmektedir. Do ha doğrusu madde, bedende ufkuna erişmektedir. Bir yandan bedeninin cansız yönünde bile tarifi imkânsız bir san'at, mimarisi vardır. Bir yandan da beden yapısında madde, tüm haliyle en nazik yasaları ile bilimsel bir şaheser niteliğinde gizlidir. Ünce modern bilimler aracılığı ile maddenin gerçek yönünü tanıtacağım.

1. KUVANT - IŞINLAR VE PARÇACIKLAR

Madde, enerjinin özel bir halidir. Buharın ,uya ilgisi gibi bir şekil ve görünüm farkı vardır. Madde ile enerji arasındaki ilgi, modern fiziğe göre bir kuvantlar münasebetidir, Bu halde, maddenin gerçek temsilcisi ve özündeki gerçek kuvanttır.

Kuvant : Enerji olayları sırasında alınıp verilebilen esrarengiz bir titreşimdir. Fotonun da parçacığın da (elektron vs,) temel yapısı kuvanttır. Kuvantın en büyük özelliği, makrokozmostaki mekanik yasalara uymayıdır.

Kuvant sürekli olaylar dizisi değildir. Kesikli olay da değildir. O, ayrı olayların matematik bütünlük içinde ifadesidir (Schrodinger).

Kuvant, bazan özel enerji kanallanında belli spinler fuydu hareketi) yaparak sürekli intibayı verir ki; bu anda onda kitle niteliği vardır.

Bir etki, özel mekânda geometrik bir kanal seçerse ve bu seçimde zaman boyutu onun varlığını daha başlangıçta sonlu hale getirir. (Bu konuyu zaman bahsinde inceleyeceğiz).

Parçacıklar : Kuvant, mekânda bir kanal seçerek spine (yönlenmiş peyk hareketi) başlarsa, evren dengesi açısından muhtemelen mekânın başka bir yanında ters bir kuvant spini doğar (Ünlü Parite Teorisi). Böylece kuvantın maddesel haline dönüştüğü her olayda bir anti madde doğar. Bu nedenle bizim dünyamızı bir sağ spinler mekânı sayarsak; evren mekânının bir başka noktasında, belki galaksimizin çok ötesinde dünyamızın negatifi bir gezegen doğar. Kuvantın uzaydaki fiziği açısından bir yanı vardır. İki elektron çok hızlı bir biçimde birbirine çarparsa :

3 elektron 1 pozitron doğar, çok küçük bir zaman (dt) periodundan sonra bu elektron bir pozitronla (y) şuyayı şeklinde spin dışına sıçrar ışınlaşır, yine iki elektron kalır.

Madde ile anti madde karşılaşır, etki ve kuvantsal olaylar belki ışınlaşır, belki boyut dışına sıçrar. Bu görünüm çok esrarengiz bir biçimde nötrino ve anti nötrinolarda görünmektedir. Kuvantların en küçük maddesel temsilcileri olan bu cisimler, negatifi ile (spin anti maddesi açısından negatifi) karşılaşmalarında foton haline dönmedikleri, boyutlar sisteminin dışına sıçradıkları kabûl edilmektedir.

Proton, anti proton karşılaşmalarında nasıl spin çözülmesi olabileceği ise tartışma konusudur. Bugün Parite elemanlarından yalnız pozitronla elektronun karşılaşmasında spinlerin çözüldüğü ve gama ışınının doğduğu bilinmektedir.

Lorentz, Broglie, Maurice Dirac, Schrodinger ve Heisenberg tarafından geliştirilen Kuvant Mekaniği ve ona bağlı Kuvant Matematiği göstermiştir ki; kuvant esrarengiz bir varlıktır. Matematiği vardır. Fakat fiziğin, maddesel olayda aradığı belirginliği yoktur.

Madde halindeki görünüm, kuvantumun boyutlardaki spini ve onun sürecindeki ahenktir.

Minik mekânlardaki matematik etki kombinezonları maddeyi doğurmaktadır. Sonsuza yakın kuvant toplulukları koca gezegenlere bir anlamda hayat vermektedir (maddesel devamlılık). Biz onun özündeki akıl almaz bu matematik dizilişleri fark dahi etmemekteyiz.

Foton - Işın : Kuvantı foton ve ışın şeklinde tanımak daha kolay gelmektedir. Ancak elektromanyetik titreşimler dışında bir çok ışınların spinleri vardır ve ışın görünmelerine rağmen gravidasyon (cazibe) sahibidirler. Bir anlamda madde görünümündedirler.

Zaten elektromanyetik ışınlarda parçacıkların birbirine dönüşümü izlenmiştir. Foton meselelerinin hallo(duğunun sanıldığı günümüzde bile, kuvant eşelinde elektromanyetik ışınların spinsiz bir mekân seçme nedeni bilinmemektedir.

Ayrıca, kuvant eşelinde bizim yakından tanıdığımız nükleer parçalar, nükleonlar (proton - nötron) dik ve yatık spinlerle yüksek enerjili bir çok spinli ışınlardan daha, az kütleyle sahiptir.

Heisenberg'in Belirsizlik Teorisi de nükleonların anlaşılmasını büsbütün zorlaştırmaktadır. Bu teoriye göre çekirdekdeki kuvant olaylarını önceden belirlemek, belli yasalara dayamak imkânsızdır.

Rahatlıkla söyleyebiliriz ki, maddenin temel taşı kuvant, özünde madde ötesi nitelikler taşımaktadır. Belki de mekâna uyum sağladıktan, matematik kararlılık kazandıktan sonra madde temsilcisi gibi kabûl edilmektedir.

Daha insanın hücrelerine gelmeden, hatta atomuna ayak basmadan sonsuz küçükler âleminde karşılaştığımız bu bilimsel gerçekler, bu minyatür âlemden çok şeyler öğrenmemiz gerektiğini gösteriyor.

Kendini sırça köşke saklayan maddeci, kuvantı tanımazken, kalkıp insanın tümü hakkında «Maddeden ötesi olamaz, her şey maddedir» derse, bu minikler dünyasından yaygın bir kahkaha yükselir bilenlere, duyanlara : Kuvantlardan, nötrinolardan. Bilimsel bir kahkaha ve bu titreşim, o sırça köşkü paramparça eder.

Şimdi bize çok yanlış tanıtilen Mekânı - Boyutlar ve Zaman bahsine geçiyoruz. Burada da yine en yeni bilimsel görüşleri dile getireceğim.

Çünkü madde : Kuvantın boyutlar ve zamanla birlikte mekâna attığı hârika bir imzadır.

2. MEKÂN - BOYUTLAR VE ZAMAN

Bizim klâsik mekân kavramımız, ilkel biçimde evrendeki yer yaklaşımıdır. Halbuki en klâsik mânada bile mekân, üç boyutla zaman kavramının meydana getirdiği matematik ortam olarak tanımlanmaktadır.

Kuvant fiziğindeki mekân kavramı değişiktir, Mekân, mademki buutlar arasında bir matematik sistemdir, o halde mekândan önce buutlârı kavramak gerekir.

Buutlar (Boyutlar) : En, boy, derinlik gibi kavramlardan öğrene geldiğimiz yönler ve matematik sistemlerin koordinatlarıdır. Boyut ya da buut dediğimiz bu anlamı, evrenin iskeleti sayabiliriz. Varlıklar, buutlara yansıyan etkinin bir matematik sonucudur.

Mikrokozmosda buutlar daha karışık bulgular verince; zamanın da bir buut olabileceği düşüncesi doğdu. Gerçekten kuvant fiziğinde mekân penceresinin en etkin parçası zamandır.

Einstein $y = ax$ bağlantısı ile tüm boyutların sonsuz sayıda bir sistem oluşturduğunu; n_1 , (doğru), n_2 (yüzey), n_3 , (hacim), n_4 , (zaman) bağlantısının, bir mekân zorunluğu olduğu ilkesini bilime getirdi.

Böylece, evrenin en esrarengiz varlıkları olan boyutlar, başka bir kavram kazandı : Sonsuz buutlar, bunlara bağlı sonsuz mekânlar.

Varlıkların nitelikleri buutlara uyuşlarından doğar. Bir ışın, n_1 , n_2 de ise çok etkilidir (Laser). n_1 , n_2 , n_3 , 'e uyum sağlayan aynı ışın âdeta zaafa uğrar.

Buutlarda bir etkinin mesafeye intikali, hareketi meydana getirir. Hareketin dahi niteliği, buutlar sistemindeki matematik bir uyum sonucudur. Sür'at, kuvantın titreşimi ve spini, hep boyutlar âleminin değişik özellikleridir.

Teorik olarak n_7 , n_8 ... boyutları mutlaka vardır. Bunların yarattığı mekân ve buradaki etkinin ortaya koyduğu matematik uyumların kavramı çok karışıktır. Buralarda idrakı çok zor varlıklar, olaylar meydana gelmektedir. Bu boyutlarda sür'at, alışageldiğimiz mesafeye bağlı halinden çok farklıdır (buutlar, zaman, mekân, yokluk, varlık konularının ayrıntılı açıklaması Madde ve Ötesi eserimizde tartışılmıştır).

Mekân : Mesafeler, boyutlar ve bunların sistematığı içinde matematik bir koordinatlar sistemi doğar ki; biz onu mekân olarak tanımlarız. Maddesel alanda mekân, n_1 , n_2 , n_3 , n_4 , boyutlarının ortak geometrik ilgisidir. Biz onu tanırız. Dünyada **mekân** denince **hacim + zaman** akla gelir. Ancak, Einstein'ın sonsuz boyutlar kavramı gereği n_7 , n_8 , n_9 , n_{10} ,... gibi boyutların yarattığı koordinatlar ve onlara bağlı mekânlar da vardır. Biz bir kavram kargaşası yaratmamak için; bildiğimiz maddesel mekâna m , (n_1 , n_2 , n_3 , n_4) diyoruz. Diğer mekânları m_2 , m_3 ,... diye sırası geldikçe tanıtmaya gayret edeceğiz.

Buut ve mekân kavramındaki bu fizik ve matematik sonsuzluk, bilimsel düşünceye büyük bir bağımsızlık kazandırmıştır. Bu sayede hem madde, hem madde ötesi daha net tanınmaya başlanmıştır.

Şimdi önce bir boyut ya da statik enerji niteliğinde olan zamanı tanıtacak, sonra da maddenin toplu tanımına yeniden döneceğiz.

Zaman : Zamanın bir takvim ya da saatten ibaret oluşu gerçeği ne yazık ki bilime daha yeni girmiştir.

Fizik açısından zamanın çeşitli tanımları vardır. Bunlardan en basiti, zaman; etkilerin değişkenliği arasında bir sıra farkıdır.

Etkiler n_1, n_2, n_3 , boyutlarına uydukları zaman bir değişkenliği de birlikte kazanır. Bu, etkinin zaman koordinatına uyumudur.

Çok sert bir ışıkta m_0 uyumu sırasında x, y, z koordinatlarında etkinin değişkenliği bazı kez 10^{-10} saniye gibi akıl almaz bir zamana (dt) eşittir. Burada n_1 uyumdaki bir zar ya da o boyuta teğet kalmış intibai vermektedir.

Böylece zamanın bir boyut olduğu ve mekânla derin ilişkisi bulunduğu, özellikle Relativite (İzafiyet) Teorisi açısından zorunlu olarak kabûl edilmektedir.

Ancak, bizim tanıdığımız zaman sürecinin; etkinin zaman boyutuna girmesi ile mi doğduğu, yoksa etkinin zaman koordinatında yarattığı bir sonucu mu olduğu tartışmalıdır.

Einstein'in zamanı dördüncü koordinat kabûl etmesinden sonra, ünlü Rus Fizikçisi Koziref zamanın boyut değil, özel bir enerji olduğunu ileri sürdü. Bu bilim adamına göre, tanıdığımız enerjilerin kuvantlardan doğan kinetik özelliğine karşılık, zaman kuvant dışı statik bir enerjidir. Her olay, var olmak için bu enerjiyi kullanmak zorundadır. Kullanma gücü (etkisi) bitince de yok olur (sonluluk).

Koziref'in teorisi, Amerikan Milli Bilim Mecmuası'nda yayınlanınca, mesele daha da ilgi topladı. Koziref, moleküllerin şekillerinin bile, zaman enerjisini kullanabilme açısından, özel helezonlaşmalar (DNA molekülü) gösterdiğini ileri sürüyordu. Bu bilim adamına göre canlılar, molleküllerindeki özellik dolayısıyla zaman enerjisini alır ve ömür kazanırlar.

Son yıllarda iki teoriyi birleştirmek eğilimi doğdu, bizce de doğru olan budur. Dördüncü koordinat (zaman buutu), bildiğimiz mekân buutlarından bir farklılık gösterir. Gerçekten kuvantların ayrılıkları ve ömürleri n_4 e uyumları ile yakından ilgilidir. Böylece güçlü bir kinetiğe sahip olan kuvant, zaman koordinatında bir güçlenme kazanır. Bu fiziki olay, Koziref'in dediği zamanın statik enerji vasfı taşımasına yol açar.

Diğer bir deyimle 1 ve 3'ncü buutlarda, yani mesafeler koordinatlarında geometrik bir uyum içinde olan kuvant, n_4 koordinatında mekân içi varlık kazanır. Böylece m_0 çıkar : Bir etki, bir varlık otomatik bir ömür kartı doldurur. Bu durum, Einstein'in dediği gibi bir nevi fizik fatalizmidir.

Bir kuvantın koordinatlar sisteminde eğrilerini gören fizik gözü, o kuvant ömrünü derhal hesaplar.

Oldukça karışık olan modern zaman kavramından çıkan sonuç, onun esrarengiz bir koordinat olduğudur.

Şu halde madde : Bir etkinin mekândaki geometrik bir uyumudur. Boyutlara yansıyan etki, önce mesafeler içinde özel değişkenlikler kazanır. Bu değişkenlik, özellikle n_4 , (zaman) koordinatına

etkinin yansıması demektir. Mekânda bir titreşim, geometrik iz ve onun kudret şekilleri kuvantları oluşturur, Zaman koordinatının zikzaklarında ömrünü çizer.

Kur'an-ı Kerim (Süre-i Rahman) : «Yeryüzünde bulunan her şey fânidir (sonludur). Ancak, yüce ve cömert olan Rabbinin varlığı bâkidir» emri ile bu modern fizik yasayı 15 asır önce perçinlemiştir.

Bedenin maddesel varlığı, hücre ve organ açısına geçmeden önce elbette maddenin yukarıdaki **yasalarına** uyma zorundadır. Yine bedenin cansız yanında, kuvantla molekül arasında da bir köprü vardır. Atomun çekirdeği ve atomun kendi kompleksi; çoğunun bildiğini sandığı. fakat pek azımızın tanıdığı atom gerçeklerini özetleyerek moleküllere, oradan da canlılara geçeceğiz.

3. MİKROKOZMOS ÇEKİRDEK

Kapalı kuvant sistemleri, belli etki gücü ve spine haizse, nükleon dediğimiz çekirdek elemanlarını yaratır. Bunlardan spini manyetik koordinatlara paralel olanlar.a nötron, spinleri manyetik kaordinatlara dik (düzlemlere dik) oluşan nükleonlara proton diyoruz.

Protonlar adetleri itibariyle maddeye kişilik veren kuvantlardır. Bir protonlu çekirdek; Hidrojen, 6 protonlu çekirdek; Karbon olur.

Çekirdeklerde, evrende bildiğimiz makromekanik yasalar geçerliliğini yitirir; varlıkları ve dengeleri özel bir mekanikle yürür (Kuvantum Mekaniği).

Konumuz açısından en ilginç değişiklik, 2 protonun bir arada muhafaza edilmesinde başlar. Burada denge, elektrik ve cazibe yasalarıyla değil, interaksion güçleri ile korunur Bu denge, kabaca nötronların icrasını yürüttüğü interoksion enerjisinden gelir.

Maddesel âlemde, cisimler küçüldükçe çekim (cazibe) geçerliliğini yitireceğinden; çok şiddetli güçlere gerek vardır ki, Allah bu minik kozmosda akıl almaz bir güç olan interoksionu yaratmıştır.

Bir çekirdekte bazan proton ve nötron sayıları yüzleri aşar. Böyle bir çekirdeğin içindeki parçacıkların, geometrik koordinatlarının hesabını matematik olarak yapsak, asırlarca uğraşmamız gerekir. Halbuki evren bilinci, bu hesabı 10 milyonda 1 saniyede otomatikman yapar. Bu denge, dışından müdahalelerle sarsıldığı zaman; düzeltmeler aynı hızla yapılır ve çekirdekten dışarı korkunç enerjiler salınır. Bu sırada çekirdeğin ısısı milyonlarca santigrad dereceye yükselir. Bir anlamda bu minik âlemde novalar gibi cehennemî fırtınalar doğar.

Böyle olaylar, atom savaşlarında fülen değil, doğanın kendi içinde haberimiz olmadan sürer gider (Doğal radioaktiviteler;. Ve insan bedeninde fevkalâde küçük sayıda da olsa böyle radioaktif çekirdekler gezer durur.

Fakat maddenin büyük çoğunluğu, çekirdek dengesi sağlam elementlerden kuruludur. Denge halindeki çekirdeklerde bile binlerce parçacık ve kuvant, alış veriş içindedir (Nötrinolar, fren ışınları vs.). Böylece hücrelerimizde hapsolmuş çekirdeklerin korkunç güçleri, Yaradanın lûtfettiği

dengeler sisteminin içinde gizlenmiştir. İnsan bedeninin taşıdığı astronomik sayıdaki çekirdeğin enerjisi çözülsün, bu enerji yeryüzündeki tüm insanların tükettiği enerjiden daha fazladır. 0 bir rokete bağlansa, evrenin öteki ucuna kadar roketi götürür. Ölmüş bir beden bile madde hikâyesi böyledir.

Mikrokozmosda en önemli olay, maddenin temelini teşkil eden bu parçacıkların büyüklükleri ve evrene göre özellikleridir.

Schrodinyer'in matematiksel olarak ispatladığı gibi, en küçük parçacık 10^{-11} cm olabilir. Bundan küçük mesafede kuvant maddesel uyum yapamaz. Bu mesafe aynı zamanda elektronun büyüklüğü, daha bilimsel tanımla etki alanıdır.

Dirac ve Jordan (ünlü nükleer matematikçi ve fizikçi bilim adamları) bizim ölçü sistemlerimiz ile evrenin ölçü sistemlerini incelerken çok ilginç bir sayı niteliği keşfettiler. Önce bizim temel birimlerimizden biri olan cm., evren sayılarına ters düştüğü için birçok fiziki sabitler kesirli çıkmaktadır (Planck sabiti gibi).

Halbuki evrende modern fizik açısından önemli tam sayılar ve perensler vardır. Örneğin maddesel evrenin çapı 10^{40} element uzunluktur. Yani 10^{-40} cm. 1 elementer uzunluktur. Birim zaman da (10 milyonda 1 saniye) evrenin yaşını verir. Bu süre 10^{40} birim zamandır.

Elektron - proton arasındaki elektriksel çekim, âdi cazibeden, 10^{40} kez fazladır. Dirac ve Jordan'un bu üzeri kırklar teorisi uzar gider.

Dirac evrendeki bu matematik ahenge öylesine inanmıştır ki, Matris teorisinde exponansiel birimlerin bir fizik operatörü olduğuna inanır.

Yine ünlü bir fizikçi olan Hilbert negatif probabilitiyi (olabilirlik) izah edebilmiştir. Zira Heisenberg'e göre birim küçüklükten daha küçük mesafeye kuvant uyamaz. Burada matematiksel bir mekân vardır. Buna Hilbert'in ikinci mekânı denir. Burada negatif bir probabilitiyedir. Madde ötesi bir fizik ve matematik yasalar zinciri devam eder durur. İşin ilginç yanı : Zaman boyutunun bu mekânlardaki ilgisidir. Ya negatiftir; bu mekânda mazi yaşar, ya da o mekâna sığmaz; $n_4 = 0$ olur.

Bir olay bu probabilitiyedir derecesi ile yakından ilgilidir. Hemen doğacak bir olay mutlaka m_1 ' dedir, m_2 ' deki olayı kestiremeyiz.

Parçacıklar ve kuvantların bu temel ilgileri, çekirdekte bir enerji mekânı yaratır ki, bir anlamda madde budur. Yine Dirac'a göre evrende 10^{40} proton vardır.

Proton ve nötronların kurduğu bu enerji mekânında peykler ve yıldızlar gibi nötrino ve antinötrinolar, fren kuvantları ışıldar durur. Anlamli bir zikir şehriyini vardır, bu minik kozmosun.

Ayrıca her element çekirdeği için özel olan bir manyetik rezonans vardır. Bu titreşim, çevreye hârika bir melodi salar.

Gerek manyetik rezonans, gerekse çekirdek vibrasyonu, her atoma has bir özellik gösterdiğinden, onların fizik kimliklerini oluşturur.

Madem ki sözü bedenin cansız maddesinden buraya getirdik, o halde bir ölünün cesedinde bile bu müzik şöleni sonsuza dek sürer durur. Bu titreşim nağmelerinin varlığını ve bir zikir halindeki manyetik rezonansın ihtişamını, hiç değilse fizik bilimi adına, hiç akıldan çıkarmamak gerekir.

Bu çekirdekler, çevrelerinde bir başka spine enerji yuvaları hazırlar.

4. ATOM VE MOLEKÜL

Eskiden atomu, çevresinde peykler seyreden güneş sistemlerine benzetirdik. Bu görüş fiziğe bir çok katkılarda bulunduktan sonra tarihe karıştı.

Şimdi atomu şöyle tanımlayabiliyoruz :

Nükleon dediğimiz. (Çekirdek) kuvantların etki alanları ve bunların çevresindeki manyetik mesafelerde lepton (elektron) etki bulutlarından kurulu karışık spinleri olan kuvantik bir sistem.

Bu sistem içinde görülen parçacıklar; yüksek enerjili kuvantlar olup, çekirdek içi kuvvetlerin dengesinde yarattıkları süreklilik, belli mesafelerdeki elektromanyetik etkilerle maddenin asıl şekli olan çekirdeği meydana getiriyor.

Çekirdek Fermi mesafelerindeki kuvantları temsil ediyor. $10^{-13} \times 1,4$ cm'den $1/s \times 10^{-8}$ cm'ye kadar olan bu mesafe, atom mekânıdır. Burada interaksionkulomb, elektromanyetik enerji kademelerini kapsar. Bu mesafe sınırına yeni bir çekirdek sokulmaz.

O halde atom bir kuvantlar sistemi ve buna bağlı enerji alanları etkileşimini temsil eder.

Bir atomun etki alanına göre çekirdek 100.000 defa küçük olduğundan, bu dev merkez, yarattığı alana göre. nokta mesafesinde kalır.

Bu mantık zinciri izlenirse daha derinde, çekirdek içinde 10^{-13} cm mesafeden daha küçük alanlarda, Hilbert: mekânlarda, çok korkunç kuvvet etkileri olmasının gerektiği aşikârdır. Ancak, atomlarda bu tarz kuvant doğmadığı için, etkisi de tartışılmıyor. Fakat çekirdekten küçük alanlarda, bir anlamda mekânın taban yüzündeki kudret esrarengiz halini muhafaza etmektedir.

Atom, merkezî mekânındaki enerji alanının ve onun uzaklarında yarattığı elektromanyetik ve kısmen hafif interaksionların hakim olduğu enerji orbitlerinin (yuva) varlığı ile tasavvur edilmektedir.

Bu orbitelerdeki esrarengiz elektron kuvantları ona maddesel bir şahsiyet vermektedir. Böylece atom sistemleri, aslında ne yasalar, ne de nitelikleri itibariyle bir güneş sistemine hiç benzememektedir. Özellikle elektron çok özel spinleri ile bu sistemi ayrı bir evren haline getirmektedir. Bir noktacı gibi varsayılan elektronun rakısı ve spinleri sırasında mikro mekânda esrarengiz bir enerji bulutu hâsıl olmaktadır. Bir yerde onun özündeki esrar, bu bulutun enerji özellikleri arkasında saklanmaktadır. Bu nedenle elektronun bilinen 4 tarz spini ve boyutlara uyumu bir türlü anlaşılammamaktadır.

Atom çekirdeklerinin, enerji alanları ile birlikte etkileşim sistemi kurmaları; böylece enerji orbitlerini ortak bir alan haline getirmeleri, molekül sistemlerinin doğmasını sağlar. Elektronlar her iki çekirdeğin alanlarının elektromanyetik etkisine tâbi olur.

Evrende, normalde, daima bu çekirdek alanları elektronlar için ortak kullanılmaya daha elverişlidir. Böylece çeşitli maddesel yapılar kurarlar.

Çeşitli çekirdeklerin enerji alanlarına denk olan elektronlar, şüphesiz molekülleri kurarken yerine göre F enerji salınımları gerekir ". Büyük dev moleküller (organik) bu alış verişte daha esrarengiz şartlar ve sınırlar aramaktadır. Bir yerde canlılığın devamı, bu sistemlerin enerji alanlarına ve enerji orbitlerine denk olarak yerleştirilebilen elektronlarla yapılmaktadır.

Atom ve molekül sistemlerinin dünyasına yaptığımız bu çok kısa tesbit gezisinden ayrılırken, bu minik Cevredeki çok önemli bir gözlemi hatırlatmak istiyorum.

Zaman - Mekân - Kudret :

Atom ve molekül sistemleri, minik evrende kurulu esrarengiz sistemlerdir. Bu evrende mesafe çok önemlidir. Önce söylediğimiz gibi mesafe 10^{-13} 'cm'den küçülünce, enerji o zaman geçersiz hale gelir ve bu mekân Hilbert mekânı ismini alır Bu bölgede zaman niteliklerini yitirmektedir. Kudret ise mesafe küçüldükçe akıl almaz bir siddetle artmaktadır. 10^{-13} 'cm'deki kuvantlar için kudret akıl almaz düzeydedir. Hilbert'in mekânında kudret varsa, sonsuz şiddette olmalıdır. Yani mesafe küçüldükçe zaman etkisi azalır, kudret çoğalır. Sınır mesafede, Hilbert mekânında ise madde, madde ötesine dönüşmektedir. İlerde enfüs ve âfak bahsini okurken bu Hilbert mekânını hatırmalıyız.

Özel enerji salınımları.

Minik - mekânlardaki bu sonsuz güç, maddesel evrenin âdeta tohumudur. Ve madde, özünde madde ötesi bir iç zarla sarılı gibidir (Hilbert'in mekânı). Çünkü evrendeki her atomun nükleer kuvantları ardında, bu minik ve inilemiyen mekân vardır ve evreni topluca bu mekân sarmaktadır.

BEDENİN CANLILIK YÖNÜ

Canlılık bir çok varlıklar için ortak bir yöndür. Bu arada insan bir yönüyle canlıdır. Unutmamak gerekir ki, insan bedeni canlıdır diye insanı sıradan bir canlı sanmak çok ilkel bir yargı olur.

Bedenin canlı oluşu, belli niteliklerin ve yasaların etkisine girer. Fakat diğer beden bölümlerini okuyunca kavrayacağımız şekilde, onlardan çok farklı bir canlıdır.

Canlılık için çağımıza uygun tanım şöyledir :

Moleküler varlığını belli bir süre tanzim edebilen, onu elektron alışverişleri ile sürdüren ve gereğinde bu yapıyı tekrar edebilen sistemlere canlı diyoruz.

Bu olaylar çoğu kez enerji sağlama (beslenme) ve molekül yapılarını tekrar etme (üreme) yeteneği ile beraber seyreder.

Canlıların önemli bir yanı, dış etkilere karşı evren bilinci aracılığı ile direnç ve korunum gösterebilmeleridir.

1. DEV MOLEKÜLLER VE DNA'NIN SIRLARI

Molekülleri enerji şirketlerine benzetebiliriz. Tıpkı şirket üyelerinin nitelikleri gibi, enerji şirketi üyesi atomların özellikleri, moleküllerin yapısı ve tümünü elbette etkiler.

Atomlar içinde (dünya şartlarında) en iyi şirketçi, karbon atomudur.

Carbon ve sırları : Atomların enerji alanları sınırlı molekül yapımına imkân verir. Bunların istisnası karbon atomudur. Bu atomun çekirdek çevresindeki elektromanyetik alan öylesine garip bir nitelik taşır ki, diğer hafif çekirdeklerle (H, O, N) sonsuz sayıda ortak orbitler teşkil edebilir. Böylece evrende ilginç bir elektron oyunu başlar. Genellikle karbon çekirdeğinin elektromanyetik alanı, muhtemelen hafif interaksion alanı ile birlikte yeni elektron yuvalarına (orbitler) çok elverişlidir. Henüz iyice bilmediğimiz basit enerji şartları elverince hidrojen, oksijen ve azot çekirdekleri elektronlarını karbonla ortaklaşa etkileyerek büyük enerji şirketleri; yani kalabalık moleküller kurarlar. Bu moleküller âdeta sonsuz bir zincirleşme yeteneği ile tüm canlılara yapı ve enerji taşları oluşturur.

Bir yandan bu moleküllerin dağılıp küçülmeleri bize yaşama enerjisi verirken, bir yandan yapım ve kuruluşlar yapı taşı oluşturur. Bütün bir organik kimya, sonsuz formülleri ile karbon atomunun bu molekülleşme hikâyelerini anlatır bize, O halde karbon atomu; cansızdan canlıya, dar moleküllerden bu dev moleküllere geçişin merkez köprüsüdür.

Dev bir karbon zinciri molekülü her zaman canlı değildir. Böyle bir molekül cansız bir lastiği ya da petrolü, zifti temsil edebilir.

O halde canlı dev molekül nedir? Yani yaşayan bir canlının kimyasındaki esrar nerededir?

DNA'ya geçerken : Karbon etrafında enerji birlikleri kurulması imkânlarının sonsuza yakın olduğuna değinmiştik. Bu birlikler organik kimyada gruplanmıştır. Bunlardan biri pek ünlü olan bir moleküldür : Şeker sınıfından 5 Karbonlu Riboz şekeri. Bu şeker diğer molekül gurupları ile yeni birlikler kurmaya eylemlidir.

Bir başka büyükçe molekül; azotla karbonun kurduğu aminoasidi enerji birliğidir. Bu moleküller, bazan zincirleme kapalı karbon gurupları ile eşleşmiş azotlardan tereküb eder. Böyle moleküllere nükleik asit molekülü denir Bu molekülde bir başka özellik vardır. Geniş enerji alanları, azot ve karbon atomu çekirdekleri tarafından kullanılır. Ortaya çıkan moleküler sistemler,, bazı noktalar elektromanyetik açıdan yeni elektronlara açık kapı: bazı noktaları ise elektromanyetik açıdan diğer molekül sistemlerine taşma eğilimi gösterir. Bu durum elektrokimya açısından iyonlaşmış eğilimi ya da köşeler olarak basitçe tanımlanabilir.

Nükleik asidin bu elektromanyetik alanlarda sıradan bir birleşme yapması halinde, ölü ve durgun yapılar meydana gelir. Eğer nükleik asit; fosfor aracılığı ile Riboz şekerinden bir birlik kurarsa, evrenin en hârika kimyası doğar. Buna . Dioksiribonükleik asit (DNA) denir. Tüm diğer kimyasal kuruluşlardan farklı olarak kendini yenileme, tekrar etme özelliğine sahiptir. Daha önemlisi, çok çeşitli olan nükleik asit cinsleri, fosfor aracılığı ile ribozla birleşerek öyle farklı zincirler yapar ki; bunların sıra farkları, canlı hücrelerin organ ve canlı türlerinin çeşitlerini doğurur. Bu çok karışık sıralanma ve tekrar zincirleşme, evren bilincinin kompüter sistemi ile otomatik çalışarak türleri, cins hücreleri ve genetik şifreleri doğurur. Bir hârika sanat sırrı taşıyan DNA molekülü için en esrarengiz olay; molekülde değişken bir düzeyde seyyal (akıcı) nitelikteki hidrojen molekülüdür.

Bu molekül taşıdığı değişken enerji kademeleri ile yeni zincirleşmelere âdeta bir aracı rolü oynar. Evren bilinci, onun angstromla (1 Angstrom = 10^{-8} cm) ölçülen kayışlarını yeni canlıların yaratılmasında bir kompüter gibi kullanır.

Mikrop, bitki hücresi, hayvan hücresi temelde sırrını hep bu DNA molekülü taşımaktan alır. Şimdi minik bir canlı nasıl doğuyor, onu görelim :

2. MİKROP - HÜCRE - DOKU

DNA katlanarak bir yumak meydana getirir. Bir kısım DNA bu yumağın merkezinde düzenli yapısını korur, dıştaki DNA'lar enerji alanları etrafında bir çok moleküller toplayarak, bunları birleştirip çözerek, enerji alış verişi yapar. Bu enerji ile DNA yumağı hem dengesini korur, hem merkezindeki yapının şifresini tekrar ederek yeni bir yumak yapar. Bu tarifimiz, minik canlıların en küçüğü virüs mikrobunu anlatmış olmaktadır.

Daha büyük bir canlı, tek hücrelileri, yani mikrobu temsil etmektedir. Burada durum şöyle özetlenebilir :

Evren bilincinin değişmez yönetiminde DNA molekülü etrafında toplanan çeşitli karbon molekülleri (genellikle DNA ana yapısının tek tek moleküllerine benzer, şeker, fosfor, aminoasitleri), bir enerji şehri kurar. Bu arada enerjiler ve iyon etkileri, bu bütünün çeşitli noktalarında görev bölümü yapar. Kimyasal yapı bozulmaları ortaya çıkar. Enerjinin diğer molekülleri bağlama işlemleri bir mikrop dünyası doğurmuş olur.

Hücre, yapı itibariyle mikroba benzer. Ancak DNA yapımı, enerji yapım ve tüketimleri özelleşmiştir. Yani bazı hücreler enerji üretir, bazıları DNA yapar. Bazıları enerji tüketir, DNA

yapmaz. Değişik kimyasal işlemler yaparak, hayatın ayrı bir personelini teşkil eder. Böyle farklı yapıdaki hücreler, tek başına yaşayamayacakları için, toplu yaşama ilkesine doğru birleşerek, dokular ve çok hücreli canlıları teşkil ederler.

Yukarıdaki biçimde canlılara ait kaba hücre yasalarının yürüdüğü hayat; insan hücresinde çok ince biçimde san'at niteliğindeki özelliklerle süslüdür,

İnsanın en basit hücresi kabûl edilen kaldırım taşı biçimindeki epitel hücresi bile, yüzlerce türü ile bilinen kimya fabrikası niteliğinde ve özelliğindedir. Sindirim işleri ile görevli bir emme epitel hücresi, binlerce besin molekülü arasında vücut için gerekli olanı tayin eder. Ayrıca gerekli ölçüde emme yeteneğine sahiptir.

Karaciğer epitel hücresi istediği molekülü alıp, istediği bileşiği ve değişmeyi yapacak kadar kimya dehasına sahiptir.

En yeni yapılan araştırmalar, kan savunma hücresinin (Lenfosit) birbirine yakın terkupte 30.000 molekülü tanıyıp seçebildiğini tesbit etmiştir. Evren bilincinin kompüterine bağlı bu hücre hâfızası, aklın duracağı bir beceridir.

Vücutta en ilginç hücre beyin ve kalp hücresidir.

Beyin hücrelerinden bazılarının beşyüzbin işlemi yapan kompüter sisteme benzediği bilinmektedir. Hele bu işlemleri kendi boyunun yüzbinlerce kat uzunluktaki uzantıları (sinir telleri) ile alış verişe soktukları düşünülürse; ilâhi san'at karşısında haşyet ve hayranlık duymamak ancak nasipsizliktir.

Vücut, en uzak noktasındaki bir hücrenin ihtiyacını kan kimyası yoluyla tesbit ederek ona özel hormon salar (ânında). Hipofiz bezi hücresi ise sanki ilâhi san'atın bir haber alma ikmal merkezidir. Renkli görmeyi gerçekleştiren retina hücrelerindeki dörtlü kompüter sistemine ilerde değineceğiz. Kalp hücresindeki özelliğe gelince; vücutta dokular müstakil hücre gruplarından kuruludur. Meselâ bacaktaki bir kas çeşitli adale liflerinden, mekik şeklindeki hücrelerden oluşur. Halbuki kalp kası yüzbinlerce hücreden kurulu olmasına rağmen tek bir hücre gibidir. Hücrelerin bağımsızlığı yoktur. Kalp kası öyle senkron bir yapıya sahiptir ki : Sanki tek bir hücre bir çok hücre çekirdeği sanılabilir. Bu yapı, elektriksel iletişimi kasılma ve gevşeme ile birlikte yürüten özel bir hücre bütünüdür. Ve kalp dokusunun, tek bir sinir hücresi mi, yoksa bir çok kas hücresi mi olduğunu en azından fizyoloji açısından çözmek mümkün değildir.

Hücre bilinci, insan san'at mimarisinde akıl almaz sırlar taşır. Meselâ karnın, kesici bir aletle delinince, karnın arka yönünden gelen zar hücreleri bu deliği 15 dakikada tıkar (omentum). Ve bu işlemi 24 saat sürdürür. Bu bilinç, âdeta amelîyata kadar bilinçli bir bekletıştır.

Hücrelerin kendi başına üremeleri yasak olduğu halde; ağızdaki bir yaralanmada 3 dakikada özel üreme izni çıkar ve 6 saatte yaralanan yer gerekli üremelerle yenilenir kapatılır. İnsan hücresinde en hârika olay genetik kartlarda cereyan eder.

3. GENETİK KARTLAR VE ŞİFRELER

Genel anlamda canlıların, dolayısıyla bedeninin en ilginç yönlerinden biri nesillerin devamıdır.

İnsan bedeni, cinsel hücrelerde saklı bir şifrenin, bir kompüter kartının içinde saklı programdan gelişir. Bu yaratılış harikasını kısaca özetliyorum :

Erkekte sperm hücresiyle, kadındaki ovum hücresi, ilerde meydana getirecekleri bedeninin bütün ayrıntılarını minik şifre kartında saklar. Bu hücreler, içinde genom denen zincirlerdeki DNA moleküllerinin hafızasına yazılmıştır. Bu iki hücre karşılaşır ilkah olduktan sonra kartlardaki program aksaksız bir biyoloji çizgisi içinde yürümeye başlar. 2, 4, 8, 16, 32... sırasında hücreler bölünüp sıralanırken, bu programın ve şifrenin evren bilincinden aldığı şuuru öyle yürütürler ki; en ufak bir aksama olmadan anne ve babadan aldığı bedensel istidatları yeni bedene nakşeder. Gözün rengi, tenin yumuşaklığı ve yüzdeki ben, şaşırmadan sırasını bulur. Bu rüşeym, bölüne bölüne hücrelerin yarattığı beden şehri nasıl bir diziden geçmektedir? Meselâ döllenmiş bir hücre ikiye bölününce; doğacak bedeninin beyni hücrenin birine, midesi birine geçecektir. Genetik kartlardaki dizi burada bir yanlışlık yapsa her şey biter. 2'den 4, 4'ten 8 hücre doğduğunda da yine beynin yeni yeri, meselâ 7'nci hücre olmalıdır. İlerdeki bölünmelerde, meselâ 212'nci kademesinde beyin zarı 1781 nolu hücrede, beyin 3065 nolu hücrededir (örnek olarak). Ancak, bu iki hücrenin, dizilenme sırasında daima alt alta mesafelerini korumaları gerekir ki, ilerde zarıyla birlikte beyin teşkilâtı kurulabilsin. Bu olay 2'nin 40'ncü kuvvetine kadar sürer gider...

Ve düşünün ki, milyarlarca hücre aynı kompüter hassasiyeti içinde hiç hatasız bölünüp belli ve ahenkli bir dizi yapacaktır ki, beden kusursuz ortaya çıksın.

Genetik olarak bilinmektedir ki, dişlerin arasındaki mesafeler bile bu bir tek cinsel hücrenin genetik şifresinde kayıtlıdır. Bu akıl almaz biyolojik mucize : Evren bilincinin kompüterlerinden hücredeki kimyasal DNA sıralanmasına yansıyan bir kader kayıdır. Ve bu kayıt değişmez biçimde aynı zamanda korkunç bir korunma sistemine sahiptir.

Bazı genetikçilere göre vücudun her hücresinin nüveciğinde bu şifrelerin bir kopyası bulunur. (Cambridge Üniversitesi Bioloji Yayınları).

Hayret verici sırra bakın ki, bir insanın genetik kartı, spermde 6 mikron büyüklüğündedir. Bu kartlardan taşıyan 250 milyon hücre her gün vücut tarafından imal edilir.

Gözün renginden kirpiklerin dizilerine ve uzunluklarına kadar tüm bilgileri sinesinde saklayan bu genetik şifreler, akıl almaz bir biyofizik sistem içinde saklanır. Bu şifreler değişmez. Ters bir etki doğarsa şifre iptal edilir. Hilkat garibeleri, çoğu kez rahimde gelişen bebeklere ters düşen anne sağlığından gelişmektedir. Ve bize bu san'atın hârîka sırrına dikkat etmemiz için bir irşaddır.

4. SU - YENİLENME VE ÖLÜM

Önceki bahislerde anlattığım gibi : Canlılığın temeli olan molekül birleşmeleri, enerji şehirleri, elektron alma elektron verme ihtiyacındadır. Bu ihtiyacın en kolay sağlandığı üniteler hidrojen ve hidroksil kökleridir. Bunlar ise su sistemidir. İşte bu açıdan su hayatın temelidir. « Her diriyi sudan yarattık...» (Sûre 21, âyet 30).

izotoplarla yapılan denemeler göstermiştir ki; henüz çözemediğimiz nedenlerle, su, canlı yapısında eskimekte ve yenilenmesi gerekmektedir. İnsan vücudunda su molekülü kullanıldıktan sonra atılır. Bu olay canlı hücrelerin devamlı suya ihtiyacını izah eder. İnsan bedeninde su, en çok karaciğerde kullanılır. Bunun nedeni açıktır. Çünkü bedenin tüm kimyasal işlemleri bu organca yürütülür. Su iyonlarının dengelenmesi ise Na ve K iyonlarınca sağlanır. Bu yüzden canlılık, su - sodyum - potasyum (H₂O - Na - K) elektro kimyasına sıkı sıkıya bağlıdır (su ve tuz).

Canlılar, her yeni su molekülü ile kendilerinde bir yenileme yaparlar. DNA'da köprüler kuran hidrojen iyonu da bu suyun taze iyonlarına muhtaçtır.

Elbette, yenilenmede bazı hayati maddelere; aminoasidi (protein yoluyla), riboz (karbonhidratlardan) ve fosfora ihtiyaç vardır. Ne var ki, tazelenen suyun olaydaki esrarengiz rolü belki de en başta olanıdır.

Nitekim genellikle yaşlılığın en bâriz farkı hücre ve dokularındaki su oranıdır. Su gençte çok, yaşlıda azdır.

Yenilenme, su iyonlarının alınması ve kullanılabilmesine bağlıdır. Yaşlılık bir yerde bu yeteneğin yitmesi, dolayısıyla ölüme yaklaşım demektir.

İhtiyarlıkta, doğal ölüme yaklaşımda, vücudun; bu büyük enerji kentinin elektro kimyasal gücünün yitmesi açık bir şekilde göze çarpar.

Bedensel ölümün neden bir zorunluluk olduğu bilimde çok tartışılmıştır.

Boş yere hormonlar, benzeri sistem aksamaları sorumlu tutulmuştur. Tüm canlılar için sonlu olma zorunluluğu bizzat DNA'nın şifresindeki bir sonuç maddesidir.

Genetik kart, nasıl gözün rengini tayin ediyorsa, karaciğerdeki hücreyi ve laboratuvar sistemini koruyorsa, kendi yapısındaki sonu da tayin etmektedir. Zaten bir yerde DNA kendi sonluluğunu bildiği için üreme fazına geçip nesli sürdürmeyi seçmektedir.

Su moleküllerinde bilmediğimiz eskime özelliği, DNA'nın hidrojenlerinde de bir yıpranma şeklinde gözükmektedir.

Muhtemelen moleküllerin belli büyüklükteki kuruluşları, DNA dengelerini belli süre koruyabilmektedir. Bunun nedenini fizik ve biyofizik açısından hemen izah etmek mümkün değildir.

Ancak ölüm, hücre için biyofizik bir sonuçtur. İnsan bedeni bir çok hayatî hücreleri yenileyemez (beyin ve karaciğer hücreleri), bu nedenle de ölüme mahkûm olur.

BEDENİN HAYAT YÖNÜ

Bedenin buraya kadar anlattığımız yönü onun maddi kompozisyonunun bir özeti idi.

Şimdi kuruluşun insan hamurundaki tüm etkilerle birlikte yine maddesel hayatı nasıl yürüttüğünü, yani yaşantısını dile getireceğiz.

Eskiden bedene moleküler bir bileşik gözle bakılırdı. Son araştırmalar göstermiştir ki : Özellikle insan bedeninde temel yapı matematik kompüter sistemleridir. Bu tesbit olağanüstü bir önem taşır. Eskiden, moleküller varlığı ile hayatı ayakta tutar, bunlardan biri yitince hayat aksar ya da durur sanıyorduk. Halbuki şimdi modern biyoloji bize öğretti ki, beden bir kompüter sistemdir ve gerektiğinde o. molekülü kendi yapar, hayatı sürdürür* [Genetik zincirlerin onarım ve yeni yapım kabiliyeti (Genetik Mühendisliği Bilimi)]. Bu sistem onun tüm organlarına ve dokularına hâkimdir. Bu bilimsel gerçek ortaya çıkınca bütün tıbbın ciddi olarak gözden geçirilmesi gerekmektedir.

İlerde hastalıkların tedavisi bu kompüter sistemler aracılığı ile yapılırsa hiç şaşmayın. Bu kompüter sistemler tümüyle bilinmemekle beraber, bazıları tanınabilmektedir. Ben size bunlardan bilinenleri özet halinde vereceğim.

1. BEDENİN KOMPÜTER SİSTEMLERİ

İlk kompüter, solunum merkezinde tesbit edildi. Bu merkezde kandaki oksijen ve karbondioksit miktarını çok hassas ölçen bir sistem vardır. Oksijen azalıp karbondioksit arttıkça kompüter sistem solunumu arttırır. Kalbi hızlandırır, aksi olunca solunum yavaşlar. Bu sistemin göğüs kaslarından akciğer dokusuna, nefes borularına kadar solunum ve kalple ilgili tüm sistemlere yansıyan hesapları vardır. İşte bu işlemler beynin en altındaki bir kompüter sisteminde ayarlanır. Bu büyük kimya matematiği, hayatımızın temel kaynaklarından biridir.

İkinci kompüter sistemi doğum sırasında kurulan hârika bir sistemdir. Biri bebekte biri annede; iki kompüter sistem doğumu yönetir.

Annenin sisteminde rahmi incelten mekanizma ile onu sıkıştırıp çocuğu iten hormonlar, bu kompüter sistemle ayarlanır. Bu çalışma sırasında rahim ağzı çift bir hareketle evvela yassılıp silikleşir, sonra halka halka açılır.

Bu işlemler, yırtılmaları önleyerek bir ayrı dengeleyici sisteme bağlanır. Anne kalbi ve ciğerleri aynı sistem içinde doğum kompüterine bağlanır. Hikmetlerin incesine bakın ki; doğum kompüteri başlayınca tüm hormonlar bu sistemin kontrolüne girer. Bu sistem yüzlerce denetimi merkezine topladığı gibi; çocuk hareketlerini de vibrasyonlarla izleyerek onunla senkron çalışır. Çocuk kompüteri de anne kompüterinin hareketlerini yine vibrasyon yoluyla alır ve senkron sağlanır.

Bu iki kompüterin çalışması doğumu arızasız bitirir. Doğumdaki aksamaların en büyük nedeni anne kompüterindeki parazitlerdir. Bu da annenin korku empulslarından doğar. Bu nedenle şehirli kadınlar köylü kadınlara göre zor doğurur.

Sindirim sisteminde de akıl almaz kompüterler vardır. Bunlar salgıları ve besinlerin emilmesini ayarlar. Örneğin vücudun ihtiyacından fazla vitamin ve besinler emilmez.

Bu kompüter merkezi, karaciğerde topluca büyük bir kimya merkeziyle kontrol ünitelerine bağlanmıştır.

Fizyolojik hayatımızın hiç bir noktası yoktur ki, elektronik bir kompütere bağlanmamış olsun. Seksden, dengeye kadar tüm fonksiyonlarımız mutlaka kompüter bir sistemin yönetimindedir.

Çok ilginç bir kompüter sistemi, vücudun savunması için çalışır. Bunu ayrı bir bölümde açıklayacağız.

Bu kompüter sistemlerin bilinmesinden sonra, insan vücudunu bir oto motoru gibi tamire çalışan eski tıp, epeyce bunalım geçirecektir.

Fevkalâde karışık bir kompüter düzeni de hormonlar sistemindedir. Üstelik bu sistem hem günlük hayatı yürütür, hem de bütün bir ömrü. Yani 8'nci yaşında, 15 yaşında ya da 60 yaşında hangi hormonun ne kadar salınacağı bu kompüter sistemde kayıtlıdır. Sırası gelince boydan kiloya, cilt güzelliğinden endama kadar bu sistem, çizgilerini çizer. Bu hârika sistem içinde, bir sivilceye hormon veren tıp, bunun hesabını zor verir. Konunun en ilginç yanı kompüter sistemlerin belli merkezlerinin iyi bilinmeyişiştir. Ve de beynin belli yerinde bir hücreyle irtibat kurmak da mümkün değildir. Büyük beyin rezeksiyonlardan sonra bu kompüter sistemlerde bir bozulma olmamaktadır.

Yine iyi bilinmektedir ki moral etkiler bu sistemde çabucak hissedilmektedir. Bu tesbitlerle, kompüter sistemler ruhtadır da demek istemiyoruz. Çünkü bu esrarengiz matematik sistemler gizliliğini koruyor.

2. KORUNUM SİSTEMLERİ MUCİZESİ

Beden yapımızda bilmemiz gereken en önemli sistem korunum sistemidir. Bu sistemin, vücudun her noktasında var olan merkezleri henüz keşfolmamış, hiç değilse netleşmemiştir. Ve de vücudun en karmaşık kompüter sistemi, bu korunum işlemini yürüten sistemdir.

Bilinen kadarıyla bu sistem şöyle çalışır : Kemik iliğinde yapılan lenfosit dediğimiz hücrelerle, bunların benzeri bazı hücreler kırmızı ve beyaz kan (lenf) dolaşımına geçer. Vücudun her yerine dağılmış lenf bezlerinde yığınaklar yapar. Sonra bu hücreler belli bir süre içinde timüs dediğimiz döş kemiği ardındaki bir salgı bezi içinde kimyasal eğitime tâbi tutulur. Burada kendisine, kendi vücudunun hücrelerine ait 30 bin kimyasal şifre öğretilir. Sonra karaciğerde yapılan, her tür mikrobu ve hücreyi öldürücü zehirler, bu hücrelere verilir. Bu hücreler, tüm vücudu saatte belki yüz kez dolaşır ve her noktada aldığı şifreleri, yani bir nevi parolayı kullanır. Bir yabancı mikrop ya

da hücre (kanser hücresi) gördü mü ona saldırır ve öldürür. Dalak, bilmediğimiz ölçüde, bu sistemin içinde bir askeri kamp gibi görev yapar. Ayrıca deri altında çok ince bir yüzey, bu korunum sisteminin emri altında bir siper görevi görür. Lenfositlerin toplandığı özel sınır kapıları da vardır. Bademcikler, apandis bağırsağı, burun arkası bu genelgede korunum sistemidir.

Ayrıca, bir de kanda büyük korunma sistemi vardır. Mikrop öldürücü hücreler (beyaz kan hücreleri) ve mikrop öldürücü bağışıklık maddeleri. Bu maddeler karaciğerde özel hazırlanmıştır. Normal kan ısısında etkisizdir (normal hücreleri rahatsız etmemesi için). Ancak 39 - 40 derecede etkilidir.

Bu akıl almaz savunma sistemi, bazı ayrıntılarla güçlendirilmiştir. Derinin üzerinde mikropları öldürücü asit tabakası, ağızda tükürük salgısında bulunan savaşçı hücreler gibi. Bağırsak duvarlarında da boydan boya özel bir lenfosit barajı vardır.

Beden bir tehlikeye düştüğü zaman, çok karışık işlemler bu bilgisayar merkez tarafından yürütülür. Bunlardan bazıları şunlardır :

Ateş yükselir (zehirler mikroplara etkili olsun diye), vücut suyu azaltır (mikroplar üreyemesin diye), karaciğer besin işlerini askıya alır, tüm gücüyle bağışıklık maddeleri yapar, iştah bu yüzden kesilir.

Kalp ve solunum arttırılarak, hem lenfositlerin tehlike olan bölgeye çabuk gitmesi, hem yüksek oksijen almaları sağlanır.

Bazan ağrı refleksleriyle dikkatimiz çekilir. Çoğunlukla istirahati sağlamak için kaslara giden oksijen azaltılır. Bu da dermansızlık şeklinde hissedilir. Hastalık bu korunum sisteminin arızalanmasıdır. O zaman tehlike, korunma sistematığını daha derinde karışık işlemlere iter.

Bilgisayar sistem, bu sistemleri o kadar düzenli yapar ki, hiç hatasız o tehlikeyi atlattırır.

Ateşin çıkması, dermansızlık, hastalık değildir. Hastalık bu korunum sisteminin arızalanmasıdır. O zaman tehlikeye yeniliriz. Başta karaciğer olmak üzere korunma sisteminde bir zaaf varsa önemli olan odur.

Modern tıp, işte bu yolda bedene yardımcı olacak biçimde gelişiyor.

Ateşi zorla düşürmek değil, antibiyotikle savunma hücrelerine yardımcı olarak düşürmek bilinçli bir müdahaledir.

Vücut reaksiyonları tehlikesiz sınırdan oldukça, rahatlıkla ona yardımcı olmak, sağlıklı bir kimse için en bilinçli yoldur.

Vücudun önceden kazandığı bir zaaf, bir hastalık varsa elbette daha titiz olmak şarttır.

Bu hârika sistemin çalışma tarzını öğrendikçe tüm mikroplu hastalıklara ve kansere karşı çareler bulma imkânı doğacaktır.

Şimdiden kansere karşı korunma sistematüğinden yararlanarak tedavi başlamıştır (immünoterapi).

3. BİTKİSEL SİNİR SİSTEMİ VE KALP

Bitkisel sinir sistemi, bedenimizin en girift sistemidir. Adeta madde ve mânamızın ağırlaşma noktasıdır. Ruh nasıl insan beyni ile beden ilgisi sağırsa; gönül de bitkisel sinir sistemi ile bu iletişimi sağlar. Ayrıca bitkisel sinir sistemi, beden, ruh, gönül arasında da bir iletişimin sırrını taşımaktadır.

Eskiden bitkisel sinir sistemimize otonom sinir sistemi denir ve merkezi sinir sistemi ile birlikte incelenirdi. Sonradan bu sistemin beyin altı merkezleri, tüm vücuda dağılan santralleri ve hormon sistemi ile birlikte incelenmesi daha uygun görüldü. Son yıllarda kalp ve çevrelerinde ortaya çıkan bitkisel sinir sistemi bağlantıları büsbütün önem kazandı. Hatta üçüncü bir sinir sisteminden bahsedilmeye başlandı.

Biz bitkisel sinir sistemi ile Rus bilim adamlarının üçüncü sinir sistemi dedikleri kalp bağlantılı sistemi birlikte incelemeyi uygun gördük.

Bitkisel sinir sistemi : Kan ve lenf dolaşımını yönettiğinden, doku ve hücre hayatını doğrudan etkiler. Bütün vücudun, organların çalışması, yaşlanması doğrudan bu sistemle yakından ilgilidir, hatta ölüm bile.

Bu sistem; birbirine zıt iki etkiyi taşıyan, iki yanlı bir sistemdir. Sistemlerden birinin etkisi diğeri tarafından baskı altına alınır. Bu sistemler daha dengeli çalışabilmek için olağanüstü duyarlığa sahip kompüter sistemine bağlıdır.

Bitkisel sinir sistemi kompüteri, tüm hormon sistemi ve kimyasal etkiler sisteminin kompüteriyle birlikte hayatın en büyük kompüter sistemini oluşturur. Aynı zamanda tüm moral etkiler bu kompüter merkezlerine bağlıdır. Psikosomatik hastalıkların (mide ülseri, kalp damarı hastalığı, kan basıncı hastalıkları) menşei bu kompüter sistemindeki zorunlu aksamalardan, doğar (insanın stresleri ve yaşantı hataları).

Kalbe bağlı üçüncü sinir sistemi kabûl edilen sistem, bitkisel sinir sisteminin daha karışık bölümleridir. Kalp, aslında tek bir bütün halinde kas dokusu görünümündedir. Ne var ki, kalp baştan sana bir ağ gibi bitkisel sinir sistemi ile doludur. Yani kalp, kas + sinir dokusunun oluşturduğu çak özel bir yapıya sahiptir. Daha ilginç kalp içinde bağımsız bir takım bitkisel sinir sistemleri vardır ki; kompüterden yansıyan iletişim durunca, ya da terslik olunca, bu merkezler kalbi çalıştırmaya devam eder. Kalp nakli sırasında bu merkezlerin varlığı olumlu neticeyi sağlamaktadır. Ancak, kalbin çevresinde ve üst bölümünde görevi bilinmeyen bölgelerin, üçüncü sinir sisteminin, ya da bitkisel sinir sistemi kompüterlerinin merkezi olduğu anlaşılmaktadır.

Auricula denen bölgenin dış yüzündeki çevre bağlantıları bu yolla; bitkisel sinir merkezlerine akıl almaz iletişimler sağlar ve tüm hayatı buradaki kompüterlerin yönettiği sanılmaktadır.

Yani kalp ve bitkisel sinir sistemi içiçe bir hayat senfonisi oluşturur.

Bu merkezler, bir düğmesi ile merkezî sinir sistemine, dolayısıyla ruhsal kumandaların otomatığına bağlı, bir düğmesiyle duyan, sezen, insanın kalbine; gönlüne bağlıdır.

Şu satırların yazıldığı yıllarda kalbe bağlı (ya da çevresine) bir sinir sisteminin varlığı mı, yoksa bitkisel sinir sisteminin değişik daha derin plandaki kanallarının mı olduğu tartışılmaktadır. Ancak, önemli olan, düne kadar bitkisel sinir sistemini bir bağırsak kamçısı gibi gören, kalbi âdi bir kasanan maddecilerin bilimsel alanda düştükleri tezadın gülünçlüğüdür.

Bilimsel tartışmalar nerede sonlanırsa sonlansın, insan kalbinin beyinden daha hassas bir duygu işlemine sahip olduğu gerçeğini görmezlikten gelemeyiz.

Bitkisel sinir sistemi, insan bedeninde maddenin mânaya iletişim noktalarıdır. Ve merkezî kompüterleri kalbe bağlıdır. Sezgiler, 6'ncı duyular hep bu sistemle gönlün alış verişidir.

Kalp, mânasında insan yüceliğinin simgesidir. Allah bu gerçeği bildirmek için sol auriculaya imzasını atmıştır (Tek Nur - Allah'a iman bölümü)

Bitkisel sinir sisteminin bu büyük senaryosu, insana has bir beden özelliğidir.

Bazı canlılarda bitkisel sinir sistemi benzeri bir yapı, otonom sinir sistemi şeklinde vardır. Yapısal özelliği, merkezî sinir sistemi içinde ve şaşmaz biçimde onun yönetimindedir.

İnsanlarda otonom sistemler, bitkisel sinir sisteminin bir şubesi şeklinde gelişmiştir.

Sağlıklı hayattan hastalıkların yenilenmesine kadar tüm hayat fonksiyonlarımız, bitkisel sinir sisteminin kontrolündedir. Yani istesek de, istemesek de; mikroplarla savaşımıza, besinleri istediğimiz şekilde sindirmeye müdahale edemeyiz.

Organlarımızın yaşlanmasını, hormonlarımızın düzenini etkileyemeyiz. Ancak bitkisel sinir sisteminin toptan düzenli ya da karmakarışık çalışmasını etkileyebiliriz.

Bu sistem, duygulardan çok etkilenmektedir. Sevgi, merhamet ve Allah inancı bu sisteme sağlıklı çalışma getirirken; korku, inkâr, ihtiras ve kin bu sistemin dengesini temelden yıkan faktörlerdir. Sağlığın, sağlıklı yaşamının anahtarı iman ve sevgidir.

4. BEYİN VE GÖRMENİN SIRLARI

Üzerinde en çok tartışma yapılan organ beyindir. Şüphesiz en çok bilim spekülasyonu da beyin üzerinedir. Maddeciler insanı hücre yığını saydıkları için, beyni tüm yeteneklerimizin merkezi ve yapıcısı sayarlar.

Beyin hârikalar hârikası bir organdır. Fakat hiç bir zaman her şey değildir. Sevgi, san'at, akıl onun sınırlarından çok ötedir. Kitabın tümü okununca gerçekler daha iyi anlaşılacaktır.

Beyin muhtelif tip hücrelerden kuruludur, Bunların bir kısmı elektrokimya işlemleri yapar, bir kısmı kompüter gibi etki ve tepkileri düzenler. Bir kısım hücreler hizmetçi hücrelerdir, asıl sinir sistemi hücrelerine besin hazırlar, onların artıklarını kana atarlar. Beyin hücrelerinin önemli bir özelliği, merkezden merkeze elektriksel tepki ve etkileri kendi uzantılarıyla nakletmeleridir. Kendinden binlerce, yüz binlerce uzaktaki merkezlere uzantılarını bir elektrik teli gibi uzatırlar.

Beynin büyük bir kısmı duyu organlarından gelen (5 duyu) etkileri değerlendirmekle görevlidir. Bunları bazan elektriksel, bazan kimyasal tepkiler şeklinde toplar. Tahminen beynin 1%3'ü bu işle görevlidir.

Yine beynin 1/3'de hareket ve denge işleriyle görevlidir, Yani bir istek beyin hücresine yansıyınca, çeşitli ara merkezlerden geçip omurilik kanalı ile sinir uçlarına kadar iletilir. Orada kaslara elektrokimyasal bir etki verilir ve hareket kas çekilmeleri ile mekanik hale gelir.

Bundan başka konuşma merkezi, solunum merkezi ve hormonları yöneten merkezler bilinmektedir. Bu merkezlerde kompüterler, görevleri otomatik yürütür. Ayrıca bu görevleri yapmak üzere hazır bekleyen yedek beyin hücreleri vardır. Özellikle bellek hücrelerinden bir tanesi bile yüz binlerce kayıt yapacak niteliktedir.

Maddecilerin bütün gayretine rağmen bilinç ve zekâ bir merkeze yerleştirilmiş değildir. Bunların elektromanyetik bir birikim olacağını söyleyenlere karşı ünlü fizyoloji âlimi Prof. Filkenstein :«Zekâ kendini kavrayamaz, çünkü onu da çözebilen bir başka zekâyâ gerek vardır bu sonsuza dek gider» demiştir.

Beynin ön bölümünde zekâ merkezlerinden söz edilmiştir. Sonradan bu merkezlerin zekâ değil, ilgi merkezleri olduğu belirlenmiştir.

Beynin bu elektrokimyasal yapısı, hârikulade kompüterize matematiksel bir ahenk içinde birbirine bağlanmıştır.

Ancak unutmamak gerekir ki, beyin mekanik bir kompüter sisteminden ötede değildir. Nasıl bir kompüter makinası program halkedemezse, beyin de program halletmez, onun verilmiş sistemini mekanize eder.

Bunu en iyi görme olayında inceleyebiliriz. Görme, gözün dış kısmında bir kaç küçük kompüter ve optik olayla başlar. Göz bebeğinin ışığa ayarlanması, merceğin foksuna, arkadaki sinir tabakasına göre ayarlanması gibi. Bu sistemler, şekillerin retinaya net bir şekilde düşmesini kompüterize ederler.

Retina müthiş bir elektrokimya fabrikasıdır ve televizyonun keşfinden sonra anlaşılmıştır ki; fevkalâde karışık dördümlü bir kompüter sistemi ile ışık yoğunluğu ve renkli görmeyi akıl almaz şekilde elektrik enerjisine çevirip beyne gönderir.

Siyah beyaz televizyonun keşfinden sonra renkli televizyonun bulunması gecikti. Bunun iki fiziki zorluğa dayandığı anlaşıldı :

1. Renk yoğunluklarının ahenkli şekilde elektrik akımına çevrilebilmesi.

2. Renklerin elektrik akımına çevrilirken belli aralıklarla gönderilmesine ihtiyaç olması, bu renk senkronunu zorlaştırdı. Bir renkli tüpü fabrikada ayarlamak aylarca sürüyor. Tamir ise imkânsız oluyordu. Kompüterlerin keşfi renkli televizyon yapımının imdadına koştı ve bu önemli alet, insanlığın hizmetine girebildi.

Göz retinası da şekilleri beyne aktarırken aynı yolu seçmek zorundaydı. Renkleri elektrik akımına çevirmek ve de :

1. Renk yoğunluklarını ayarlamak.

2. 7 (yedi) rengin senkronunu bulmak (TV üç renk senkronuna göre çalışır). Bu beceri için 4 ayrı karışık kompüter sistemine ihtiyaç vardır ve bu göz retinasında mevcuttur. İşte bu hârika fizik beceriler, şekilleri derinlik incelikleri ile birlikte beyin hücresine aktarır.

Önemli olan sonra ne olduğudur. Bu hücreler, yakınlarında bulunan göz bellek hücrelerine bu elektriksel kayıtların kopyalarını fizik değerler olarak verirler. Kopyaların bir kısmı reflex merkezlerine gider (tehlike anında korunma için).

İşte beynin bir anlamda işi bu matematiksel ve fiziksel arşivlemedir. Bilinç, akıl ve zekânın ortak yanları da şekillerin yorumunu yapar.

Peki gören kimdir? 10 mikron büyüklüğündeki beyin hücrelerinin içinde evrenin tüm güzelliklerini kavrayan bilinç mi vardır?

Koskoca bir dünya bu hücrenin içinde özel mikroskoplarla mı tetkik edilmektedir? Boyutlar ve renkler arasına saklı güzellikler, beyin hücresinin elektrik akımları arasında özel ressamlarca bize teşhir mi edilmektedir? Elbette hayır! Bu kopyalar içimizdeki bilinç kavramına bir yargı niteliğindedir. İçimizdeki bu evren sırrı onları görmekte ve beyin tüm fizik mekanizması ile ona özgü bir TV ekranı görevi görmektedir.

Bir müzik ziyafetini, her halde kulak merkezinin içindeki elektronlar çizgisi dinleyip hoşlanmıyor. Elimizde elektronik mikroskoptan üstün çok büyük bir mikroskop olsa; en güzel manzarayı seyrederken ve en güzel nağmeleri dinlerken o hücreleri seyretsek, ne görürüz? Hücrenin bir ucundan diğer ucuna koşuşan elektronlar.

Oda kadar büyüttüğümüz beyin hücresinde bir sanatçı ararız. Bir dost, bize gördüğü güzeli anlatsın diye. Bize o müziğin nefis yorumunu yapsın diye. Ve o minik ekrandakini göreni ararız. İşte onu görünce sıra geliyor içimizdeki iç spikere : Ruh'a.

Ancak, insan bedeninde gizli ölümsüzlük sırrından da bir kaç söz edeceğiz.

ÖLÜMSÜZ BEDEN (CENNETTEKİ BEDEN SIRRI)

İnsan bedeni acaba sonlu olmaya zorunlu mu? Bir başka deyimle beden ebedi hayata kavuşabilir mi?

Bu sorunun cevabı iki farklı açıdan ele alınmış, tartışılmıştır.

1- İnsan, Adem'de sembolleşen bedeni ile ebedi hayat yaşarken, dünyanın sonlu hayatına mahkûm edilmiştir (tüm kutsal kitapların konusu).

2- İnsanın maddesi sonluluktan kurtarılarak, bedeni ebedileştirilebilir mi? (genelde tüm bilimin merakı).

Bu konuları açıklığa kavuşturmak için önce hücrenin hayatındaki imkânları inceleyelim.

1. HÜCRESEL ÖLÜMSÜZLÜK

Hücrenin varlık maddesi DNA'dır. Bu madde aslında taşıdığı şifreleri sonsuza dek koruma yeteneğindedir. Elbette çevre şartları imkân verirse. Bu imkânlar şunlardır :

a) DNA'daki kayııcı hidrojenin devamlı dengesi : Canlı hayatında DNA dengesinin korunması için bazı özellikler gerekmektedir. Bunlar :

1. Çevreden bir miktar enerji alması.

2. Bu hidrojeni su hidrojeni ile arada bir değiştirme.

b) DNA'nın devamlılığını sağlamak için devamlı çoğalma, yayılarak daha iyi şartlar seçme (bu işlem için aminoasitlerine ihtiyaç vardır).

c) Şifreleri koruma : DNA, türün şifrelerini sonuna kadar koruma gücüne sahiptir. Bu gerçeklerden çıkan toplu sonuç, DNA hidrojeni gerekli enerjiyi buldukça (minimal enerji) sonsuza dek kendini korur. Ne var ki dünyamız şartları bu imkânları sınırlı tutar.

Hücre ihtiyarlamasının temel nedenleri ise şöyle özetlenebilir :

a) Hücrenin çok çalışması, buna karşın çevreden su alış - verişinde olsun, aminoasitlerinde olsun, gerekli ortamın olmayışı.

b) Çok hassas bir elektrokimya dengesi olan hücre zarının niteliğini yitirmesi ve gerekli kimyasal alışverişlerde hata yapması.

c) Çalışmadan doğan veya çevreden gelen tahrip edici biyolojik zehirler ve fizik etkiler.

Buradaki yıpranma, dünya şartları ile yakından ilgilidir. Demek ki hücre ve hücre zarı, çevre şartlarının etkisi ile yaşlanmakta ve sonlu olmaktadır.

Mikrop ve hücrelerde dayanıklılık, dokuya göre daha çoktur. Bunlar, uzun yıllar kuşak değiştirerek ya da statik duruma geçerek yüz binlerce sene yaşarlar.

Hücrenin, görev yapmak ve üremek için kullandığı enerjiler konumuz dışındadır.

Demek ki hücrede çok seçkin ortamlarda ölümsüzlük kabiliyeti vardır. Dünyamızda bu ortam çoğu kez sınırlıdır.

2. BİYOMANYETİK ALANLAR

Yüksek enerji alanlarında canlıların fotoğrafları çekildiğinde, etraflarında bir ışık hâlesi görülür (Kriğan fotoları).

Başlangıçta parapsikoloji bilim adamları bunu ruh olarak yorumladılar. Sonradan bu ışın hâleleri, yaşayan canlılarda bir biyomanyetik alan olarak tüm bilim dünyasına kabûl edildi.

Bu fotoğrafların bilimsel spekülasyonu çok yapılmıştır. Bu fotoğraflarla, hastalık ve ölüm öncesi teşhisler için büyük çabalar sarf edildi.

Bu konuda, bizce önemli olan bilimsel gerçek şunlardır :

a) Tüm hücreler etrafında elektrostatik bir alan vardır. Bu alan hücre açısından onu koruyucudur.

b) Tüm moleküllerin manyetik rezonansları vardır. Buda onların devamlılıklarında denge sağlar (sınırlı ölçüde).

c) Tüm canlılarda (bitkiler dahil) geniş bir manyetik alan vardır.

Bu üçüncü madde çok önemlidir. Zira organizma bütününe senkron çalışmasını ispatlar ki, bu alan dalga dalga iç organlara kadar yansır. Bu alanın bazı hastalıklarla ilgisi ta eski Çin'den beri bilinmektedir (Akapunktur tedavisi).

Bu biyomanyetik alanlarla insanın bedensel gücü arasında ilgiler aranmış, bu alanın kuvvetli olması halinde kişilerde olağanüstü etkiler olabileceği düşünülmüştür. Bu görüşler, şifacılar ve falcılar tarafından istismar edilmiştir. Bize göre bu alanın asıl özelliği insanın sonlu ya da sonsuz olması açısından önemlidir.

Bu alanların güçlenmesi halinde insan bedeninde dış etkilere karşı direnç artar. Bu alan yeryüzünde sınırlı ve zayıftır. Belki de sonluluğun bir nedeni olabilir.

Yaşlanmada dış etkilere karşı dayanıklılığın azalması ciddi bir meseledir. Bu alanların hastalıklarda azalması düşüncesi de bu yorumlara imkân vermektedir.

Önceki bölümlerde gördüğümüz gibi, deri altı hayatımız, hem sağlık hem yaşlanma açısından âdeta en zayıf tarafımızdır. Sanki sonluluğun ilk işaretleri deri altından ve biyomanyetik alanlardan gelir.

Bu gerçekler, Âdem ve Havva'nın cennet (ebedi hayat evreni) ten kovulmasını anlatan «ağaçtan meyve tattıklarında kendilerine ayıp yerleri görüldü, cennet yapraklarından oralarını örtmeye koyuldular...»(A'raf Sûresi, âyet 22) âyetinin bir hikmetini hatırlatıyor.

Demek insan sonlu olmadığı hayatta bir başka örtüyle korunabiliyordu. Bu sistem ya özel bir biyomanyetik güç; ya da buna ilişkin özel deri olarak düşünülebilir.

Bu noktada, insan bedeninin, sonsuza dek yaşama yeteneğinin olabileceğini; meselenin bilinmeyen ihtiyarlık olayını durdurmaktan ibaret olduğunu savunan bilim adamı çöktür.

İhtiyarlamanın sırrı ise çözülmüş değildir. Bunlardan en önemlisi mutlaka biyomanyetik alanda zaafllara yol açan meselelerdir.

Dünyamızın mikropları, zehirleri, ışınları elbette rol sahibidir yıpranmada. Beslenmenin önemi de yaşlanmada ciddi bir neden sayılmaktadır. Bazı bilim adamlarına göre beslenmenin yanlışları düzeltilirse ihtiyarlama belki de yavaşlar.

3. GENETİK ŞİFRELER VE ÖLÜM

Toprakta bir sonsuzluk sırrı vardır. Canlıları temsil eden genetik şifreler, toprağa düşünce yeniden hayat bulur. Bitkiler, çıktığı günden beri toprak aracılığı ile ebedilik sırrı taşır.

Bitkiler, kendi türleri içindeki özellikleri, türden türe çekirdekleri aracılığı ile aynen geçirdiklerinden, garip bir ölümsüzlük kazanır.

Bundan başka toprak, moleküller için de bir ölümsüzlük kaynağıdır. Ölen bir canlı, mikrop olsun, bitki ve hayvan olsun toprak laboratuvarında mikroorganizmalar aracılığı ile ayrışır, moleküllerine bölünür. Bu moleküller yeniden bitki köklerinden, havadan canlı varlıklara yansır ve canlı bedenlerde yeni macerasını sürdürür.

Toprağın bu ölümsüzlük sırrı, onu moleküllerin anası haline getirmiştir.

Genetik şifreler mikronla bile ölçülemeyecek kadar küçük tohumcuklardır. Meselâ bir incir tanesinde bile genetik şifre, görünen minik tohumun on binde biri kadardır. Çekirdekler büyüklüklerini, korunma, beslenme ve saklanma amacından alırlar.

Toprak, işte sinesinde bu minik şifreleri açan esrarengiz varlığını, büyük kimya laboratuvarından alır. Toprak içinde sayısı rakamla ifade edilemeyen mikroplar, kimya işçiliği yaparak toprağı canlı bir laboratuvar qibi ayakta tutar.

Bu müşâhedeler, biyologlara toprağı canlı gözü ile bakmasını öğretti.

Kur'an'da toprağın canlı olduğı 14 asır önce bildirilmiştir (Sûre-i Yâsin, son bölüm) '.

Bu vesile ile nesillerin devamı için, Allah'ın verdiğı üç temel yolun hatırlanmasında fayda vardır :

a) Çekirdekle tohumdan, toprakta gelişme ve ortaya çıkma : Bitki.

b) Yumurta ile kendi kendine gelişme : Çeşitli hayvanlar.

c) Anne karnında gelişip doğma.

Demek ki bir genetik şifre çeşitli yollardan geliştiriliyor. Hatta yumurtada olduğı gibi, bir genetik şifre kendi kendine bile gelişip canlıyı meydana getirmektedir.

İnsanın genetik şifresinin çözülmesini Allah anne karnında murad etmiştir.

Bu şifrenin çözülmesini, bir insanın mikrondan küçük bir şifreden oluşmasını Allah isteseydi, toprak laboratuvarından da geliştirirdi ki, topraktaki moleküler malzeme, fazlasıyla buna yeterlidir.

İnsanın sınırlı sayısı ve anne karnındaki manevi işlemleri, onun gelişmesini anne karnına vermiştir.

İnsanın, Âdem'den son insana kadar beden şifrelerini bir bardağı doldurmak mümkündür. Ve bu şifreleri toprağı serpseniz ve Allah istese hepsi de aynen bir insan bedeni geliştirir. Hem de en kısa sürede.

Allah mahşerde bu emri verecek ve insanların şifreleri yeni bedenlerle doğacaktır. Elbette diğere madde ötesi bölümleri takılarak (ruh, gönül, nefis). (Yâsin Sûresi son bölüm).

4. MADDENİN MAVERASI

Madde, çokluklar âleminde, sınırlara fırlamış sonlu bir görünümdür. Bu sonlu nitelik, başlarda açıkladığım gibi onun mekânında zaman boyutunun varlığından doğmaktadır.

Zaman, maddeyi çokluktan tekliğe tekrar çeken bir mıknatıs gibi, onun özüne etki yapmaktadır. Değişmeler ve ölüm hep bu bağın dalgalanmasından, raksından doğar.

Ne var ki madde, insan bedenine ulaştığında ondaki teklik unsurları ile yoğrulmakta ve teklikle çokluk arası bir maveraya ulaşmaktadır.

Bu kez ruh ve gönlün madde ötesi teklik sınırları, maddede beden hücrelerinde parıldayınca, zamanın bedeni tekliğe iletme etkisi amacını yitirmektedir. Böylece madde, dalgalana dalgalana

bedende yücelip sonsuza ulaşmaktadır. Bu maveradaki hilkat sırrı, insan bedeninin madde mekânları için ebedîleşmesini, ölümsüzleşmesini simgelemektedir.

İşte şeyanın Âdem'e secde etmeme nedenlerinden biri de bu çetin hilkat sırrını anlayamayışıdır. Çünkü şeytan bir çok şeyler biliyordu. Bunlardan biri de maddenin zamanla birlikte yürüdüğü ve sonlu olduğu kuralı idi.

O, ruh ve gönül (kalp) sırrının madde bedenine nakşolduğunu ve beden bu yüzden yücelip ölümsüzleştiğini fark edememişti.

Mahşerde insan bedenine bu ölümsüzlük yeniden verilecektir.

Ruh

MADDE VE MÂNA

Gerek ruh bahsini, gerek nefis ve gönül bahsini anlamak için; madde nerde biter? Mâna nedir? Önce bu soruya yaklaşım sağlamak gerekir.

Bu nedenle, önce madde ötesini ve çok önemli olan teklik - çokluk kavramları ile enfüs ve âfak tanımlarını inceleyeceğiz. Sonra da ruh kavramını akılcı bilimden örneklerle açıklamaya çalışacağız.

1. MADDE VE ÖTESİ

Günümüzün insanında genelleşmeye yüz tutan bir soruyu açarak konumuza başlıyoruz. Maddenin ötesi olur mu?

Materyalizm, usta bir taktikle fizik ve matematiği, hatta akıl ve ilmi, maddenin ayrılmaz üniteleri olarak gösterdi. Halbuki bunlar metod ve vasıtalarıdır. Gerektiğinde maddeyi inceler, gerektiğinde onun ötesini. Fizik ve matematik maddenin maverasını, bittiği noktayı tesbit etmiştir ki; bu bilimsel sonuç, madde ötesinin varlığının en net delilidir.

Madde nedir ve sınırları nerede biter?

a) Kaba bir tanımla :

Mekânda yeri olan ve zamanla uyum sağlayan her şey maddedir.

Mekân, modern fizikte 1, 2, 3'ncü boyutlar sistemi olarak bilinir.

b) Daha bilimsel bir tanımla madde : Empulsun 1, 2, 3, 4. boyutlarda spin farklarıyla seçtiği geometrik korunumların sonuç olgularıdır. Bir başka tanımla : Kuvant birimlerinin matematiksel sistematığıdır. n'e, yani zamana uyum taşıdığından, sonludur. Sonluluk, belli bir yarı ömrün sonunda kuvantın eylem değiştirmesidir.

Tersine bir aksiyom :

Bir olay, zamana karşı bağımsız ve de 1, 2, 3'ncü buutlarda sabit bir matematik değer taşıyorsa; o olay madde ötesidir. Tanıdığımız olaylar içinde akıf - telepati - evren bilinci ve önsezi, böyle madde ötesi olayların birer örnekleridir.

Maddesel varlıklar içinde biri vardır ki, bazan madde yasalarına uyar, bazan geometrik yerini aşar; madde ötesine geçer.

Bu varlıklar nötrino ve antinötrinolardır. Son 20 yıldır fizikçileri şaşkınlık içinde bırakan bu arlıklara maddenin en küçük temsilcileri gözüyle bakılıyor.

Nötrino ve antinötrinolar atom çekirdeğinde yaşar. Bazan vardır. Bazan duvarı aşar ve maddesel kılığını terk eder, yok olur. Böylece çekirdek dengesine esneklik kazandırır.

Bazı fizikçiler nötrinoları madde ve enerji arasında değişme olarak yorumlamak istemiştir. Ancak bir ışımadan sonra nötrinoların doğmasından müşâhede edilmiştir ki, bir nevi Parite bakiyesi görünümündedirler. Nötrinolar maddenin sınır bekçileridir.

Heisenberg'in dahil olduğu bazı fizikçiler, onların varlığını tartışmıştır. Nötrinoların normal uzay ışınları arasında da var olması, güneş ışınları içinde görülmesi gibi özellikleri yanında, maddeye çok kolay geçtiği (spininin manyetik alana paralelliği) bilinmektedir.

Öyle sanılıyor ki, nötrinolar, boyutlara yan pencerelerden giren ve özellikle çekirdekte mekânı aşarak üçlü boyutu terk edebilen varlıklardır.

Boyutlar sistemi maddesel varlıkların ve ötesinin iskeletidir. Bilindiği gibi boyutlar bir araya gelerek mekânlar yaratır.

Bizim maddesel mekânımız 1 - 4 boyutlar sistematığıdır (n_1, n_2, n_3, n_4). Yüce Kur'an, değişik âlemlerin varlığını açıklamış. Bu âlemlerin çeşitli cihet (boyut) lerden geldiğini emretmiştir.

Gelmiş geçmiş en büyük matematikçilerden Horasanlı Cabir (M. 8'nci yüzyıl), hem diğer boyutları ve âlemleri tarif etmiş; hem zamanın geometrik bir koordinat olduğunu ilk kez bilime getirmiştir. Cebir'in kurucusu, sıfır, kavramının matematiğe sunucusu kabûl edilen Cabir'den bu yana konu değerince incelenmemiştir.

Einstein'in boyut kavramı da bu gerçeklere Batı'da ilk yaklaşımı sağlar. Diğer boyutların matematik olarak varlığı da tesbit edilmiştir.

Şimdi madde ötesi varlıklar içinde tanıdığımız bazı olay ve varlıkları, bilimsel düşüncenin ışığı altında inceleyelim :

Madde ötesi varlıklar zamana uymayışı ve mekâna sığmayışı ile tanınır.

a) Evren bilinci ve aklın gerçeği : Evren bilinci, cansızlarda fizik yasalar, canlılarda içgüdü ve insanda da akıl şeklinde yansır.

Belirli bir enerji kanalı seçen kuvantlar (nötron, proton, elektron), varlığını bilip farkedemediğimiz yasalara âdeta kapılarak, saniyenin on milyarda biri kadar bir sürede atom çekirdeğini kurar. Evrende bu bilinç; bir anlamda dev kompüter sistem olmasaydı, bu parçalarda bir çekirdeğin kurulmasını seçkin bir bilim heyetine yaptırırsaydık, aylar süren işlemler sonunda bir atom çekirdeği imal edilebilirdi.

Evren bilincinin canlılarda içgüdü şeklinde yansıdığını sonsuz örnekleri ile biliriz. Ben insan reflekslerinden iki içgüdü örneği vereceğim :

Göz bebekleri, ışığın şiddetine göre otomatik bir kompüter sistemine göre ayarlanmıştır. Gözümüzün ardındaki retina tabakası o kadar hassastır ki, bu ayarlama bir bozulsa hemen kör oluruz. Bu refleks, bir günde en az on bin kez otomatik ayar yapar.

Yine renkli görme konusundaki şâheser matematik sistemi, otomatik kompüter sistemi bölümünde görmüştük. Daha ayrıntılı örnekler için birinci bölüme bakınız. Bu örneklerden çıkan sonuç nedir?

a) Evrende şaşmaz, yanılmaz bir bilinç vardır.

b) Bu bilinç bir mekâna sahip değildir. Değişik olaylarda değişik noktalardan fıskırır. Evren bilincinin mekânı sonsuz buutlardır.

c) Bu bilinç zamana hiç tâbi değildir. Öylesine süratlidir ki, 8deta olaya önden gelen, onu kovalayan biçimde etkindir. Atom çekirdeğinin kurulmasında olduğu gibi, intikallerde geçen çok minik zaman; evren bilincine ait değil, bu bilince kuvantların uyum gösterme süresidir.

d) Evren bilincinin insandaki görünümü akıl da böyle mekân ve zaman ötesidir. Beşbin yıldan buyana Nemrut yanılması yine vardır. Arzın onbinlerce kilometre uzaktaki iki ayrı noktasında akıl hep aynı gerçekleri düşünür.

Ve sonuç :

Evren bilinci vardır; zaman ve mekâna esir değildir. O madde ötesi bir varlıktır.

b) Etki (Empuls) : Evren bilincine nazaron kavranması biraz zor olan bir kavram : etkidir (empuls). Gezegenlerde cazibe, daha küçük dünyalarda elektromanyetik enerji, minik dünyalarda (atom çekirdeği) interaksiyon gücü şeklinde etki, bizce kudret olarak tanınır. Madde kavramları içinde etki asırlardır tanımını bulamamış, hep sonuçlar tartışılmıştır.

Etkinin de belli geometrik uyumu ve koordinatları yoktur. Her olayda ayrı bir matematiksel uyum şeklinde fark edilir.

Herhangi bir olayda etkinin yansıması (dt) gibi bir zamana da ihtiyaç gösterir. Etki ve güç, kavranması çok zor bir konudur. Bir elektrik akımı gücü, bir manyetizma ya da atom Çekirdeğindeki korkunç denge enerjisi, onun akıl almaz etki alanlarından bir kaçıdır.

Koskoca gezegenleri cazibe perdesi arkasında dengeleyen ve atom çekirdeğindeki denge altındaki korkunç güç, hep o esrarengiz tesirden gelmektedir.

Etki de evren bilinci gibi madde ötesi bir varlıktır Bu yüzden maddesel kavramlara göre anlatılmak istedikçe, kavranması imkânsız hale gelmektedir.

Etkiler, evren bilinci, Tanrı'nın mâna yasaları içinde yarattığı tecellilerdir.

Madde ötesi varlıkların en ilginç iki örneği son beş yılda fizik ve ostrofiziğe girdi. Bunlar :

a) Vakumda Hayalet: Kuvant Olayı :

Mutlak vakum sağlandığı zaman hiç bir fizik etkinin kalmaması gerekir. Halbuki teorik fizikçi Prof. Dr. Paul Davies, mutlak vakum hâsıl olduğu zaman yeni kuvantların doğduğunu isbatlamıştır. Şu halde, baştan beri anlattığımız sonsuz minik mesafelerde madde ötesi etki, bosalan mekân kanallarına akıvermektedir. Heisenberg ödünç alınan kuvant ilkesiyle Caischmir'in hayalet cisimcikleri Paul Davies'in deneyiyle böylece isbatlanmış olmaktadır.

Hem var olan hem olmayan bu kuvantların ancak mutlak boşlukta piyasaya çıkmaları çok net olarak göstermektedir ki; varlıkların madde hali temel hali değildir. Hele etki ancak çeşitli geometrik eylemleri nedeniyle madde olmaktadır.

b) ikinci bilimsel olaya gelince, buna astrofizikte çok ilginç bir deyim kullanılmaktadır :

Madde olmayan şey?

Aslında doğru olanı, madde olmayan varlık denmesi gerekir. Olay şudur :

Tesbit edilmiştir ki; galaksilerin kütle enerjileri onları kendi etrafında döndürecek güçte değildir.

Her galaksi kendi merkez eksenini etrafında döner. Bu jiroskobik enerji ancak kütleden, yani câzibeden sağlanabilir. Yapılan hesaplar galaksilerin dönme enerjilerinin kütlelerden on kat fazla olduğunu doğrulamıştır.

Bu durumda gerekli bu on kat enerji nereden gelmektedir? Bilim adamları bu sorunun cevabını bulamamışlar. Ve madde olmayan nesne demek zorunda kalmışlardır.

İşte bu konu da madde ötesi varlık kavramı açısından fevkalâde ilginçtir. Bu enerji fazlası, maddeden temin ediliyorsa, kütle ya da kuvantı nerde? Değilse, madde ötesi bu gücün, boyutlardaki geometrik eylemi, mekânı nerde?

Şu halde evrende bizzat fizik bünyesi içinde bile etkin madde ötesi varlık kavramı vardır ve bunu kabûl etmek zorunludur. Maddeciler artık başka bir evrene gidip yalanlarını devam ettirsinler.

Çağımızda madde ötesi varlık kavramı fiziğe girmiştir.

Maddenin ötesine böylece yavaş yavaş yaklaştık. Şimdi madde ötesi ve mânanın kavranması için çok iyi bilinmesi gereken iki konuyu inceleyeceğiz : Teklik ve çokluk ve de varlıkların evren düzenleri içindeki mevki : Enfüs ve âfak.

2. TEKLİK VE ÇOKLUK

Varlıkların iki yönü vardır. Asıl gerçek hali, bir de dışta dağılıp yansdıktan sonraki hali. Meselâ güneşin ışın demeti, onun teklik halinin ifadesidir ve onun gerçeğidir. Halbuki eşyaya yansdıktan sonra ortaya çıkan farklı etkiler, yani renkler, güneş ışığının çokluk halini simgeler.

Elektrik akımı (elektronlardan oluşan teoriktel), tekliği temsil eder. Yanan ampul, dönen motor, Calan zil, telefondaki ses onun çokluk halini temsil eder.

Teklik ve çokluğa ait bu kaba örnekler bile bize gerçeğe yakın yaklaşım sağlar :

1. Teklikte; gerçek, birlik, aydınlık vardır. Çoklukta farklılık ve kişiselleşme vardır.
2. Teklikte güç, çoklukta zaaf vardır.
3. Teklik ömürlü, çokluk ömürsüzdür.

Şimdi tekliğin asıl gerçeği olan mânadan örnekler alalım :

Evren bilinci tekliği temsil eder. Her birimizdeki akıl ve içgüdüler ve fizik yasaların her olayda doğuşu çokluk âlemini temsil eder. Bireylerin ve kesretteki varlıkların dış görünüşü ne olursa olsun, güçlerini teklik sırrından alırlar. Teklik âleminin iyi bir örneği sevgidir. Çiçeğe, güle, bülbüle yansır, çoklukta teklik niteliğini daima âşikar tutar. Bir hayvanın yavrusuna ilgisi ve sevgiye ait her şeyde tekliğin kokusu hissedilir. Teklikten çokluğa ve de çoklukta tekliğe geçişte her şey, farkında olsa da olmasa da, sevgiye muhtaçtır.

Çokluğun önemli bir niteliği değişkenlik (birinden diğerine kalbolma) dır. Bu nitelik, sonlu oluşun kaçınılmaz bir yasasıdır.

Varlıklar, canlı olsun olmasın, önce kesretle var olur, sonra ölür. Başka bir teklik bireyine dönüşür.

Molekülden moleküle değişmeler, yeni maddesel varlıkların doğması, hep bu yasadandır. Çokluk âleminde bir karbon ve azot molekülünün macerası, dünyamızda nice neşeler, nice dramatik görünüşler doğurur.

Gözümüzde büyüttüğümüz elemler, acılar çoğu kez çokluğun, yasa gereği tekliğe dönmesi ya da kalbolması (yansması) dır, çoklukta kişiselleşme ne kadar bârizse, sonluluk o kadar tezdır. Kişisellik silikse, çoklukta sonluluk biraz daha uzar.

Meselâ mikroplar, her tür içinde mikrop bireyleri birbirinin aynıdır. Bitkiler de böyledir, Tohumdan gelişen bitki, bir evvelki kuşağın aynıdır, Böylece mikrop ve bitki hayatında uzun bir ömür vardır. Atom çekirdekleri de birbirinin aynıdır. Bu yüzden ömürleri uzundur.

Hayvanlarda farklılık, kendi türleri içinde bile çoktur. Meselâ bir kedinin üç yavrusu da farklıdır. Bu yüzden hayvanların da ölümle çoklukta yerini biter. Atom, mikrop ve bitki âdeta nesiller içerisinde varlığını korur.

Çokluk âleminde bu yasa çok önemlidir. Farklaşma arttıkça ömür azalır.

Varlıklar içinde insanın çokluk âleminde ayrı bir özelliği vardır. İnanç birliği ile vahdetteki sırrını korur.

Kendi kişiselliğinde ve varlık vehminde kalan, çokluk yasaları içinde son (fenâ) bulur. Asıl teklik, sınırsız Tanrı tekliği ve O'nun ebedîliğidir. O'ndan gayrı her nesne sonludur. Tanrı, tekliğindeki bu sırrı bize açmak için,

Yukarı örneklerde verdiğimiz zahiri teklik örneklerini halketmiştir. Tanrı'ya ait bu teklik sırrını ayrı bir bölümde vereceğiz.

3. ENFÜS VE ÂFAK

Bir konuyu, yaratılanı ve yaratana, ruh ve mânayı anlamak için enfüs ve âfakı bilmek şarttır.

Enfüs : Varlığın sinesinde, özündeki gerçektir. Varlığın hem özünde, hem zerresinde var olan bir niteliktir.

Âfak : Varlığın yüzeyindeki görünüşüdür. Varlık, âfakında ne gösterirse gösterebilir, her noktasında enfüsün damgasını taşır. Yine maddesel örneklerle enfüs ve âfakı inceleyeceğiz.

Meselâ bir taş parçasının enfüsü, onun atomlarıdır. Âfakı, taşın dış manzarasıdır. Dikkat edilirse atomlar hem taşın özündeki gerçekte, hem de her noktasında var olan; asıl niteliğidir. Atomun enfüsü de kuvant birimidir. Onun içinde taş örneğindeki kaideler geçerlidir.

Canlıların enfüsü, hücre nükleuslarındaki genetik şifrelerdir. Bu şifreler canlının özündeki gerçektir. Üretici hücrelerde bu şifreler ayrı bir sır taşır da; her canlının, derisi dahil, bu şifreler her noktasında vardır. Hücre nükleuslarında mevcuttur. Canlının âfakı ne olursa olsun, özü ve enfüsü o şifrelerde gizlidir.

Âfak daha çok, çokluk âleminin yasalarına uyarak, farklı görünümlere bürünmüştür. Enfüs teklik âleminin sırlarını taşır.

Bazan enfüs, dfakda çok gizli, bazan ise enfüs, âfakta açıkça seyredilir. Radyumdaki radyoaktivite, güldeki koku, bülbüldeki ses gibi.

Bir varlığı tanımak için, onun enfüs ve âfak Sınırlarını çok iyi bilmemiz gerekir. Âfak, maddesel mekân kafesinde takılı olduğu halde; enfüs madde ötesi bir sırdır. Maddeye yansır. Fakat bir yerde en küçük mekânda yer tuttuğu halde, bir yerde o varlığı tüm koordinatlarından sarmıştır. Kuvant 10⁻¹ cm gibi akıl almaz bir küçüklükte olduğu halde, koskoca maddesel evren ondan ibarettir.

Enfüs, tekliği; çokluğun her noktasında temsil eden özdür. Enfüs ve âfak kavramları madde ötesi âlemlerde daha net görünür. 5- 8'nci boyutlardan kurulu latif âlemde, düşüncedeki şekiller enfüsten âfaka zaman ötesi bir süratle akar ve o şekil hemen var olur.

Ruhun yasalarının ve varlığının tâbi olduğu emr âleminde murad-ı ilâhi bir enfüstür. Allah diledi mi ruh emr âleminden bedene yansır. Kesrette insan yaratılmış olur.

4. RUH KAVRAMI

Ruh, emr âlemindedir. Onu bu âlemin yasa ve düşünce tarzı ile bilemeyiz. Ancak iyi bir örnekte ona yaklaşım sağlayacağız. İnsanı TV alıcısına benzeterek inceleyeceğiz.

İnsan bedeni : TV alıcısı

İnsan gönlü : Anten teşkilatı

Beyin : Alıcının kompüter sistemleri

İnsanın ruhu : TV dalgaları

İnsanın tümü : Ekrandaki görüntü

İlâhi irade : Merkez stüdyosu

Kişilik ve cüz'i irade : Ekranın ayarlanması.

Bazı ekranlar anteni bozuk (kalbi mühürlü) olduğundan çizgilerden başka bir şey göstermez. Ayarı düzgün, anteni yönlenmiş kimselerin ekranında birbirinden güzel sahneler seyredilir.

Burada önemli olan ruhun yerine anlayış ve yaklaşım sağlamaktır. TV'de olduğu gibi, ruh bir ucundan (ilâhi yönüyle) merkez stüdyoyu temsil eder (verici dalgalar). Fakat stüdyo değildir. Çünkü diğer ucundan alıcı ile bağlantılıdır. Kur'an emrinde de; ruh emr âleminden kudret-i ilâhiyi temsil eden bir, yansımadır, bir intikalidir.

TV'deki ekranın, oynayan görüntüyü kendi sanması ne kadar abesse, insanın kendi vücuduna bakıp her yönünü bedenden ibaret sanması o kadar abes'tir.

Bir önemli soru, hayvan ve bitkilerin ruhu olup olmadığı; varsa, insandan farklıdır. Her varlık ilâhi nizam içinde enfüslerinden Tanrı ceryanına muhtaçtır. Bu irtibat onların ruhudur, Yukarıdaki misalle kıyaslırsak bu ilgi bir elektrik ceryanına benzer. Bir ekran, bir ilâhi yansıma söz konusu değildir.

İnsan ruhu, emr âleminde geçen ilâhi bir tecellidir. San'at-ı ilâhinin kesretteki, fertteki görüntüsüdür. Diğer canlıların ruhu, motoru çeviren bir ceryan mesabesinde iken; insan ruhu ilâhi kudretin ekranlara yansıyan bir titreşim tecellisidir.

İnsan kompleksinde (ruh - beden - gönül - nefis birleşik sisteminde) ruh, ilâhi kudreti dirilik şeklinde yansıtan varlık sırrıdır.

Ölümlerle birlikte ruh, koordinatlarını beden'den çeker. Emr âlemine döner (Tanrılaşmaz), mekândaki geometrik ilişki sona erer. Artık o mekânsızdır.

Ruh aynı koordinatlara yansırken, otomatikman yeni bir dirilik doğar. Bizim bunu yadırgamamız cehlimizden (bilgisizliğimizden) gelir.

Emr âleminin özelliği, ilâhi iradenin temsili mahiyetindedir. Ruh koordinatlara yansıdı mı, moleküller zaman ötesi bir hızla bedeni kuruverir. Abestir amr; ruh çürümüş bir kemiğe yansırsa, o kemik tek başına dirilik kazanır (Havva'nın halk oluşu).

Basit bir madde örnek verirsek :

Mekânda bir geometrik alana koordinatlarından manyetik bir etki yapsak nasıl demirlerde mıknatıs hâsıl olursa, mânadan gelen ruh etkisi de akıl almaz şekilde bedensel bir dirilik hâsıl eder.

Ruh, mâna âleminin bir etkisel varlığı olarak bedene yansıdığında :

- a. Bedenin biyolojik yapısına enfüsünden bir dirilik verir (moral, güç).
- b. Beş duyardan ve bitkisel sinir sisteminden gelen etkilere anlam kazandırır. Hakiki gören, duyan odur.
- c. Beynin kompüter sistemlerini ve otomatizmasını yürütür.
- d. Kompleksin diğer yanlarıyla birlikte insana anlam verir, şekillendirir.

Bu temel kavramların ışığı altında, ruhu iki farklı bölüm altında inceleyeceğiz.

1. Ruhun insandaki koordinatları

2. Ruhun ilâhi yönü

Sonra da ruh kavramını Kur'an dili ile gerçek sentezi içinde sunacağız.

RUHUN İNSANDAKİ KOORDİNATLARI

Bu bölümde, yaşayan insandaki ruh kavramını inceleyeceğiz. Önce ruhun varlığını bilimsel dille kaçınılmaz biçimde anlatacağız. Sonra ölüm ötesini aynı çizgiler içinde gözden geçireceğiz. Sonra da insan beyni ve ruh bölümünde çok tartışılan konuları açıklığa kavuşturmaya çalışacağız. Nihayet akıl nedir? Sorusunu ruh açısından dile getireceğiz.

1. RUHUN İLMİ DELİLLERİ

a) Rüya : Rüyanın, insan beyninin bir fonksiyonu olduğunu sananlar yazık ki hâlâ çoğunluktadır. Halbuki rüya : Madde ötesi âlemin en açık delillerinden biridir. Rüya, beynin bir fonksiyonu değil, ona yansıyan ruhsal etkinin bir sonucudur. Yani beyinde başlamaz, onda gelişmez.

Bilindiği gibi uyku, sinir sisteminin istirahat halidir. Hayatî merkezler hariç, uykuda tüm beyin merkezleri fonksiyonunu durdurur. Bu duraklama şu sıradan başlayarak hızla yayılır : Önce bilinç, düşünce, idrak, hâfıza fonksiyonları durur. Sonra duyu organları ve hissi sınırlar, motor sistemi söner. Bu sıra içerisinde elbette ki muhakeme, zekâ ve bilince tâbi olan bu fonksiyonlar; sigortaları atmış makina gibi tamamen susar.

Rüyayı beyne bağlayanlar, yukarıda saydığımız melekelerin tümünü beyne bağlamaktadırlar. Onlara göre zekâ, hâfıza, idrak ve düşünce, beynin en karmaşık ve nihai fonksiyonlarıdır. Böyle olduğuna göre, uyku ile birlikte tamamen yok olmaları gerekmez mi?

İlerdeki bahislerde inceleyeceğimiz gibi, aslında bu melekelerin tümü, ruhsal etkilerin insan bedenine ve beynine yansımından meydana gelmektedir. Bu durumda bilim mantığı şu sonucu kabûle bizi mecbur eder :

Ya bu melekeler beyne aittir; uykuda kesinlikle durur ve rüya olayı olmaz. Ya da bu melekeler (tüm fonksiyonlarını uykuda durduran) beyin dışında bir merkezden gelmektedir ki; fonksiyonları durmuş olan beyin, beyin dışında etkisini yürütmüş olabilsin.

Hepimiz farketmişizdir ki : Bu melekeler uykuya dalarken yavaş yavaş buğulaşır ve sonra kaybolur. Sonra da uykunun en derin noktasında beyin tam mânasıyla devreden çıktığında rüya hâsıl olur. Hem de zekânın, idrakın en net çizgileriyle.

Peki maddesel yönlü rüyalar yok mudur? Kâbuslar, hastalığa bağlı rüyalar, gündüzki olayların etkilediği rüyalar yok mudur?

Elbette vardır. Bunlar ruhun beyinde hassaslaşmış bölgelere etkisinden doğmaktadır. Rüyanın ruhsal bir olay oluşunun kaçınılmaz üç delili vardır :

1) İki üç günlük bebeklerin gülmesi : Eğer rüya beynin bir fonksiyonu, olsaydı, bebekler önce gülmesini öğrenir, sonra rüyada gülerlerdi. Halbuki bebekler daha iki günlükken rüyada güler. Oysa 25 günden daha önce gülmeyi öğrenemezler.

2) Rüyamızda hiç gitmediğimiz yerlere gider, sonradan oraya gittiğimizde rüyamızı hatırlarız. Olay görmediğimiz şahısları görmek açısından da öyledir.

3) Gelecekte karşılaşacağımız bir olayı önceden tüm ayrıntıları ile rüyamızda görebiliriz. Bu kabil rüya o kadar çoktur ki, hemen herkesin ya kendisi ya da yakınlarından biri böyle bir rüya görmüştür.

Ansiklopedilere geçmiş nice rüyalar (Abraham Lincoln'un rüyası) {Abraham Lincoln'un, öldürülmeden bir gece önce, olayı rüyasında aynen görmesi ve kendisine ateş edildiği anda «rüyamdaki adam buydu» diye bağırması, birçok insan tarafından görülen ve geleceğe ait olan rüyalardan sadece bir tanesidir}, akıl almaz bir şekilde uçak kazalarını haber veren rüyalar sayılmayacak kadar çoktur. Rüyalarda bazan işaretler verilmesi, bazan tersine çıkan rüyalar, nefis bahsinde göreceğimiz gibi; ruhsal etkinin nefis laboratuvarında saptırılmasından doğmaktadır.

Rüya bahsini kapatırken herkesin çok merak ettiği bir soruyu cevaplamak istiyorum : Ruhumuz nerede, onu net olarak nasıl seçebiliriz?

Rüyalarınıza dikkat ederseniz, daima bir iç spiker vardır. Sanki içimizde biri, rüyamızda bize rüyayı takdim eder. Rüyada gittiğimiz yerleri, şahısları bize dilsiz, lisansız takdim eden biri vardır. İşte o iç spiker ruhun ta kendisidir.

Rüyalarda gözsüz görme olayı, ruhun en açık bir delili olduğu gibi, normal zamanda bakarak gördüğümüzde de asıl görenin ruh olduğunun simgesidir.

b) İlham : Gerek san'at, gerek bilim alanında; duyu organları, beyin ve hâfıza kartları dışında, ânî bir zekâ espirisi vardır ki buna ilham denir.

Bildiğimizin, hâfızamızın bittiği yerde iç dünyamızdan bir güç gelir ve aklımıza sınırsız fonksiyon yaptırır. Bize şiir sunar, müzik sunar. Hatta bilim kapısı aralar.

İlham bazan mecalsiz hastalara güç ve şifa verir. Bu akıl almaz, hesaba girmez olay ruhun bedene direkt müdahalesidir.

İlham olayını çok büyük sanat olaylarında, bilimsel keşiflerde aramaya lüzum yoktur. Herkesin günlük hayatında pek çok ölçülü ilhamlar vardır. «İçimden geldi, böyle yaptım» dediğimiz nice teşebbüslerimiz, gözden kaçan ilhamlardır.

İlham, bazan nefis çizgisinden saparak yansır. Ruhdan gelen güç, nefis laboratuvarında şer görünümlere bürünür, ihtiraslar ve kavgalara yataklık eder.

İlham, özellikle ruh varlığının çok açık belirtisidir. Mekânı yoktur, zamana eğilmez ve insan kompleks bütününde ruh yönetiminin hârika bir tecellisidir.

İlhamı inkâr etmek, medeniyeti, sanatı inkâr etmek demektir. Mekân ve zaman çizgisi üzerinde, beyin, duyu organları ve tüm sinir sistemi fizyolojisi dışında, bir mâna olayıdır ilham. Tertemiz bir gönül ışığında, ilâhi sanatın ruh koordinatlarından yansımasıdır.

c) Telepati : Uzaktan ilgi kurmak anlamına kullanılan telepati, binlerce km öteden iki şahsın anlaşmasıdır.

Telepati uzun yıllar beyin dalgalarına bağlanmak istenmiştir. Hele son yıllarda uluslararası casusluk teşkilâtlarında telepatiden yararlanılması ve de uzay araştırmalarında en garantili haberleşmenin telepati olacağı görüşü, konuyu, NASA ve VİLADİVOSTOK üssünün bilimsel çalışmaları arasına soktu.

Ancak, önemli olan telepatinin gerçek yönüdür. Natilus olayından sonra telepatiyi beyin dalgası sanma alışkanlığı bilimden kalktı ve telepati bir ruhsal olay kabûl edildi.

Natilus, bilindiği gibi ilk atom denizaltısıdır. İlk denemeye çıktığı gün büyük bir telepati çalışmasına sahne oldu.

Albay William Bowers'in yasal sorumluluğunda ünlü telepöd Friends Chep 13.000 mil öte ile deniz altından haberleşti. Her iki telepöd raporlarını kasalarda kilitleyip, bir heyet huzurunda 16 günlük mesajlar karşılaştırıldı. Hayret verici biçimde su altından bir telepati, su üstüne verilmişti ve mesajlarda zerre hata yoktu.

d) Zihin okuma : Bilim dünyasında dillere destan bir zihin okuma olayını da özetlemek istiyorum :

İkinci dünya savaşından önce ünlü Polonyalı Messing, zihin okuma uygulaması için, Einstein'ı ve Freud'u bir arada olduğu gün ziyaret eder. Freud denemeyi başlatmak için aklından şunu geçirir: «Banyodan makası alsam, Einstein'ın bıyıklarını kessem». Messing, âniden «Yazık olur, hem makas banyoda değil» deyince iki bilim adamı da hayretler içinde kaldılar.

Ruh konusunda bilimsel gerçekler sayılamayacak kadar çoktur Zaten hayatın, bilimin, sanat ve edebiyatın kaynağı, ruhun beyin kompüterine verdiği güç, yansıttığı hayal enerjisinde doğmuştur.

Şimdi çokları için inanılması güç sanılan ölüm ötesini dile getireceğim. Bir noktayı hatırdan çıkarmamak gerekiyor.

Ölüm ötesi konusunda pek çok safsatalar vardır. Hem Doğu'da hem Batı'da. Her zaman olduğu gibi bizim çizgimiz tam bir bilimsellik içinde yürütülecektir.

2. ÖLÜM VE ÖTESİ

Ölümün en güzel tanımı, ruh açısından olanıdır. Kur'an :«Allah'tandı O'na döndü» emri ile ölümü; ruhun insan koordinatlarından ayrılması şeklinde veciz bir şekilde tarif eder.

Ölüm olayını bir teyp bandına da benzetebiliriz. Bilindiği gibi teyp bandı yönlendirilmiş demir tozlarından ibarettir ve elektromanyetik bir alan, âniden kesilince (elektrik cereyanı kesilince); manyetik koordinatlar demir zerrelerinden kalkınca, bir demir yığınının başka bir şey kalmaz. Ölüm olayı insan için bir son değildir. Ondan ötesi vardır. Neden mi?

Gerçi, kaba bir bakışla, ölümden sonra bir haber alınmaz sanılır, fakat bakan ve gören göz için çok haberler vardır. Bunların bir kısmını özetliyorum :

a) Ölüm iyiliği : Pek çok hastanın ölüme yakın anda birden iyileştiği görülür. Bu olay o kadar sık görülür ki, olaya özel bir isim verilmiş, «ölüm iyiliği» denilmiştir.

Hele ben bir kanser uzmanı olarak, bu ölüm iyiliğini çok net olarak görmüşümdür. Dayanılmaz ağrıların pençesinde kıvranan ve tıbbî açıdan aciz kaldığım bir çok hastanın, son anlarını en ufak sızı duymadan kapattıklarını tesbit etmişimdir.

Akciğerleri metastazla dolmuş, nefes alma imkânı kalmamış nice hastalarımın oksijen altında bile nefes darlığından kıvranırken, son anlarını akıl almaz şekilde normal teneffüsle kapattıklarını çok görmüşümdür. Bu mucizevî ölüm iyilikleri, isim ve hasta yakınlarının kayıtları ile dosyamda mevcuttur.

Peki ölüm iyiliği nedir? !Eğer insan maddeden ibaret olsa idi; ölüm yaklaştıkça artan fizyopatolojik olaylar, ızdırabı, nefes darlığını arttırmalı, insan ölürken artan bir acının pençesinde son bulmalıydı. Halbuki olaylar tam tersini doğruluyor. Yani kötü giden çark son anda düzeliyor, sanki mânâdan özel, kısa bir mutlu hayat veriyor. Bu olay, ruhun insan makinasındaki sonsuz gücünü gözler önüne seriyor.

Gerçekte ölüm, tıpkı doğum gibi bir intikaldir. Bu sırrı bize bildirmek için Allah ölüm iyiliğini yaşatır. Ölüm iyiliği nasıl doğuyor? Önce söylediğimiz gibi, ruh insan koordinatlarında tüm hücreleri, etkisi altında bir canlılık sırrı içinde sarmıştır. Hasta ve ölümü mukadder kişide bu tasarruf bitmeden âniden şiddetlenir (ölüm iyiliği), sonra ruh insan koordinatlarını terk eder.

Şimdi ölüm anındaki bir hârika tesbiti hatırlatacağım : Ölüm anında, ölüm iyiliği dışında, meselâ nefes darlığı ve ağrı çekmeyenlerde de bilinçde bir berraklaşma olur. Hâfıza, tüm uzak kartlarını bir bir açar. Yeni bir dünyanın eşiğinde, hayatın sanki bir panoraması sergilenir. Bilinç, en seçkin sözlerini verir son nefeslerde. Eğer ölüm insanın sonu olsaydı, biten madde olayından ibaret olsaydı tam tersi olacaktı. Yok olmaya yaklaşan beyin, fonksiyonunu yitirecek; bilinç yavaş yavaş, perdelene perdelene ölüm gelecekti. Bu, gerçekte ruhun varlığını ve ölümün son değil, bir değişme olduğunu ispatlar. Daha önemlisi, ölüme yakın anda insanın gerçeklere daha yakın olma hikmetidir. Ölüme yakın anda çoğunun yanılgılardan döndüğü, hatta yakınlarına geleceğe dair gerçeklerden söz ettiği çok görülmüştür.

Ölüm konusunda tıp biliminin çözemediği mesele,. ölüm nedeninin bazan biyolojik kurallarla ters düşmesidir. Yani bazan mutlaka ölüm meydana getirmesi gereken biyolojik olaylar, bir türlü ölüm meydana getiremiyor. Kanser metastazlarında bu durum çok müşâhede edilir. Bazan da basit bir

biyolojik olay ölüm meydana getirir. Bu da, ölümü meydana getiren asıl olayın, ruhun insan koordinatlarını terk etmesi demek olduğunu doğrular.

Ağır kazalarda da buna benzer olaylar müşâhede edilir. Şimdi bu yolda yapılan bir araştırmayı açıklayacağım.

b) Ölümünden dönenler : Ölümünden dönenlerin ruh konusunda bazı ipuçları verdiği dair, belki de abartmalı çok örnekleri vardır. Ancak 1980 yılı içinde Amerikan Parapsikoloji Derneği ile bir grup acil servis doktorlarının yayınladığı bilimsel rapor oldukça enteresandır.

Ağır kazalar sonu koma ve şok durumunda tıbbî müdahale gören 20 kadar vak'ada {Prof, Dr, Kenneth Ring, Prof. Schonmaker} ; ölümünden dönenlerin yarısından çoğunun kendilerine yapılan tıbbî müdahaleleri hatırladıkları, hatta ameliyat sırasındaki olayları, bir kısmının ayrıntıları ile naklettikleri izlenmiştir.

Bu müşâhedenin hastalık komalarında olmayıp, kazalar sırasındaki koma ve şoklarda görülmesi çok ilginçtir.

Sırası gelmişken, reankarnasyon olayına değinmek istiyorum. Bir ruhun bedenden bedene atlaması anlamına gelen bu olayda büyük bir yanlgı vardır. Ruh mâna âleminden gelen mükemmel bir unsurdur ve insan bedeni içinde tekamülü söz konusu değildir. Reankarnasyona inananların naklettiği vak'alar, ruhun insanlardaki koordinatlarda bir nevi kısa devre yapmasıdır. Yani ruh, bedensel kopyaları, hâfıza kartlarını birbirine intikal ettirebilir. Bir ruh müstakilen bir bedenden diğerine geçmez.

Çokluk ve teklik bölümlerinde gördüğümüz gibi, ruhun ilâhi yönü tekliği temsil eder. İnsan koordinatlarında ise çokluk görünümü vardır. Ruh üzerinde bu kadar ilmi yaklaşımdan sonra, ona izafe edilen uydurmalara, zihinlerde yer vermek abes olur.

Ruh çağırma olayı da böyle sapık inançların ürünüdür. Ruh insan koordinatlarını terk ettikten sonra hayâl gibi dolaşmaz.

Ancak, burada, «mü'min ölmez» sırrının bu yanlgılardan ayrı mütâlaası gerekir. Allah inananların ruhuna bir özellik tanımıştır. İnsan koordinatlarını terk eden inanan kimsenin ruhu, bağımsız bir değişik faza geçer. Âdeta ona, evrenin sonsuz buutlarında intikal sırrı verilmiştir,

Bu bir mâna seyridir. Bizim anladığımız anlamda dolaşım hali değildir.

c) Ölümsüzlük ve mahşer : Birbirinden farklı fakat birbiriyle iç içe iki konu, ölümsüzlük ve mahşer. Ölümsüzlük ilâhi bir sırdır. Kul, Allah'a intisabı oranında ölümsüzlük kazanır. Buna karşı çokluk ve kişilik sonludur.

İnsanda durum iki ayrı yönden farklıdır. Bir kere insan emr âleminden aldığı sonsuzluk sırrını özünde daima taşır. İnançsızlar dahil her fert, ruh koordinatlarından ölümsüz devreye bağlanmıştır.

İkinci yönü ise tekrar dirileceği, hesap verileceği yönüdür. İnsanın mâna varlığı ruh, gönül, nefis gibi unsurlarını bu kitabın içinde ilmî bir inceleme ile sunmuş bulunuyoruz.

İnsanın mahşerde tekrar dirilme zorunluluğunun hikmetleri pek çoktur. En önemli olan, nefsin arınması ve iman etmesi için mahşerin varlığı, ondan korkma duygusudur.

Asrl makbul olan, Allah sevgisiyle gelişmiş olmakla birlikte; korku ile annmayr da Allah makbul saymıştır.

Mahşerin varlığının bir hikmeti de : Ruhun gerçeğine yeniden dönecek ve hay hikmetini sergileyecek mânayı anlamaktır.

Ayrıca insanın bedensel varlığının bir minik şifre olduğunu, bu şifrenin saniyede, belli şartlarda vücudumuzu meydana getireceğini mahşer bize öğretecektir.

Ruh hakkında, az çok kavram sahibi olduğumuza göre; mahşerin bir sırrına daha yaklaşabiliriz. Beden maddedir. Fakat, Allah bedenimize tüm canlıların dışında bir özellik verdi. Emr âleminden, bir bahis sonra göreceğimiz, hay sırrı taşıyan ruhumuzu yarattı. Böylece beden ilâhi diriliğin sırrına erdi. Aklın kavramakta zorluk çektiği nokta buradadır. İnsan bedeni, tüm maddesel varlıkların dışında ölümsüzdür. Mahşer bu sırrı hatırlatır.

İnsan bedenindeki ölümsüzlük, beden bahsinde kısmen açıklanmıştı. Bedendeki ölümsüzlük ruh koordinatlarımızın aktardığı hay sırrından gelir.

Kur'an'da «ruh, emr âlemindedir» beyanı tüm bu gerçekleri açıklamaya yeter.

Dirilme için hiç bir formüle ihtiyaç olmamasına rağmen, idrakleri kolaylaştırmak için şöyle de diyebiliriz: Dünyada gelmiş geçecek tüm insanların bedenlerine has hücre şifreleri bir bardağa sığacak kadar miniktir. Ve mahşerde bu bir bardak dolusu şifre toprağa atılmışcasına ondan hepimiz fışkıracağız. O toprak bitki tohumlarından nice şifreleri ihya etmedi mi? Bir zaman farkı mr. bizi şaşırtıyor? (Yâsin Sûresi son bölüm).

3. BEYİN VE RUH

Beyin ve bitkisel sinir sisteminin maddesel yönlerini beden bahsinde açıkladım. Beyin ruhla iki çeşit ilgi yürütür. Birincisi ruhun iradi emirlerini elektriksel ve kimyasal yolla dokulara hareket şeklinde yansıtır.

Duyu organlarından gelen etkiler ve bitkisel sinir sistemi katkıları ise, ruhun emr âleminden gelen özelliği nedeni ile idrak edilir. Etkilerden anlamlar çıkar.

Bitkisel sinir sistemi, ruh ceryanının maddesel bedene giriş istasyonlarıdır. Onun için duygusallık yönü ağır basar. Bitkisel sinir sisteminin bir özelliği daha vardır. Bitkisel sinir sistemlerinin çoğu merkezleri ya kalpte ya da onun yakın yerlerindedir. Bu nedenle kalpten doğan etkiler yine bitkisel sinir sisteminden bize yansır. Böylece kalp ve ruh, bitkisel sinir sisteminin istasyonlarından bize yansır ve kişiliğimize damgasını vurur. Medyumlar ve telepati uzmanlarının bitkisel sistemlerinde âşikar duyarlık vardır.

Bitkisel sinir sistemi ile ruhun duygu ilgileri, sanıldığı gibi tersine kalpten geçer. Yani kompleksin elektriksel ve kimyasal yönetiminin merkezî bitkisel sinir sistemi, her yanı ile maddeten ve mânen kalbe bağlıdır. Bu yüzden tüm âni etkiler, heyecan, korku, sevgi gibi birbirinden apayrı duygular hep kalp bölgesinde bir sıcaklık ve çarpıntı hissi ile bitkisel sinir sistemine aktarılır. Sonra olay bir yandan ruha yansır, bir yandan bedene maddî biçimde yayılır.

Özellikle göz yaşı refleksi kalp bölgesinden gelişir. Beyindeki merkezler, ruh için piyano tuşları gibidir. Hem iradî uygulama, hem görme olayında beynin hârika kompüterleri kullanılır.

Meselâ, beyin merkezlerine bir şeklin fotoğrafları gelene kadar bir takım fizik şartlardan geçer.

Fakat olay, anlam, muhakeme ve değerlendirilme açısından tamamen ruha ait bir sanattır. Ruh, bir şeklin çizgilerinden aşklar, ilâhi duygular yaratır.

Beyinle ruh arasındaki bu ağızlaşma öylesine ahenklidir ki, birindeki huzursuzluk diğerine, birindeki ferah yine ötekine intikal eder.

Beynin, tüm bilincimizi, idrakimizi temsil ettiğini sananlar için bazı biyolojik açıklamalar getireceğim :

a) İnsan beyninde bir takım merkezler vardır. Bunların bir kısmı kesin, bir kısmı tahminidir. Ancak bu merkezler yapıcı, yaratıcı değil, ruhun piyano tuşlarıdır.

b) Hastalıkları nedeni ile beyinlerinin büyük kısmı çıkartılmış kimselerde hayata uyum devam etmiş, basit sinirsel aksamalar dışında kişilikte ciddi bir fark hâsıl olmamıştır.

c) Beyin iltihabı geçirenlerde, sakat olarak bir çok sinirsel arıza kaldığı halde (titreme, felç v5) kişilik ve zekâda bir eksilme görülmemiştir.

d) Beynin tümünün ağır bir iltihabı olan, paralizi generalde (sy - 4) dahi zekâ, kişilik aynen kalmakta, ölüme bir kaç gün kala bilinç bozulmaktadır. Nitekim ruhu inkâr eden bir çok filozof bu hastalıktan ölmüş, fakat sapık fikirlerini kendi mantık çerçevesinde ölüme kadar savunmuştur (Niçe, Dante vs).

Eğer insanın zekâ, idrak, his, sanat kabiliyetleri beyindeki hücrelerden ibaret olsa idi, bu kabil hastalıkların daha başlângıcında tüm melekeler duracak. Bir çok sahte bilim adamı İslâm'a çamur atma fırsatı bulamayacaktı.

e) Kazalarda da durum aynıdır. Hâfızanın tümü ile kaybolduğu beyin sarsıntılarında, yitirilmiş tüm bellek kartlarına rağmen, zekâ ve karakter değişmemektedir, insanın beyinden ibaret olduğunu hâlâ iddia edenler, bütün gerçeklere yüz çevirmişlerdir. İnsanı madde olarak görme çelişkisinden kurtulamayanlar, aslında; çokluk âleminin en uzak âfakında kaldıklarından, isyanları ve inkârları ellerinde değildir. Kasırgaya kapılmış ağaç parçası gibi âfak ve çokluk yasalarının akımı içindedirler. Gerçekten uzaklara doğru uçar dururlar.

İnsan, enfüsünden uzaklaştıkça; çokluk âlemine takılıp kaldıkça, evrenin kesin yasaları içinde ufalıp yok olur.

Yine beyin ötesindeki ruhun varlığının bir tecellisi de hârika çocuklar ve dehâlerdir. Bunların beyininde normal beyinden bir fark yoktur. Hele hârika çocuk meselesi büsbütün maddecileri iflâs ettirir. Beyinsel fonksiyonları fersah fersah atlayarak bizi hayran bırakan kabiliyeti, hücreye giren 4 moleküle bağlama inadinı akıl alır mı?

Ruhun bir gerçeği de sanattır. Ne hücreye sığar, ne de kafa tasının bir köşesine. Ne bir beste, ne de bir şiir hücrede imal olmaz.

4. AKIL VE KELÂM

Aklın, evren bilincinin insanda yansıması olduğuna değinmiştik. Kelâm, alelâde konuşma dışında, etkili bir beyan kabiliyetidir ve de ruhun en açık özelliklerinden biridir. Akıl ve kelâmın sahibi eğer insafı ise, söyleyenin kendi olmadığını, kendi içinde bir iç spiker taşıdığını hemen anlar.

Ruhun, bizce çoğu meçhul özellikleri arasında kelâm ve telkin gücü, bilinen yanlarının başında gelir. Kelâm, ilâhi bir kudrettir. Veciz bir şekilde gerçeğin ifadesidir. Ufuktaki yerini Kur'an'da bulur ve ayrıca Efendimizin en büyük mucizesi kelâmındaki yücelik ve hitabındaki san'attır. Kelâmın fertlere ve topluma ne kadar etkin olduğunu biliriz. Bu etki de kelâmındaki ilâhi ruhsal esrardan gelir.

Telkin konusunda bir açıklama zorunluluğu vardır. Her ruh büyük bir etki kabiliyetine haizdir. Konuşarak ameliyat yapanlardan, enjeksiyonsuz psikoanalizlere kadar ruhun bu gücünden tıp biliminde yararlanıyoruz. Önceleri incelediğimiz telepati de böyle ruhsal gücün bir değişik biçimde yansımasından doğmaktadır.

Telepati, telkin (hipnoz) gücü ve kelâm yeteneği, ruhun insan koordinatlarındaki en elle tutulur yönleridir. Bir kimse kendini arındırdıkça bu yönleri açıkca ağırlık kazanır. İdealinde sofî dediğimiz seçkin kişilerin ruhu ortaya çıkar. Bunlarda telkin, tasarruf şeklinde görülür. İstedikleri kişileri her yandan etkileme altına alabilirler. Böylece kelâm da mâna ilminin alfabeti olan sohbe dönüşür.

Mâna ilminde bu yönden kelâmın önemi fevkalâde büyüktür. Ruhsal koordinatlardan gelen yorum ve beyanlar, mânevi ilimlerin kapısını açar.

Bu ceryanın içine bir de ruhsal tasarruf karışınca, irşad (uyandırma, yüceltme, erdirme) doğar.

Akıl, kelâm ve telkinden ötede ayrı bir kavramdır. Tüm canlılarda var olan evren bilinci, insanda da perde perde saklıdır. Ancak, içgüdüye benzer bu doğal davranışlar akıl değildir. Hayvanlarda ve insanın hayvansal yönünde var olan bazan akla benzer davranış reflekslerinin akılla bir ilgisi yoktur.

Evren bilincinin akıl kanadı, ruh koordinatlarında bize yansır. Muhakeme (doğruyu yargılayıp bulma), idrak (doğruyu kavrama),-tasavvur (gerçeği tasarlama), şuur (bilinç) halkalarından kurulu bir sistemdir. Ve akıl, içgüdü ile bunların benzeri davranışlardan çok uzaktır. Bugün bazı zoolog ve biyologların, içgüdü davranışlarının bir kısmını zekâ kabûl etmeleri yanlıştır. Maymunun şaklabanlığını akıl saymak mümkün değildir.

Hayvanların bir çok davranışları; yuva bulma, binlerce km. uzağa göç sırasında yollarını şaşırılmama gibi halleri içgüdüdür. Bunun değişik şekilleri, marifetli köpeklerin hareketleri mucize değildir. Arıların nice marifetleri vardır ki, günlük hayatımıza giren hayvanların zekice davranışlarını hiçe sayar.

Tekrar özetlersek : Kelâm ve telkin etkisi tamamen ruhtandır. Akıl ise evren bilincinden ruh koordinatlarına bir yansımadır. Bu nedenle akıl çok güçlü bir araçtır. Fakat kelâm ve telkin gibi berrak değildir.

Akıl, nefsin kontrolüne geçmesi halinde şerre hizmet eder.

RUHUN İLÂHİ YÖNÜ

Emr âlemi Allah'ın sonsuz bir dirilik fazıdır. Allah'ın âlemden ilgi kurduğu kesretleri, her şey, enfüsünden ilâhi bir güce kavuşur. Aynı zamanda emr âlemi ilâhi tasarrufun kesin bir fazıdır.

Ruhun ilâhi yönü, yani emr âleminden gelişinde en önemli özelliği HAY sırrıdır.

1. SONSUZLUK VE DİRİLİK

İlâhi kudret, tanıdığımız her türlü raksın, koşmanın, kıpırdamanın ve titreşmenin ötesinde bir hay sırrına sahiptir. Bu sır, tüm canlı ve cansız varlıkların enfüsünden o varlığa yansır. Bu ilâhi dirilik, kalp atışından, uçan kelebeğin kanat çırpıntısına kadar her harekette vardır. Yine şaşırılmamız için tekrarlayalım. Bu hareketler Allah'ın cüz'ü değil, sıfat tecellîlerinin yansımasıdır.

Ruhda ise durum değişiktir. Ruhun emr âleminden ' halk olması nedeni ile onda; sonsuzluk, ölümsüzlük, dirilik, birlikte doğar.

İnsan koordinatlarına beden çizgisi üzerinde intikal ettiğinden, insanda tüm hayat canlılığını yaratır. Tekrar emr âlemine dönünce aynı dirilik ve ebedîlik onun değişmez malı olarak kalır. Murad-ı ilâhi fırsat verdiğinde hem mekânda yaşar, hem mekân ötesindeki diriliği devam eder.

Hay sırrı ebedî diriliğin simgesidir. Ruhun emr âlemi ile bağlantılı ilâhi yönü işte bu diriliği simgeler.

Bu dirilik, bedende can dediğimiz bir noktadır. Hasta olmayan, sapık ve çarpık yönü olmayan bir ruhsal canlılıktır.

Ruhunda (yücelme ve nefis terbiyesi) bu ilâhi dirilik sırrını sezenler, kelâm - telkin - tasarruf gibi ruhsal yetenekleri sonsuz bir dirilik içinde devam ettirirler.

Tasavvuf biliminde; böyle, ruhun ilâhi yönünden dirilik alanlara Ricâl denir. Bunlar diğer insanları arıtop yüceltme gücünü bu ilâhi hay sırrından alırlar.

Nefsin düzeyinde, koordinatlardan gelen ruh sıkışır kalır. Dirilik ve sonsuzluğu, kısık bir fener gibi solgun görülür.

Cenab-ı Hakk'ın muradı, nefse meydan verdiğinden, ruhla nefis arasındaki bu gölgelenme meydana gelebilmektedir. Ruhun ilâhi yönünden gelen dirilik, koordinatlarımızdan bize yansır ve can meydana gelir. İşte nefis bu canı kendi sanır ve maddesel olduğuna inanır. Halbuki ruhla can arasındaki şaşmaz nisbet ortadadır.

Ruhun sonsuzluğu, dönüşü olmayan bir can sırrı taşıdığından, felâh ve huzuru kadar, ızdırapları da ebedîdir.

İnsanın ruh koordinatlarından gelen bu can sırrını sezmesi, kendi ebedîliğini, ruhun sonsuz sırrını idrak etmesi şarttır. Bu, kulun hamd sırrı ile devam eder. Her hamdde yeni bir dirilik ceryanı geçer. Bunun dışında kendi ihtiraslarına isyan arayanlar hüsrandadır.

2. RUHUN TEKLİK YÖNÜ

Bütün varlıklarda geçerli olan teklik - çokluk yasaları ruhta bambaşka bir görünüme bürünür. Emr âleminde murad-ı ilâhi tektir. Zaman ötesi bir hızla koordinatlarımızdan enfüsümüze yansır ve nefsin binbir yüzeyi arasından bize can verir. Bir anlamda kişilik kazanır.

İşte bu can, kesrette kişilerin canı olur; gerçekte, can tüm hasletleri ile teklik sırrına sahiptir. Ancak nefsin sonsuz yüzeyleri arasında sen - ben doğarız. Bundan ne Allah'ın teklik sırrına gölge düşer ne de arınmayanlar o candan, dirilikten uzak kalabilir.

Arınıp yücelenler bu teklik sırrına öylesine yansır ki; karşısındakilerin acılarını, mutluluklarını kendilerinde duyarlar. Diğer insanların ruh koordinatlarında nefis yüzleri arasındaki tüm bunalımlarını, kendi koordinatlarında, ruhlarında hissederek.

Kelâm sırrı, telkin ve tasarruf mahiyet itibariyle hep bu teklik sırrından mecal bulur. İnsanlar arasında bu teklik sırrı öylesine gelişir ki, içtimai sentez ve ardından Allah'a topluca yakınlık doğar.

Bir fert teklik sırrını kendi koordinatlarında sezmeye başladı mı; dirilik ve sonsuzluğu evrenin her yerinde, her yüzünde seyrederek.

Önemli olan, kendini Allah sanma gafletine düşmeden ruhun ilâhi yönünü anlamak ve hissetmektir. Hz. Mevlâna insanı ney'e, ruhun ilâhi yönünü neyzene benzetir. işte, bizim kamiştan gelen ney oluşumuz ve onu seslendiren ruhun teklik sırrı. Rüyamızda bağımsız ve tek olan ruhsal gücü çoğu kez sezeriz. Rüyamızdaki korkusuzluk ve aşılması gücü aşmak, bu sırdan gelir.

İnsan koordinatlarında doğan ferdiyet (sen, ben) çokluğunun nasıl te'vil edilebileceği meselesini şöyle cevaplayabiliriz :

Ferdiyet (sen, ben), kompleksimizin 4'lü sentezinin ortaya -koyduğu bir biçimdir. Nefs yüzeylerinde ortaya çıkan acaip şekiller, ruhun tekliğine gölge düşürmez. Ruha, koordinatlarda bir ismin kaydı yapılmıştır. Fakat, Allah'dan emr âlemine, oradan koordinatlara yansıyan can ceryanı, ekranda göstereceği resmin sırrını taşır. Bunu gören - gösteren ve seyreden sırrı ise Allah ve kul hikmetini oluşturur.

3. ALLAH VE KUL

Ruh bahsinin en önemli noktası, ruhun ilâhi yönüne takılıp, kul - Allah çizgisini iyi tanımaktır.

Emr âleminden, ruh koordinatlarından can, bize hamd etmemiz için verilmiştir. Hamdin ebedî kalması, murad-ı ilâhi olduğundan, insandaki ruh, dolayısıyla insan ebedîdir.

Can gücünün menşeyini tanımamak, o gücü madde ve kendisi sanmak ebedî hüsrandır.

Allah : Yaratan gerçek dirilik sahibidir.

Kul : Yaratılan, kaderi çizilen ve muhtaç olandır. Can ceryanı kesildi mi, koordinatlarından ruh çekildi mi biter.

Enfüsümüzdeki gerçeği hissetmek ve ona imanla hamd etmek kulluk sırrıdır.

Hamd : Allah'ın gücünü bilerek, verdiği nîmetleri sezerek yapılan şükür ve niyazdır.

Allah «size sizden yakınım» emri ile enfüsümüzdeki ruhun hay sırrını özellikle açmaktadır. Kulun, Rabbini uzaklarda varsayması bir nevi inkârdır. Matlub olan (istenilen) enfüsümüzdeki hay sırrını idraktır. Fâtiha bölümünde göreceğimiz gibi, bu inanç ancak Fâtiha formülü ile sağlanır.

Bu gerçek dışında, kul - Allah çizgisini nefis yüzeyleri daima saptıracağından, kulluk tahakkuk etmez. Şirk (eş koşma), yani kendi varlığına pay çıkarma doğar.

Küfür (inkâr), gerçeğe perde çekme anlamına gelir ki; nefsin sonsuz yüzeylerinde dolaşan ruhun hay sırrını, nefsin kuruntu perdesi ile görmezlikten gelmesidir.

Kulun nefis yüzeyleri arınmışsa; Allah'ın hay tecellîsi eksiksiz kulda yansır. Bu ilâhi bir seyrdir. (Arınmış nefis bahsine bak). Emr âleminden doğan tecellîler, velîlerin mâna sırrı şeklinde yansır.

Bu durumda da, kulluk sırrı kesinlikle vardır. İnce bir yokluk çizgisinin izi gibi. Çünkü hamdin zevki bu sınırdaki tahakkuk eder. Efendimiz isimlerinin arasında daima Resûl ve kul olan kelimelerini bu nedenle kullanırdı.

O halde muhtaçlık, Fâtiha'da kullukla beraber zikredilen **Nestain** sırrı, bu hay ceryanının devamına niyazdır ve kullukta şarttır. Kul, «Ben filimin yaratıcısıyım, can bendendir dedi mi aşağının aşağısı bir faza düşmüş olur (esfelesafilîn).

Kul, arınmış nefis çizgisinin yokluk izinde hamd niyazı ile birlikte, kulluk ve istiane (muhtaçlık) fazını tutturunca ahsen-i takvim (yaratılanların en güzeli) olur.

Allah, hamdin güzelliğinde ve bilincinde olan insanı sevmiş ve ona kendi emr âleminin sırrından hay ceryanı vermiştir.

Sevilsin, sevsin, zikretsün ve zikredilsin diye.

4. EMİR VE ÂMİR SIRRI

Kur'an'ın en güç anlaşılabilir âyetlerinden biri, ruh için emr âlemindedir hükmüdür. Ayrıca Efendimiz, âyetin açık olduğunu, sağlıklı olmayan yorumlardan kaçınılmasını emretti.

Emr âlemi, Allah'ın sıfatlarının, teklik yansıması ile direkt ilgi gösteren âlemdir. Bu âlemde ilâhi arzular otomatik oluşlardan emirlerdir. Emirle âmir arasında intikal fazı yoktur.

Bu nedenle **Ruhun İlâhi Yönü** diye ayrı bir bölüm açarak, yanlış yorumları kaldırmak istedik.

Ruh, emir âleminin büyük gerçeği olarak, insanın koordinatlarına yansınca; bilincin, inancın, kudretin sırları insana yansımış olur. Bu ilâhi sır, kompleksin tümü değil, ruhun özelliğidir. Ve şüphesiz, o isteyince insan irade ve yaşantısı ile bu devreye bağlanır. İlerdeki bahislerde göreceğimiz nefis ve gönül, bu bağlantının sırrında, insana gereğinde sonsuz kudret, gereğinde acz getirir.

Önemli olan murad-ı ilâhinin herhangi bir insanın ruh koordinatlarından yansımasıdır. Yeryüzünde kulların mesul tutulduğu nice olaylar bu sırdan gelişir.

Bu bölümde elbetteki kaderin ve mesuliyetin tartışmasını yapmıyoruz. İnsan bütünü, tümü ile sentez yapılıncaya bu konuya yaklaşım sağlayacağız.

Önemli olan : İlâhi emr sırrının, bizzat âmirin hüviyetini taşımasıdır. Bu nedenle, ruh insan koordinatlarındaki hali ile bile diğer madde ve madde ötesi varlıklarla kıyaslanamaz. O, belli özelliklerin değil, ilâhi esrarın hususiyetini taşır.

Yine bu nedenle bir mekâna tecelli yönelmesi halinde, murad-ı ilâhi bir bedene yansır, o beden hemen oluşuverir (kıyamet günü dirilme).

Ruhun gerçeğine yaklaşımdaki güçlük, bu emir âlemi sırrından gelir. Allah bu yüce sırrı nefisle perdelemiş, gönülle ekrana yansıtmıştır. İşte insan ve secde sırrı buradan doğar (Âdem'e secde edin emri).

Ruhun insan koordinatlarındaki sırrı bir vahdaniyet sırrıdır. Buradaki incelik, intikaller ve evrenin katlarındaki oluşlarla bilinebilir.

Ahadiyyet, Allah'ın zat özelliğidir, yani kendi öz varlığıdır.

Vahdaniyet, onun evrende tek güç ve gerçek tanımının ifadesidir ve sıfatların tecellî hikmetidir.

Ruhun emir âleminden oluş özelliği, onun diğer varlıklardan farkını beyan etmektedir. O koordinatlarımıza yansıdığında, gönül ekranını ona açarak, nefis perdesini -kaldırırsak; gerçek kul olmuş oluruz. Allah kendi güzelliğini kalplerde seyretmiş olur.

İnsanın diğer varlıklardan farkı, yüceliği hep bu sırrın gerçeğindedir. Yoksa her şeyden habersiz dolaşarak, koordinatlardan gelen ceryanı kendi sanıp; ben benim, diyen gülünç bir evhamdan ibaret olur.

Ruh hakkında Kur'an'dan evvel söylenenler, onu tanıtmadan ziyade onu anlaşılmaz hale getirmiştir.

Hz. İsa'nın doğuşu, aslında ruh hakkında bir ipucu vermiştir. Kur'an, ruhun gerçeğini Hz. Âdem ve Hz. İsa gerçeğinden başlayarak açmıştır.

KUR'ÂN VE RUH KAVRAMI

Ruh hakkında gerçek ve net tarif veren tek kaynak Kur'ân'dır. Diğer ilâhi kitaplar ruhun varlığını emretmiş, fakat tanımlar getirmemiştir. Bu yüzden bu kitapların tefsirlerinde yanlışlar olmuştur.

Kur'ân, ruhun tarifini net olarak yapmış, fakat te'vit ve tartışmaları yasaklamıştır. Bazı İslâm bilginleri, bu yasaklamadan çekinerek Kur'ân'ın ruh konusundaki açık hükümlerini bildirmekten bile kaçınmışlardır.

Kur'ân'ın ruh konusundaki emirlerini dört grupta toplamak mümkündür.

1 - Ölenler için :«Allah'tandı. O'na döndü» âyeti.

2 - Ruhun tarifi :«Ruh emr âlemindedir» âyeti.

3 - Âdem'in yaratılışı ve meleklerin secde etmesi emirleri (çeşitli âyetler).

4 - Fâtiha : Veriliş biçimi ve her noktasında ruhu açıklayan bir emr-i ilâhi.

Bu âyetleri anlamak için âlemler sistematüğini, tek vücut kavramını, kadîm ve hâdis yaratılış sırlarını ve Fâtiha'yı imkân oranında inceleyeceğiz.

1.ÂLEMLER SİSTEMATİĞİ

Kur'ân, hadîs ve büyük İslâm velîlerinin açıklamaları kâinatın bir çok âlemlerden kurulu olduğunu bildirmektedir. Kitabımızın muhtelif yerlerinde ilmî olarak madde âleminin dışında âlemler olduğunu açıklamaya çalıştık.

Bilindiği gibi maddesel âlem; zaman artı 3 buutlu mekândan kuruludur. Maddesel evrenin statik ve dinamik fazlarının arasında çıkmaza giren tartışmalar, bilim adamlarının diğer evrenleri tanımamalarından kaynaklanmaktadır.

Şimdi âlemler sistematiğini tanımlamaya çalışacağız.

Bütün âlemler bir kitabın sayfalarına benzer. Dünyamız ve maddesel evren sayfalardan biridir.

Bu kitabın bazı sayfaları ise :

- 1) **Âlem-i Ceberût** : Nizamlar ve kaderlerin aktığı zaman ötesi âlem.
- 2) **Âlem-i Melekût** : Meleklerin var olduğu zaman ve mekân ötesi boyutlar âlemi.
- 3) **Âlem-i Lâhud** : Yaratılış şifre ve esrarının var olduğu ilâhi bir âlem.
- 4) **Âlem-i Emr** : Ruhların yaratıldığı ve Allah'ın muradının tecellî âlemi.
- 5) **Âlem-i Lâtifi** : Eleste sergilenen ezelin, taze, yıpranmayan, daim var olan âlemi.
- 6) **Âlem-i Şuhud** : Sonsuz boyutlarda Allah san'atının sergilendiği sonsuz yüzeyler âlemi.
- 7) **Âlem-i Ervah** : Çeşitli ruhların zaman ve mekân ötesinde varlıklarını sürdürdükleri âlem.
- 8) **Âlem-i Lecfün** : Enfüslerde var olan, madde âlemini de içinden zar gibi saran derinlerdeki âlem, özellikle insana yansır.
- 9) **Âlem-i Gayb** : Allah'ın gizliliklerinin esrarını taşır. Bilinen ve bilinmeyen her şeyin var olduğu âlem.

Bu âlemler kâinat kitabından bir kaç sayfadır. Her biri mâna yasaları ve nizamları içinde ilâhi san'atın temsilcisidir.

Meselâ, Cennet - Cehennem lâhud âleminde. Maddesel âlemin yasaları ötesindedir.

Önemli bir mesele de, bu âlemlerin herhangi birine maddî varlıkların yansıyor yansıyamayacağı meselesidir. Madde görünümüleri bu âlemlerin niteliği dolayısıyla orada da zaman ötesi bir biçimde var olabilir.

İnsan, bu âlemlerin her sayfasında ve sonsuz yüzeylerde seyir edebilecek, var olabilecek nitelikte yaratılmıştır (Kur'ân : Sûre-i Tîn).

İşte ruh, beden ötesi hayatında bu evren sayfaları içinde dolaşımındadır. Ancak bu sır ona kalbin iman sırrından yansır.

Âdem'e meleklerin secde sırrı da bu hikmetin bir sonucudur. Yalnız maddesel âleme inanarak ona takılıp kalan inkârcı, öz cevherine ihanet eden bir zavallıdır.

2. KADİM VE HÂDİS

Âlemler sistematığından de anlayacağımız vechile, bir kısım varlıklar zaman ötesi âlemlerin kuralları içinde yaratıldı. Bunlara kadîm denir.

Bir kısım varlıklar ise, belli kaderlerinde, tüm hayatları boyunca veya hayatlarının bir fazında zaman düzlemine düştüler ve belli bir ömre sahip oldular. Bu, câmid âlemin tabii bir sonucudur. Bunlara hâdis denir.

Bazı varlıklar mekâna sahip değil, fakat zamana uyum zorundadır. Şeytan gibi. Ruh kadim bir varlıktır. Yaratıldığında zaman yoktu.

Allah zatından zatına tecellî etti. Ve zaman ötesinde Ruh-u Muhammedî'yi yarattı. Sonra emr âleminde ruhlarımızı yarattı. Diledi ve oldu. Vahdetin kesrete yansıması, ruhun birey koordinatlarına intikaline neden oldu. Varlık zannından, sonsuz yüzeylerde nefis doğdu. Böylece Allah nefsi de kadim fazda yarattı.

Âdem'in bedenini murad etti ve ruh koordinatlarını nefisle birlikte ona tevcih etti. Uzakta nokta nokta ışıklar gibi insanlar belirdi.

Âdem'in nefis yanılığısı ile birlikte, insanlar hâdis âleme, dünyaya intikal ettirildi. Ve gelişimiz, bildiğimiz şartlar içinde biyolojik geçişlerle kaderlendirildi.

Melekler de kadîmdir. Ancak kadîm demek, olmuş bitmiş eskimiş demek değildir. Kadîm, yaratılışı zaman ötesi demektir ve ilâhi tecellî her an ayrı şekilde (yaratış fazında) melekleri yaratır durur (Muhyiddîn Arabi).

Levh-i Mahfuz da kadîm bir vâkiadır. Bilindiği gibi, kaderin kompüter bandı anlamına gelen Levh-i Mahfuz; yazılmış bitmiş eski bir defter değildir, Muhyiddîn Arabi Hazretleri onun da daim hay olduğunu, yenilenerek yaşadığını beyan eder.

Yaratılan tüm varlıklar Allah sıfatlarının bizce meçhul bir yansıma san'atından doğar. Yaratılan her şey, her an, her yönden O'na muhtaçtır. Hiçbiri Allah'ın cüz'ü değildir.

Yaratanla, yaratılan arasında bu esrarengiz bağ pek çoğunu şaşırtmış, Allah ile kul arasındaki çizgiyi seçmede yanıltmıştır. Bu nedenle Kur'ân'ın bu konudaki çok önemli bir gerçeğine değineceğiz :

3. TEK VÜCUD KAVRAMI

Evrendeki tüm irade ve güç Allah'ındır. Ancak O tecezzî kabul etmez (parçalara ayrılmaz) ve hiç bir varlık O'nun cüz'ü olamaz.

«De ki, Allah tektir. Her şey O'na muhtaçtır (her şeyin varlığı O'nun esmada tecellisi ile kaimdir)...Doğmamış ve doğurmamıştır. Hiç bir şey O'nun zıddı ve benzeri olamaz.,»

Allah, kendini, böyle tarif ediyor. Kendini bu ilâhi emre her varlık teslim etmiştir. Fakat ruhun emr âleminden, oluşu, insanoğlunda, önce kendini Allah'ın parçası olarak vehmettirmiş, sonra da insan, kendini Allah gücünü taşıyan temsilci sanmıştır. Bu yanlgı nefis dediğimiz; sonsuz yüzeylerdeki ilâhi yansımanın etkisinden doğan bir tepkidir.

Allah «Adem'e secde ediniz» emrini vermiştir. Bu, ondaki emr âleminden gelen ruhî bir tecellîye ve kalp dediğimiz sonsuz yüzeylere açılan pencereye işaretir. Nitekim, şeytanın, ters mantık etkisi ile Âdem'e nüfuzu sonucu nefis, «**benim**» dediği anda, insanın yanlgısı dünyaya iniş emri ile noktalanmıştır.

Allah'ın bilinmezliği, sonsuzluğu, eskimezliği, benzeri olmayan güzelliği ve gücü : Tecellînin her noktasında aynı kabul edilemez. Tecellîden ilâhi murad ne ise a noktaya istediği yansımayı verir. Böylece kesrette (çoklukta) meydana gelen varlıkların tümü, kudret-i ilâhiden yansıyan. O'nun aynı ya da cüz'ü olmayan tecellîlerdir.

Ruhun insandaki koordinatlarında, ilâhi irade tecellî edince tüm kullardan farktı bir durum hâsıl olmaktadır. Ancak, Allah'ın bir kulda ruh koordinatlarından tecellîsi anında o insanda tam mahviyetin doğması, nefsin arınıp gerçek yoklukta tecellî etmesi söz konusudur. O anda ferдин ferdiyeti yoktur. Bu «**enel hak**» sırrıdır. Burada bile bir nazik nokta vardır. Tecellî, zaman ötesi bir fazdır ve o fazda Allah yine evrenin her noktasında vardır. Tecelliye uğrayan insanın mekân noktası ise evrenin her yerinde değildir. **Enel hak** diyen Allah'tır. Mevlânâ der ki : «Eğer Hallac-ı Mansur özür dilese kâfir olurdu.» Zira o zaman **enel hak** sözünde iştirakî söz konusu olurdu.

Sonsuz yüzeylerde tecellînin miraç sırrı istisnadır. O anda Efendimiz evrenin her noktasında ilâhi tecellîye uğramıştır (Sûre-i Necm).

Allah kendi güzelliğini seyretmek için, insan bilmecesini yarattı. Sonra bu intikaller, yansımalar öyle şaşırttı ki insanı. Bir kısmı kendini Nemrut gibi ilâh sandı.

Doğu'da ve Batı'da bir çokları, kesretteki eşyayı Allah'ın parçaları sandı. Bir çokları, çok değerli dinleri, tek vücud sırrı içinde çıkmaza sokup babalar- oğullar aradı.

Kur'ân, sonsuz evrenler sistemi içinde Allah'ın tecellîsini, yansıma ve intikallerini Allah'ın asıl öz varlığından ayırarak bize öğretti.

Emr âlemindeki ruh, insan koordinatlarındaki bireysel esrarı öğretti ve Allah, ötelere ötesi, onun da ötesindeki sırrını büyük bir san'at mahareti ile gizledi. Ve ona ayna olana kadar perde ve yüzeyler ardına gizlendi.

4. FÂTİHA - RUH VE İÇ SPİKER

Gerek insanın tümü açısından, gerekse ruh açısından tek anahtar Fâtiha'dır (Fâtiha Kur'ân'ın hem özü, hem önsözüdür).

Fâtiha ruhu yalnız tanımlamakla kalmaz, bize hissettirir.

Kur'ân, Allah'tan kula bir hitaptır. Fâtiha da aynı kurala tâbidir. Ancak mütekellimi (konuşanı) çok ilginçtir. İlk üç âyetinde; uzaklardan bir iç spiker konuşuyor gibi ifade vardır.

Âyet 1: *Hamd Allah'ın, Rabbil âlemin.*

Âyet 2: *Rahman, Rahîm.*

Âyet 3: *Din gününün maliki.*

Fâtiha'ya Kur'ân'ın enfüsü gözü ile bakabiliriz. Bu nedenle, böyle buğulu bir cam ardından iç spiker tarzında hitaba başlaması, belli bir hikmeti yansıtır.

Bu hikmet, âyetlerin bize ruh koordinatlarından direkt verilmesini öğretmek amacını güder.

Bizim koordinatlarımız, ilâhi yasayı evrenin sonsuz yüzeyinden alıp bize iletmektedir. Daha doğrusu biz, Fâtiha okuyunca bu koordinatlara bağlanır, Allah'dan emirleri iç dünyamıza aktarıyoruz.

Ve ardından 4. - 5. âyetlerde ise konuşan, yani mütekellin tüm değişir ve sanki kuldun Allah'a bir niyaz görünümünü başlar. Halbuki âyetlerde kul Allah'a hitap edemez. Öyle olsa «De ki» diye bir başlık girer araya.

Âyet 4: *Yalnız sana kulluk ederiz. Yalnız senden istiane (yardım) dileriz,*

Âyet 5: *Bizi doğru yola hidayet eyle.*

Görüldüğü gibi niyaza geçilişi gösteren bir ek yoktur. Peki konuşan ne faz'a geçmiştir?

Bu âyetler bizim Allah'a ne denli niyazda bulunmamız gerektiğini bildirir. Böyle bilinçli bir cevap, ancak ruhun gönül ekranında temâşası ile mümkündür. Bu ise Efendimize has bir kabiliyettir.

Bu nedenle Efendimizin bizler adına niyazı, ruhun emr âleminden algısı Fâtihamızda bize 4, 5'nci âyetler şeklinde verilir.

Fâtiha'nın günde 40 kez tekrarı; bize, ruhumuzla emr âlemi arasında irtibat kurmayı öğrenmemiz için verilmiştir (40 rekat namazda günde 40 kez Fâtiha okunmuş olur).

Her Fâtiha okunuşta, ruh emr âleminden bir ceryan alır ve kendi asli yurdunun zevkini alır. İnsan, fark etsin etmesin, onun ruhu böylece kompleksimiz içinde etkisini arttırır, nefis perdesinin kalınlığını azaltır.

Elbette Fâtiha yalnız ruh hikmetlerini nakleden âyetlerden ibaret değildir. Nefsin, gönlün sırlarını da açar (Fâtiha zaten bilinmezleri açan demektir). Gönül bahsinde yine bu konuya eğileceğiz.

Ruhun sonsuz sırrını, Fâtiha'yı okuya okuya sezmeye başlarız. Bizdeki iç spiker zamanla daha netleşmeye başlar. Vicdan kurgusunda ilâhi yargılar verir.

Fâtiha son iki âyetinde yine emr âleminden bir tanım alır. Doğru yol, yani gerçek nedir?

Âyet 6: *O yol ki, kendilerine nîmet verilenlerin yolu,*

Âyet 7: *Nasipsiz (mağdup) ve sapkın (Dâllin) ların değil.*

Bu da evrene yansıyan bir emr âlemi sırrıdır. Şu halde :

Ruh, Fâtiha sırrında emr âlemindeki sırrını bize nakleder. Bu nedenle de ölümlere Fâtiha okunur. Böylece ölü, emr âlemi ile bir iletişime kavuşarak mutlu olur.

Fâtiha ruh koordinatlarında yansırken, nefis perdesi kalkmışsa, ilâhi iletişim öyle net gelir ki, ölü yeniden cana kavuşur.

Fâtiha ile ruh arasındaki birlik ve iletişim, Allah'ın insanoğluna verdiği çok yüce bir nimettir.

Kendi saplantılarının körlüğünde kalan insan, Fâtiha aracılığı ile ruh koordinatlarını netleştirmekte ve emr âleminin sırrını tadmak ve dirilmek şansına sahip olmaktadır.

Ruh, beden kompleksinde canlı, net bir iç spiker olarak, bizi sonlu olmanın telaşından kurtarıp, ebediyet (sonsuzluk) kapılarını açacaktır.

Ancak unutulmamalıdır ki, Fâtiha'nın emr âleminden yansıması, bir ilham ya da (haşa) vahy değildir. İlâhi ceryanın, Kur'ân emrinin bize enfüsümüzden intikalidir.

Nefs

NEFSİN METAFİZİĞİ

İnsan kompleksinde anlaşılması, bilinmesi en güç unsur nefstir. Bu açıdan nefsin önce geniş biçimde tanımlamasını yapacağım. Bu arada bir mâna varlığı olan nefsi, ilmi incelemeye alırken, imkân oranında madde dünyasından örnekler vereceğim.

Nefsi anlamak için önce yokluk ve varlık arasındaki çizgiyi bilmek gerekiyor.

1. YOKLUK - ÇOKLUK VE BOYUTLAR

Yokluk : Kavramı güç bir meseledir. Çoğu kez izafî yoklukla gerçek yokluk karıştırılarak, etki değişimleri yokluk sanılır.

Pratikte yokluk, etkinin (empuls) kaybolmasıdır. Etkinin kaybolması ise önce beş duyumuzla, sonra bilgimizle sınırlıdır. Yüzyıl önce etki değişmesi ile, bir ışık, gama ışınına dönüşse yok oldu sanırdık.

Temel bilimler açısından yokluğu inceleyelim :

a) Geometrik Yokluk : Bir alanda etki olmasa da yokluk söz konusu değildir. Boyutların yokluğu gerçek yokluktur.

b) Matematik Yokluk : En gerçeğe yakın yokluktur, sıfırdır : Menfiden müsbete geçiş noktası.

c) Fizik Yokluk : Empulsun hiç olmayışıdır.

Bu üç temel bilimdeki yoklukları ortak ifade edersek; yokluk, bir şeyin küçülerek, çoğalmanın limitinde, çokluğun sonsuza eriştiği noktada küçülen bir mekân fazıdır. Etkiler buradan iletilemez. Bir mekân, sonsuz kere bölünerek yokluğa yaklaşır. Fakat, buutlar var oldukça mutlak yokluk olmaz. Mekân sonsuz sayıda noktalardan doğmuş değildir.

Çokluk arttıkça, yokluğa doğru matematik bir zarf teşkil eder.

Çokluk : Etkinin boyutlara renk renk, şekil şekil yansıması sonucu ortaya çıkan matematik bir sonuçtur. Gerçekte Allah'ın kudreti, tüm boyutları etkilediğinden, fizik bir yokluk söz konusu olamaz. Ancak farklaşma noktalarında doğan çokluktaki varlıklar, yokluk korkusuna kapılmakta, ondan kaçarak kendilerine varlık, farklılık ve kişilik aramaktadır. Bu tepki Allah'ın çok hoşuna gitmiş, nefsi yaratmıştır.

Çokluk, hem sayısal, hem farklaşma açısından çift yönlüdür. Çokluk arttıkça yoka yaklaşmanın baskısı artar. Bir yandan da enfüsdeki mutlak kudret, var olma sihrini sürdürür. Böylece enfüsten âfaka güç gelir. Âfakta, sınır ufuklarda yokluk rüzgârı eser.

Farklılık ve kişilik, mutlak varlığın boyutlara yansımasından doğan ilâhi bir sırdır. Enfüs o kadar güçlüdür ki, âfakta ne kadar çoğalsa tecezzî olmaz (parçalanmaz) ve yokluğa geçmez. Ancak çokluktan tekliğin garantisine bir özleyiş vardır. Suyun denizlere dönmesi için ırmakların yatağındaki coşkusu gibi. Âfaka iskelet teşkil eden boyutlar ise tüm varlıkların evvelinde kadîm bir ilâhi sanattır. Yani Allah boyutları ayrı bir sentez içinde önceden yaratmıştır.

Boyutlar : Boyutları ilk tanıdığı anda insanoğlu en - boy - derinlik diye kavradı. Sonra cihetleri öğrendi. Daha sonra fizik aracılığı ile dördüncü boyutu (zamanı) belledi. O sayede mekân boyutlarının dışında boyutlar olabileceği gerçeğini buldu.

Gerek Einstein, gerek Heisenberg teorilerinden Cıkan sonuçlar (Boyutlar Teorisi, Belirsizlik Teorileri), gerekse çekirdek fiziğinin ortaya koyduğu modern bilgiler; etkinin 4 boyutlu sistemden zaman zaman diğer boyutlara sıçradığını göstermiştir. Vakum deneyi de başka bir örnektir.

Kur'ân âyetlerinin tefsirleri bize öğretmiştir ki : Allah sonsuz yüzeyler, boyutlar yaratmıştır.

Çokluk, sonsuz yüzeylerde ne kadar çok boyutlara yayılmışsa; kudret-i ilâhi enfüsten âfaka ne kadar geniş sergilemişse, onun iç zarfında yokluk - varlık dalgalanması o nisbette artar.

Varlıklar içinde, emr âleminden getirdiği esrarengiz ruh koordinatları ve sonsuz yüzeye açılan kalp varlığı ile insan, bu sistem içinde nasıl bir yer alacaktır?

İşte Allah, insan varlığının tüm inceliklerine uygun olarak, sonsuz yüzeyde çokluk ve ona bağlı olarak yokluk zarfını taşıyan nefsi yarattı.

Nefs, sonsuz yüzeylerden tüm etkileri enfüsümüzden alır, âfakımıza ileterek kişiliğimizi doğurur. Bizim kartvizitimiz nefsimizdir. Ancak, nefs sonsuz yüzeylerin içinde şeffaf bir zar gibi yayılırken, bir yandan Allah'ın kendini seyrettiği ekran; bir yandan âfakta bizim için gerçekleri gizleyen bir perdedir.

Allah hamurumuza nefsi katmasaydı, biz sonsuz yüzeylerde mutlak varlığın zikri ile raks eder dururduk.

Ruh ve gönül olmasa, âfak kişiliğinde takılı kalır; kendimizi Tanrı sanırdık.

İşte insan hamurundaki incelik; bu üçlü mâna ile beden dörtdü ahenginden gelmektedir.

2. NEFSİN SONSUZ YÜZEYİ VE TEKLİĞİ

Kudretin etkisi hangi boyutlarda ve yüzeylerde ise; yokluk zarfı ile yürüyen çokluk, o boyut ve yüzeylerde varlık hissi duyar.

İnsan ruh ve gönül yanları ile sonsuz yüzeylerde vardır. Onun negatifi sayılan nefs de sonsuz yüzeylerde varlık evhamında ve görünümündedir. Enfüse yaklaştıkça küçülür. Âfaka yaklaştıkça sonsuz yüzeylerde varlık hisseder. Kesretteki yokluk korkusundan kaçarak hızla kişilik ve benlik noktalarında yoğunlaşır.

Ancak, nefs çokluk yasalarına zorunlu uyduğundan ve kesretin her noktasında aynılık olduğundan kesin bir vahdet sırrına maliktir.

Kur'ân bir çok âyetlerinde nefsin tekliliğini emretmiştir.

Ruh nasıl teklik sırrı taşırsa, onun sonsuz boyut ve yüzeylerindeki, bir anlamda negatifi sayılan nefis de teklik sırrına sahiptir.

Bu hassası dolayısıyla herkesin nefsi birbirinin kopyası gibidir. Ayrıca nefsler arasında zaman ötesi bir fazda etkileşme, birbirini haberdar etme niteliği vardır.

Böylece nefis evrendeki sonsuz yüzeylerde, cevval ve seyyal biçimde vardır. Arınmadıkça ruhun yüceliğinden gelen tüm etkileri akıl almaz biçimde ucûbeleştirme niteliğine sahiptir.

Sonsuz boyutlardan akışı esnasında her fertte yoğunlaşmış, noktalaşmış bir benlik yaratır. Ve de çoğu kez o ferdin kartvizitine damgasını basar.

Ruhsal etkiler, tasarruf, insandan insana olumlu bir hızla akar durur. Fakat nefis sonsuz yüzeylerdeki seyyalîyet ve teklik sırrından yararlanarak fertten ferde yansır.

Nefsi, Allah özel olarak yaratmıştır. Ve enfüste de sonsuz yüzeylere simetrik tarzda varlığını sürdürür. Fakat enfüs onu küçültür ve yokluğa yaklaştırır. Orada mutlak kudret karşısında âdeta erir, bu yüzden âfaka kaçar.

Nefis enfüsde ilâhi kudreti sezer, kendi yokluğunu bulursa; şeffaflaşır ve bir iç zara benzettiğimiz niteliği, bu kez varlığı silinmiş bir iz gibi kalır. Bu iz içte, boyutlarda Allah'ın güzelliğini seyr sırrı doğurur ki, orada bu kez hamdin raksı kalır.

Önemli bir cihet de nefsin bu sonsuz yüzeylerde zaman kaydına tâbi olmayışıdır. Geçmiş ve gelecekteki nefsler arasında da bir teklik sırrı vardır.

Nemrud'un nefsi, Ebu Cehil'in nefsi ve Lenin'in nefsi aynı yüzeylerdeki nefsin farklı istasyonlarında yansımasıdır.

Her birimizin nefsleri, sonsuz yüzeylerdeki nefsin bizdeki koordinatları ve nüveleridir. Bu nüveler şahsa mahsus değildir. Adresi, kompleksin 4 unsurunun ortak yanından doğar.

Hem enfüsün sonsuz yüzeylerinde; hem âfakın sonsuz yüzeylerinde nefis cevvalîyetini hangi noktalarda hapsetmişsek, bize ait nefis odur. Yoksa içimizdeki nefste Nemrud ve Firavun yaşar durur. Onu yenmek Hz. İbrahim marifeti ilemdir. Bu yüzden namazda O'nun adını anar dururuz. Nefsin bu akla durgunluk veren marifetleri, insanı bilinmez yapan nedenlerden biridir.

İnsanın eksi sonsuzdan artı sonsuza farklılığının temeli nefsin sonsuz yüzeylerinde ve tekliğinde saklıdır.

“Men arafa nefsehü fekad arafa rabbehü (nefsini bilen Allah'ı bilir)” Hadîs emri de nefsin bu geniş spektrumunu açıklayan en veciz emirdir.

3. NEFSİN ÖZELLİKLERİ

Enfüsden âfaka doğru hızla kaçan nefis, sonsuz yüzeylere yansıyan ruhsal etkileri kendine vehmeder. Bu nedenle tepki ve özelliklerle belirli hale gelir. Pek çok yönü olan nefsin dokuz belirtisi çok ilginç ve açıktır. Şimdi bunları açıklıyorum :

1. Benlik - Gurur sahibidir : İrade vehmi ile başlayan kişilik kazanma, benlik kapısını açar. Başı havada mağrur ve zâlimdir. Bütün gerçeklere karşıdır. Kendi vehmindeki sahte kişiliğinin ortaya çıkmasından korkar.

Benlik bir karşı tepkidir. Beden ve ruhun gücünü kullanarak azamet taslar. Göklere ok atıp Allah'a karşı çıkmak ister. Vicdan düşmanıdır. Allah'a inananlara ve vicdanlı her ferde düşmandır.

Tıbbî açıdan da gurur, zaafın inferioritesi (bir reaksiyonu) dir. En ağır bir ruh hastalığıdır. Gerçekten mânevi bir körlük, ahmaklıktır gurur.

Kendinde milyar kere milyar atomun gücünü görmezlikten gelen, gökyüzünde seyrettiği milyarlarca novanın korkunç enerjisini duymazlıktan gelen mağrur nefis, kesinlikle inkârdadır.

2. Cebîndir : Yani korkak ve cebîndir. Dış görünüşünde gururun taklit giysileri içinde başı dik, cafcıflı nefis gerçekte o kadar korkaktır ki, kendi nefesinden bile korkar. Hastalık ve ölüm korkusu ise onu öyle korkutur, silikleştirir, âdileştirir ki; seyredenler (mânadan) nefret eder, ürperir.

Nefsin tabındaki bu korku, onda geçici insaflar, hatta imanlar doğurur. Sonra can korkusu geçti mi döner küfreder.

Hiç bir olayda, kahramanca ortaya çıkmaz. Ne menfide ne müsbette. “Adam vız gelir” diyecek kadar mertlik gösteremez.

Cebanetini sezdiğiniz zaman da hırsından çıldırır. Fakat siner.

3. Kâzibdir : Yani yalancıdır. Kompleksimizde nerde yalan varsa nefse aittir. Bir olayda nefsin etki hissesini öğrenmek istiyorsanız, olaydaki yalan oranına bakın kâfi.

Nefis kendi varlığını yalan üzerine kurduğundan, her yalan ona hoş gelir. Ve de en korkunç nefis yalanı münafıklıktır. Yani inanmadığı halde Allah'a karşı iman ediyor görünmektedir.

Yalanı öylesine metodlaştırmış ve topluma (külli nefsin vahide - nefislerin tekliği) mal etmiştir ki; doğru söyleyenle alay etmeyi, onu aptal sanmayı gelenekleştirmiştir.

Nefsin en büyük yalanı kendinedir. Yani kendini aldatması, sonlu bir maddeye inanmayı yeğ tutmasıdır. Nefis aslında materyalizmin yanlış olduğunu, evrim teorilerinin gülünç olduğunu bilir. Ancak sırf Allah'a isyan amacı ile bu fikirleri yaldızlı yalanlarla topluma yutturur.

4. Meskenet sahibidir : Yani gaflet içinde âtil ve uyuşuktur. Tam anlamı ile nemelâzımcıdır. Sanki enerjisi sınırlı da, bitecekmiş telâşî içindedir. Sonluluk korkusu içinde kendinden gayrisine yardım etmeyen bir hıyanet içindedir. Ona en ağır gelen şey, başkalarına maddi, mânevi yardımdır. Kıpırdasa, gayret sarf etse sanki gerçeği bulmaktan çekinir. Bu yüzden, hem kendi hayatında, hem toplum içinde gayret yerine el öpen, sürünen, toplumdan biri olmayı tercih eder. Savaşmak şöyle dursun, gerçekleri ifadeden bile kuşku ile kaçır.

5. Hisset sahibidir : Muhteris, hasis, hasud ve kindardır. Her türlü fedakârlığa mazeretler uyduran, vermeyen, verdirmeyen hasud ve cimri bir tiynetsizlik içindedir.

Bazan müsriftir (Kendi nefesine harcar). Bazan da kendi nefsi için bile harcayamaz.

Sehâ, başkasına vermektir. Nefsin bu özellikte hiç nasibi yoktur. Buradaki gerçek tabirler birbirine karışmıştır.

Cömert kimse; başkasına verir. Ne kadar verilse israf olmaz.

Nefs, kendinde var olanın dahi başkasında olmasına tahammül edemez. Nefsin daha da ileri giderek, kendinden başkasının yaşamasına tahammül edemediği gerçektir. Kin tutarak onu yok etmek için zaman kollar.

İhtirasının da sonu gelmez. Zira ruhdan gelen her güç bir iş başarınca kendim yapıyorum hırsı ile, yenilerinin peşinde koşar durur.

6. Hiddet sahibidir : Haşin, sert, tahkir edicidir. Kutsal öfke (Allah adına öfke) dışındaki her öfke nefsin malıdır.

Kendinden başkasına merhameti olmayan nefs, tüm mahlûkata karşı acımasız ve serttir.

İmansız olduğu için tüm mahlûkata karşı saygısızdır. Yumuşak yanı hemen hemen hiç yoktur. Bu sebepten sevmez ve hiç sevilmez.

Zebun olunca, bir anda sürünerek yalvarışa geçer. İşini gördürünce de hemen akrep gibi, bir saniye önce yalvardığı kişiyi zehirlemekten çekinmez.

7. Müennestir : Sira ile reyb sahibi, kaprisli, isyancıdır. Pasif ve metbudur. Arapça kuralları içinde nefis dişidir. Dişi olmaktan çok kancıkça davranışları temsil etmektedir müenneslik.

Menfaatinde, çıkarında, yerinde boynu eğik, yerinde ise elinde hançer yapamayacağı yoktur.

Hasta bir dişilik kaprisi içinde daima döneke ve kalleştir. Herkesi kendi gibi kabul ettiği için, herkesten şüphe eder.

Bir anı bir anına uymaz : Her nîmete isyan eder, dünyaya sahip olmak ister. Sonra da yıldızları işgale hazırdır. Her güzeli çirkinleştirmek ister. Güçsüz olduğu için karşı cinse etkili de değildir.

Gerçek imana ve ahlâk yasalarına öyle düşmandır ki bahaneler uydurarak onları çiğneme yarışına girer.

8. Seyyal ve kararsızdır : Nefs sonsuz yüzeyde mekân tuttuğundan, boyuttan boyuta akan sonsuz yayılma özelliğine sahiptir. Ve bir mekânda karar kılmaz. Yani fikren ve davranışları itibari ile de çok değişkendir. Sözüde durmama, karakter değiştirme, bu seyyaliyetten gelir. Şimdiye kadar

yazdığımız özellikler içinde en yararlı özellik bu seyyaliyettir. Çünkü bu özelliği onun küfürde ve isyanda kalmasını da sınırlar. Küfr-ü inadiden kurtulur. Ancak bu kararsızlık onda sevginin doğmasını engeller.. Çünkü sevgi, karar ister.

Yine bu seyyaliyet nefsin arınma sırasında eğiticiye zorluk çıkarır. Kaypaklıkla elde durmayan balık gibi devamlı hareketi, kendini bile şaşırır. Kendi kendine vefası da bu yüzden yoktur.

9. Cevvaldir: Hem hayra hem şerre sonsuz sür'atle koşabilen bir hız ve esnekliğe sahiptir. Nefsin en önemli özelliklerinden biri olan cevvaliyet, eksi sonsuzdan artı sonsuza zaman ötesi bir hızla intikalini sağlar. Onun için nefsdan ümit kesilmez. Seyyaliyette tabii bir akış varken. cevvaliyette kendinden doğan bir heves ve hız vardır. Bu husûsiyet onun Rabbine dönebilme kabiliyetini de sinesinde gizlediğinden, bu raks oynaklığı tasavvufta çok makbul tutulur.

Halk arasında cevvaliyetin tarifi «ele avuca sığmaz» dır ve nefis için tam geçerlidir.

Bu kabiliyet, nefis arınıp Hakk'a muhatap olunca. Hakk'ın sonsuz tecellisine, evrenin ve boyutların her köşesinde muhatap olması için verilmiştir.

Bu cevvaliyet, nefsin eksi sonsuzdan artı sonsuza geçişte sıfır noktasını sürat ve korkusuzca geçmesinde de çok yararlıdır.

Elbette bu ele avuca sığmayan cevvaliyet, menfi ekranlarda seyrederken çok tehlikelidir. Şerden şerre fırlar.

Enfüsden âfaka, âfaktan enfüse sıçramada da nefsin özelliği bu cevval sür'atidir.

Nefs büyük düşman sıfatından, nefis olan nefis kimliğine ancak bu sonsuz cevvaliyet sırrı ile geçebilir.

Nefs terbiyesi sanatında ve arıtılmasında bu cevvaliyet, ehlinin elinde bitmez bir atom enerjisi gibi kullanılır.

Bu cevvaliyet, nefsin tasarrufunda olmadığından kendi kurduğu tuzaklar bazan boşa gider. Küfre sürüklemek istediği, kendi ya da başkaları, onun elinden kaçırır ve mutlu bir imana dönüverir.

4. NEFSİN BÜTÜNÜMÜZE YANSIMASI

İnsanın ruh, gönül, beden, nefis bileşimi içindeki kişiliğini nefis tayin eder. Onun karışık niteliğindeki özellikleri diğer unsurlarımızın etkisi ile bir senteze uğrar ve kişilik ortaya çıkar. O gurur, ruhun ilham etkileri ile insaf bulur. yumuşar ve vakara döner.

insanlar arasındaki farklar nefsten gelişir. Onun hisset ve kizbi, gönül penceresinden açılan bir sevgi kanalında öyle yok olur ki, o kendinden başkasını düşünmeyen nefis, sevdiğini kendinden çok düşünür olur.

Aileler kurar, topluma hizmet etme insafını gösterir Böylece kesretten vahdete doğru bir eğilim başlar.

Nefs, şehvetinden gayri bir şey düşünmez : O zaman menfi grafiğin doruğuna çıkar. Sonra bir sevgi, bir aile bağı onu ordan indirir.

Aslında nefis bir şeytan ustalığı ile bedenin biyolojik isteklerini (ki onlar yeni bir yavrunun doğumu için masum bir arzudur) istismar edip, şehvet atına binerek bizi perişan edebilir. Ne var ki, ruh ve gönül ona bir aşk kancası attı mı doğduğuna pişman eder.

Yine nefis bedenın mâsum hayat arzularını bize karşı çılgınca kullanır (açlık, uyku, susuzluk, yorgunluk) ve başkalarına sömürü ve zulmü bu biyolojik meselelerden gelen hak gibi kullanır.

İnsanın kanında vahşi bir ateş gibi dolaşır. Bedensel istekler bittiği halde; yani doyduğumuz ya da cinsel olarak tatmin olduğumuz halde, nefis ihtiraslarına devam eder.

İnsan yalnız nefisden ibaret olsaydı, en vahşi hayvandan korkunç olurdu.

Asıl önemli mesele; nefsin, ruhdan alınan güce, komplekste sahip çıkmasıdır. Eğer nefse, Allah bu niteliği vermeseydi o komplekse en silik nokta olurdu. Fakat hilkatın sırrı onu her etkiyi alıp değerlendiren bir plak gibi değerlendirmiştir. Ruhun sınırsız gücü, onun foto filmine çıkınca bu resme bakıp ben her şeye kadirim sanır.

Doğan yavru da hiç bir rolü olmadığı, aldığı genetik kartı nakletmekten ibaret olduğu halde; ruhun ilâhi sırrının nefis filmine yansımasından yaratıcılık iddiası doğar.

Çoğu insanoğlu, nefsin komplekse hâkim olduğu insanın silüetlerini temsil eder. İhtirası ile, yalanı ile, benlik ve sömürüsü ile kişilikler gönül, ruh ve nefsin nefis kumandasında da minimal kıpırdamalarından farklaşır.

Nefs, kompleksde hâkimiyetini ruh ve gönüle terk edecek kadar arınırsa, kişilik farkı silinir. inananlar, arınmışlar, ikizler gibi birbirinin aynıdır.

Nefsin menfi hasletleri, müsbete dönüşerek arınmış nefslerde komplekse bir sanat niteliğinde yansır, velilerin mizacı doğar. Rikkat, şefkat, kahramanlık gibi.

Nefsin bütünüme en yüce yansıması ise, bir ayna gibi arınmış olarak tüm yüzeyle; Allah tecellisine hazırlanmasıdır.

NEFS LABORATUVARI

Nefs, çevremizden gelen tüm tepki ve olaylarla, iç dünyamızdan gönül - ruh ceryanlarını ve bedenın biyolojik tepkilerini bir laboratuvar düzeni içinde analiz ve sentez yaparak bize sunar.

Bizim kimliğimiz bu laboratuvarın raporlarından ibarettir.'Bu laboratuvar hilesiz çalışırsa, raporlardan Allah hidayeti ve lütfu çıkar. Ne var ki, nefis laboratuvarında çoğu kez, bu raporlar nefsin menfi fazındaki aldatıcı yanlışlarla doludur. Zamanla yönetimi tamamen eline alan nefis; tüm raporları nitelikler bölümünde dile getirdiğimiz yanları ile damgalar.

Yaş ilerledikçe nefis, kanaatlerin tersine, tam hâkim olur ve raporları hıyanetten ibaret hale gelir. Gençler bu açıdan daha şanslıdır. Nefis her şeye hâkim olamamıştır.

Nefsin niteliklerini bilmek, onun rapor tarzını, bu raporları hazırlarken kattığı yanlış boyaları tanımak, bizi onların aldatıcı damgalarından korur.

Subanaliz (kendini tahlil ve eleştiri) anahtarı, nefis laboratuvarının çalışmasını bilmektir.

1. ETKİLER VE TEPKİLER

Laboratuvarın ilk malzemesi etkiler ve tepkilerdir. insan bütünüünün dünya hayatında ilk temel meselesi enerji, yani besinlerdir. Besinler gıda değeri dışında mizacı da etkiler. Meselâ bitkisel beslenme, yumuşak huy; hayvansal beslenme sert ve güçlü mizaçlar yaratır. Ancak bu etkiler nefis laboratuvarından tepki şeklinde çıkarken saptırılır.

Bitkisel beslenmeden halim sıfatlar doğacağı yerde, meskenet ve korkaklık; hayvansal besinlerden cesaret ve güçlülük yerine, vahşet ve zulüm tepkileri doğurur nefis.

Cinsel arzu bedene has normal bir etkidir. Nefis bu arzuyu sınırsız ihtiraslara dönüştürür. Şehvetin çirkin, mütecaviz silüeti çıkar ortaya.

Halbuki bedenden gelişen bu cinsel arzu, nefis laboratuvarında bozulmazsa, gönülde eşler arasındaki sevgiyi ateşler. Nesiller, `yuvalar meydana getirir.

Ruh da ilham yoluyla nefsin bu sapkın tepkilerini tâdil eder, ılımlı hale kor. Alkol, ruhun beyne irtibatını kısıtısından, meydan nefse kalır. Ancak meydanın nefse kalması yalnız alkol aracılığı ile olmaz. O bir yolunu bulur inançsızlık (küfür) perdesini ruhun önüne gererek etkisiz hale getirir. Ve istediği biçimde sapık tepki raporlarını otomatik ve hızlı bir makinadan döker gibi bize sunar durur.

Nefis laboratuvarına ruhdan gelen etkiler de saptırılarak tepki halinde rapora geçer. Cesaret, zulme; tasarruf, hasisliğe; tevâzu, meskenete dönüştürülür.

Şu halde, beden ve ruhtan gelen tüm etkileri saptırmayı bir laboratuvar hilesi içinde görev sayar. Bunu engelleyecek çeşitli faktörlerden birisi iman, ikincisi nefsin özelliğini bilmektir.

Nefis bazı etkilerin dejenere edilmesi konusunda âciz kalır. O zaman o etkiyi görmezlikten gelir ve bizden gizler. Genellikle bunlar ilâhi ikazlar veya nefis terbiyecilerinin sözleridir.

2. ANALİZ YOLLARI VE NEFİS MOTORLARININ BUJİLERİ

Nefs bir etkiyi alınca, neden bozuk raporlar çıkarmaktadır? Çünkü nefis gerçeğe zaten ters düşmektedir. Çocuklukla, kendinde azlık vehmeder. Nefsin etkileri, ateşleme noktaları (bujileri) bozuktur.

Asıl olan ruh gücünü inkârla, bujiler ters ateşlenince de, motor tersine dönmektedir. Tüm kavgaların, haksızlık ve sömürülerin, hilelerin menşei bu ters ateşlemeden doğar. Allah'ın ruh kanalı ile verdiği gücü hesaba katmadan yapılan hesaplarını, analizlerin sonucunun yanlış olacağı açıktır.

Ruh emr âleminden gelen esrarengiz, ilâhi bir kudrettir ve ferde ait değildir. İşte nefis analiz raporlarına bu miyarı katmadıkça motoru ters dönmeye, bujileri yanlış ateşlenmeye mahkûmdur.

Özellikle takdir-i ilâhi tecellisinde, öyle bahane ve nedenlerle onu saptırır kî, hem kendi hem çevresindekiler için gerçeğin zerresi kalmaz olayda. Bazan da kaderci imiş gibi kudret-i ilâhiye ters düşer.

Meselâ bir cerrahın ameliyatını gerektiren bir hastalıkta; ona gitmez, takdir ne ise o olur, ben cerrahıtan medet ummam der. Halbuki ameliyat edecek cerrah, ruhu kanalı ile Cenab-ı Hakk'ın takdir tecellisini aksettirmeye memur bir vasıtaadır. Onda kişisel güç ve kudret yoktur. Onu ayrı bir güç gibi telakki etmek küfürdür.

Bir kazanın zuhurunda da, takdir böyle istedi, diyemez. Tedbir kazadan öncedir. Ondandır olay tartışılmaz. “Şu şöyle olsa idi kaza olmazdı” demek de ters bir buji ateşlemektir. Nefsin bu buji ateşlemelerdeki yanlışlarını onu terbiye ederek önleyebiliriz.

3. NEFSİN RAPORLARININ TANINMASI

Nefs laboratuvarının çalışma biçimi bilindikten sonra önemli olan, bütünüümüz içinde bir fikrin, nefsdan gelip gelmediğinin tanınmasıdır. Eğer nefis raporlarını ilk bakışta tanırsak, onun nerelerde bize yutturmaca sonuç çıkardığını bilir, atlamayız.

Nefs raporlarında şaşırtmaca kalıpların başlıcaları şunlardır :

a) Bize çevreden yanlış örnekler verir. Nefsi arınmışları bize eleştirerek, onların örnek alınması imkânını bırakmaz. Kendi gibi, motoru ters çalışanları zahiri dostluklarla etrafımızda bir duvar gibi örür

b) Sonucu Allah inancına götürecek tüm olayları görmezlikten gelir. Bize gerçeği gösterecek dostlukları önler.

c) Ruhsal yetenekleri, gönül sırrını hastalık gibi göstererek zihnimizden siler. O yola gidişi çıkmaz sokak olarak gösterir.

d) Bizim zihnimizde tereddüt uyandıracak ilmi görüşleri saptırarak önümüze sunar (evrim teorisi). Fakat bizi gerçeğe götürecek bilimsel delilleri (rüya, telepati, 6'ncı duyu), ebedi olduğumuza dair bilgileri saklar. Zihne gelse bile o anda malâyani zevkler icad ederek bizi ondan uzaklaştırır.

e) Örnekleri tümü ile incelemeyiz. Tek yanından değerlendirebiliriz,

f) Yanlış örnek verir, tuvaleti yatak odasının plânında arar.

Şimdi bir örnek olayda nefis raporunu ve hataların tesbitini inceleyelim :

Sancıldınız. Eş dost ilaç tavsiye etti, aldınız geçmedi. Konu komşu dua okudu iyileşmediniz. Ameliyat oldunuz kurtuldunuz. İşte raporu : Dua, ilaç hepsi boş, ne varsa insanın kendinde, ilimde, usta cerrahta, âlette var diyecektir nefis.

Halbuki gerçek şudur :

Şahıs sancılanmış, Allah şifa irade buyurmuş, onu cerrahın ruh koordinatlarından vermiştir.

Peki Allah niçin şifasında bu yolu seçti?

Çünkü Allah, tüm kudretin kendinde olduğunu göstermek; şahıslarda bir güç olmadığını, ruhun ilâhi yönünün tek olduğunu bize göstermek diliyordu.

Nitekim şifa murad olmasa idi en basit bir ameliyat, en usta cerrah elinde ölümle biterdi. Örnekleri hepimiz bilirsiniz. İslâm tasavvufunda esbaba tevessül (sebebe baş vurma) emri, bu incelik içinde mütâlâa edilir.

Böyle yanılması kolay olayda, nefis bu cambazlığı yaparsa, bir de nice hilelere müsait olayları siz düşünün artık.

4. NEFSLER BİRLİĞİ VE ONUNLA SAVAŞ

Nefis laboratuvarının en önemli özelliği «nefsler tektir» gerçeği gereğince, bir çok kişilerin nefislerinin kurduğu ortaklaşa düzendir. Milyonlarca nefis, gizli bir santral aracılığı ile süratli ve gizli bir şekilde haberleşmiş gibidir. Bu işbirliği, inkâr, yanılma ve zulümde ortaklıktır. Şerhlerin ortak davranışları, bu nefisler birliğinin ortak görüntüsüdür.

Nefsler zaman ötesi sistemde de bu işbirliğini sürdürür. Sodom ve Gomorra'nın safahatı her devirde tekrar eder durur. Ve binlerce Nemrud dolaşır yeryüzünde. Nefsin belli ve değişmez öze'likleri bu işbirliğini kökünde kolaylaştırır.

Kişileri yenmekte bu işbirliği o kadar ustadır ki; nefisini kontrol altına almak isteyen bir kimse bile, çoğu kez bu işbirliğinin gücü karşısında yenik düşer.

Nefsle savaş bir yerde tüm nefslerle savaş demek olduğundan cidden çok zordur. Bu nedenle İslâmiyet toplum ahlâkını yasalaştırmış ve nefsler birliğine toplu mücadeleyi öngörmüştür.

Tarih boyu gerçeğe savaş açanlar, bu nefsler birliğinin canlı bir örneğini temsil eder. Yoksa Allah'ın varlığının açıklığı karşısında bunca inkâr, bunca isyan ve kendini tanrı varsaymanın başka türlü izahı mümkün değildir.

İşte yüce insanla, sefil insan arasındaki köprü bu nefsler birliğine karşı insanın açtığı kişisel savaştır. Her kişinin nefsi; kendinin nefs evhamına kapıldığını, varlık sanısının evham olduğunu fark eder. Ne var ki nefsler birliği bunu haber alır ve onu kendine çekerek uyanmasını engeller. Unutulmamalıdır ki, nefslerle savaş zordur, fakat imkânsız değildir. Zira nefslerin teklik varlığı kadar gönüllerde ve ruhlarda da teklik sırrı vardır.

Kendi içindeki Yezid'i yakalayan, Nemrud'u teşhis eden, savaşın ilk darbesini kazanır. Zira savaşta en önemli başarı düşmanı teşhis ve tesbittir.

İnsanların gerçekten kişilik sahibi olmaları demek, sanıldığının tersine (nefs kişilik iddiasıyla inkâra teşvik eder), Sodom ve Gomorra'yı taklit etmek, Firavun'un, Nemrud'un müsveddesi olmak değildir. Aksine nefsi teşhis ve tesbit ederek ilâhi kudreti görmek, O'na iman etmek demektir.

Nefislerimizin bize ait olanını nasıl nefsler bütünü içinde bir pırıltılı nokta, geometrik bir mevki olarak tesbit etmişsek, nefsimizin gücünü ve keyfiyetini de bir ortak nefis düzeni içinde hareketli bir noktaya benzetiyoruz.

Nefsler birliği bütünü 3 buutlu bir geometrik düzene benzetiriz. Bizim nefsimiz, yaşadığımız sürece, bu mekânda hareket eden bir nokta gibidir. Çizdiği hareket eğrisinin integrali de biziz. Bu hareketli nokta Nemrud'ların, Yezid'lerin alanlarında seyrettikçe, menfî değerler taşıyan bir geometrik şekil yaratır. Kendi denklemimiz bölümünde bu konuya yine değineceğiz.

Nefs laboratuvarı bölümü oldukça karışık bir konudur. Bir özet yaparsak :

- 1) Nefs, gerçekten kaçan tüm çılgınlığına rağmen, Allah'a muhatap olma şansına sahiptir. Bu bir arınma, âfaktan enfüse geçiş ve ona inişle mümkündür.
- 2) Nefs, tümümüzü yanıltmak için te'vil ve yanlış laboratuvar sentezleri ile bizi gerçeğe ters düşürür.
- 3) Nefsler ortak düzeninin her nefsle işbirliği kesindir. isyan ve yanılgılar tarih boyunca tekrar eder durur.
- 4) Nefs, ruhun gönül etkisi ile kompleksde bazan silikleşir, daha doğrusu vahşetini gizler. Fakat fırsat buldu mu nefs santralinden aldığı melaneti aynen uygular.
- 5) Nefs; tekliğe, enfüse çeken tüm gerçek ve güçlerden kaçır.

6) Nefs; sevgi, feragat ve inancın münafık bir düşmanıdır. Nefs laboratuvarı hep bu güzelliklerden kaçacak biçimde raporlar düzenler.

Nefsin, nefsler birliği içinde geometrik yeri, yani mânevi mekânı, Allah'a inancı ile orantılıdır. Ve yedi katta, orbitte vardır. Bu orbit ya da mahrekler birer bölgeyi temsil eder. Bölgeler arasında binlerce ara noktalar vardır. Bu bölgeleri şöyle sıralayabiliriz :

1. **Nefs-i emmâre** : Bedeni ve tüm karakterimizi emr altına alan nefis, gerçeğe ters düşer. Nefsler birliğinin emrinde olan hain nefis, sırtlan gibi yırtıcı ve inkârdadır.

2. **Nefs-i levvâme** : Gerçeği fark eden, kendi evhamını sezen, fakat nefis birliğinin tuzağından tümü ile kurtulamayan nefis.

3. **Nefs-i mutmaine** : Levmetme (gerçeği fark etme) kesinleşince ve de nefis birliğini sezip, ona uyma yerine ruhun ilhamının emrine geçme haline mutmaine denir. iman ancak bu bölgede mümkündür.

4. **Nefs-i mülhime** : Ruh emrine mutavaat (itaat) gösterdikten sonra ilham almaya başlayan nefis. Nefis artık ilâhi kudretin tecellisi içinde kendi evhamını terk etmiştir, yanığı yoktur.

5. **Nefs-i radiye** : İlâhi kudrete, takdire tam bağlanmıştır. Enfüsünde yakınlık peydah olmuştur. Sıfıra yaklaşip kendi varlığını küçülttükçe yücelme artar.

6. **Nefs-i merdiye** : İlâhi tecelliye âyine olmaya başlamıştır. Kudret-i ilâhiye tam teslimiyetten başlayan yücelme, enfüsdeki tecellinin gücü ile nefsi âfaktan alır ve enfüsde ilâhi tecelliye ulaştırır.

7. **Nefs-i sâfiye** : Tam arınmış, Allah'da yok olmuş nefistir. Bu nefsin özelliklerini nefis olan nefis bahsinde ayrıntıları ile göreceğiz.

Nefslerin bu bölgeler içindeki yücelmesi bir arınma meselesidir.

Nefs arınmasında temel yol, nefis mücadelesinden başlar. Özellikle nefslerin birliği içinde, zaman ötesi mücadelede de dahil, bizim gerçek adına kendimizle savaşımdır.

Bu savaşta ruh ve gönülün yardımı, hem enfüsümüzden hem de dostluklarımızın âfakından bizden yanadır.

Yine bu savaşın başarısı, nefis laboratuvarını iyi tanımamız, onun sahte raporlarına kanmamamızdan geçer.

Önemli olan taktiklerden biri de : Nefsler birliğinin Nemrud gibi isyan, Firavun gibi zulüm ve Yezid gibi hıyanet temsilcilerini kendi içinde tesbit etme yeteneğidir. Böylece nefsimizin o merkezlerden gelen ceryanı kesilirse savaş lehimize biter.

Nefs mücadelesi, insan olabilmenin kaçınılmaz bir mecburiyettir. Namaz bu mücadelede tek emin yoldur.

Ona yaklaşımda bize gerçeği tanıtan yüce arınmışların sohbetlerine ihtiyacımız ise kesindir.

Yukardan beri izah etmeye çalıştığım veçhile, nefisle savaş çok güçtür. Baştan başa uygulamalı biçimde Efendimizin ahlâkını gerektirir. Aksi takdirde kazandığımız her mesafeyi nefisler birliği derhal geri alır.

Şimdi iki zıt örnek üzerinde en sefil nefisle; saflaşmış, yücelmiş nefis üzerine bir analiz yapacağım.

Sizler bu iki örnekteki özellikleri iyice bilerek, bir sayfa evvelki nefis bölgelerini de göz önüne alarak; kendinizin nefis analizini yapınız. Sonra da yine nereye gitmek gerektiği konusunda kararınızı veriniz.

Sizden niyet edip karar vermektir. Ötesi Allah'ın lûtuftur ve ihsanıdır.

Unutmayınız ki, bir çoklarınızın varlığından bile haberdar olmadığınız nefis; ya sizi sonsuza dek mutlu kılacak ve insana has ebedîlik zevkini tattıracak, ya da sizi ebedî acılara, hüsrana götürecektir.

NEGATİF ADÜV OLAN NEFS

Allah'a düşman, güzele ve gerçeğe hasım olan nefsdür. Emmâre bölgesinde daima, levvâme bölgesinde arasına dolaşan nefis negatiftir.

Âfaktaki varlığını, ilâhi gücü, kendi sanan nefis, şuur altında bu evhamını bozup, onu rahatsız eden tüm gerçekleri yok etmek için çırpınır. Nemrud'da olduğu gibi semaya ok atıp Allah'a harp açacak kadar hastadır.

Bu nefisle mücadele farzdır. Savaşların en zoru ve en kutsalıdır.

Menfî nefis, nefse ait saydığımız tüm nitelikleri ikliminde menfî bir merkez halinde toplar. Laboratuvarı sahte raporlar üretir, bujileri hep ters ateşler.

1. MENFİ HEYECAN

Nefs kendi hayalî ikliminde kapıldığı heyecandan öyle hızlı bir oynaklık kazanır ki, kararsızlıktan vefasızlığa, ihanetten maymun iştahlılığa her türlü dönüklüğün temsilcisi olur. Tatminsizdir, evrenin üstüne çıkmak ister. Bazan mutsuz ve yorgun meskenete düşer. Sonra yeniden bir heyecan fırtınasına yakalanır ve çevresindekileri de çılgın isyanlara sürükler. Menfî heyecanda kendinden başkasına hizmet yoktur.

Menfî heyecan insanın Kapısında nöbetçi gibi bekler. Ruh ve gönülden gelen iyilikleri, laboratuvarında ters bujilerinde yakarak yok eder; vicdana fırsat vermez,

Menfî heyecanın değişkenliği ve sürati altında tüm korkular ve onların en büyüğü yok olma korkusu vardır. Bu korku, çevredeki canlıların ölümlerini laboratuvarlarında abartarak materyalist bir kanaldan beslenir. Yok olmamak için zamanla savaş içindedir. Bitkisel sinir sistemini de etkiler ve sonunda bedeni de hırçınlaştırır.

Nefs menfî heyecanda iken imanı yoktur. Var gibi görölüyorsa; bir oyalama ve taktiktir, kendi yaptığı bir puttur. Aslında iman diye görünen tuzaktır. Eğer bu tuzağı kurmazsa levm doğar ve gerçeğe yol açılır. Bu zâviyeden bakınca, Allah'ı inkâr eden kişi münâfıktan daha ümit vericidir.

Menfî heyecandaki nefis, maymun kemiğinden kendine inkâr meşgalesi bulur. Diğer nefslerin inkâr formüllerine meftundur. Bu nedenle, inkârdakiler kendi dostluklarını zahirde kuvvetlendirirler.

Menfi heyecanın en önemli yanı kararsızlığıdır. Onu doyumsuz yapan ihtiraslar arasında akıl almaz zulüm ve zorbalığa götüren de budur. Nefsler birliğinin en çürük yanı da bir yerde bu menfî heyecanın kararsızlığıdır. Usta bir kimse onu bu noktadan yakalayabilir. Ona baskı kuracağı yerde, çok açıldığı bir noktada karşısına kendi korkusunu dikiverir.

Buna rağmen menfî heyecanın bir yanında kaypaklık olduğunu unutmamalıdır. Lev m sırrında bile hangi noktalardan, hangi uzaklara sıçrayacağını hatırdan çıkarmamalıdır.

2. İHTİRAS - ŞEYTAN

Menfi heyecanın verdiği yorgunluk ve yılgınlık bazan, gerçeklere bir kapı açar. Bu nefsin sonu demektir (Kesrette sonu). Nefsler birliği çoğu kez onu bu bitik halinde yalnız bırakmaz. Yeni arzular takarak harekete geçirir.

Nefs menfî heyecanla yeniden evrenin sonsuz yüzeyine intikal edince, orada kendi gibi bir isyancının Allah tarafından verilen özel gücünden destek alır. Bu şeytandır.

Bir başka evren boyutunda kendi mantığının varlık ve benlik tuzağında takılıp kalan şeytan! 0, ruhun teklik yönünü sezmemiş, kesretteki yerini babasının mülkü sanmış ve Allah'a karşı mantık yürütmüşü.

Şeytan, nefsin kesretteki benlik tutkusundaki lezzeti çok iyi tanıdığı için, böyle yorgun nefsleri ihtiras kanadından yakalar ve ona kendi ceryanından güç verir.

Şeytan da, nefis de birbirlerine dayanarak korkularını azaltırlar. Arada bir fark vardır. Şeytan gerçeği bilmektedir, insandan intikam almak için nefsi tuzağına düşürür.

Nefs, ihtiras kapılarında ona perde açan bu yeni iş ortağından pek memnundur. Bir anlamda onunla imtizac ve zina halindedir. Nefs maddî imkânları elde etmede şeytanın gösterdiği yolda başarı kazandıkça ona hayranlığı artar.

Şeytan ölüm anında maskesini çıkarıp nefse attığı kazığı açıklar.

Nefs, maddesel bir varlık sanısı ile şeytana inanmaz görünür. İç dünyasında ise onu madde ötesi bir ihtiyaçla arayıp kendi derinlerinde, evrenin esrarengiz yüzlerinde bulmaktadır.

Nefsin, şeytanın dünyasındaki buutlarda ona yakınlığı, ihtirası ile orantılıdır. Maddî tutkulardaki şiddet bu yakınlığı çok derinlere kadar indirir. Öyle bir kimsede âdeta şeytan erimiş, o nefisle tek vücut olmuştur.

Bazan zayıf ihtiraslarda bu işbirliği zayıf olur. İyi dostlar, ruh ve gönül bu ilgiyi koparıverir.

Nefsle şeytan bağlantısını teşhisde, en pratik yol, vicdan mîyarıdır. Bir olay vicdana ters düşmüşse, o olayda mutlaka şeytanın parmağı vardır.

Şeytan, Kur'ân ve İslâm bilimlerine göre, kesinlikle maddesel değildir. Âlem-i melekûtta, evrende bizim sistemimize ek boyutlarda verilmiş madde ötesi bir varlıktır. Bize nüfuz ederken özellikle başlangıçta kullandığı metod, mâsum mantık oyunlarıdır.

Bir mü'min; içindeki nefsdan mantık reçeteleri gelmeye başladı mı, laboratuvarda te'vil ve mazeret oyunları doğdu mu, bilmeli ki şeytan onun boyutlarında cirit atmaktadır.

Mantık, aklın nefis tarafından yanıltılmış şeklidir ve gerçek akılla ilgisi yoktur.

Şeytanın insan nefesine yansıyan hâline hannâs denir. «Sûre-i Nâs» yorumundan hatırlayacağınız şekilde, hannâs'ın varlığı, getirdiği vesveseden anlaşılır .0 halde bir nefsin şeytanla birliği var mı, yok mu? Diye tereddüt ettiğimizde çok kolay bir laboratuvar yolu var. Eğer bir kimsenin gönlünde vesvese, yani kuruntu varsa arada hannâs vardır. Yani şeytanın ışına benzer raksları o kimsenin nefesine yansımıştır.

Şeytanın nefsdan kopup ayrılması da aynı yoldan tesbit ve teşhis edilir. Gönüllerden vesvese, kuruntu çıkınca şeytan nefsinizden elini çekmiş demektir.

Hannâs kavramını iyi tanımalıyız. Hannâs direkt olarak şeytan demek değildir.

Şeytanın nefse yansımış hâli hannâs'dır.

Nefs mülhime bölgesine gelmedikçe şeytanla daima karşılaşacaktır. Nefs - şeytan işbirliği, her şahsı, tabiatına göre özel diyet ve reçetelerle öyle oyalır ki; ondaki hileyi «benim» diyen yetişkin şahıs göremez.

Ancak gönül gözü uzaktan farkedir, bu sahte şirketin sahiplerini.

Menfi heyecan, nefsi ihtiras arabasına atıp, şeytan atını kamçılardı mı tutma gitsin. Ya mağdubîn, ya dâllîn.

3. DALLİN VE MAĞDUBÎN

İki tip nefis âfakta ve çıkmazdadır :

a) Mağdubîn : Gerçeği gördüğü halde kesretin varlık ve benlik çekiciliğinden kurtulamayan nasipsizler. Gadaba uğramış, enfüs yolları tıkanmış; özellikle tüm zevklerini âfakta topladıklarından, enfüse giden yolların ceryanı tükenmiş, kanalları kurumuştur. Bunlar zahirde de gerçeği gördüğü halde, şeytan gibi, bile bile inkârı tercih eden belli kimselerdir.

b) Dâllîn : Bu gurup nefisler yanılığ içindedir. Kendi gölge varlığı dışında kudret yok sanan sapıklardandır.

Nefsin kendi bünyesi ve laboratuvarından gelen varlık evhamı, benlik, kesret yanılığlarının tümü; dâllîn nefsi simgeler.

Nefislerin büyük gurubunun % 80'i dâllîndir. Nefisler birliğinin merkez koordinatörleri yönetici grup mağdubîndir. Kur'ân, Samiri'yi mağdubîn örneği olarak vermiştir (Musa'nın mucizelerini gördükleri halde altına tapanlar).

Nefsin dâllîn ve mağdubîn gurupları içinde, menfilikte sebat sebebini çözmek oldukça güçtür. Bu, Allah'ın özel bir sanat sırrıdır. Menfî nefisler, yanılığ ve sapkın düşünceler içinde oldukça, şeytanın peşinde zulüm, şer ve sömürünün içindedir.

Mağdubîn nefisler her türlü iyiliğin, doğruluğun ve vicdanın amansız düşmanıdır, zâlim ve gaddardır.

Nefisler birliğinin gizli derinliklerindeki bu amansız düşman (adüv), tasavvuf sanatının incelikleri içinde

eğitilip, insanlar tek tek kurtarılabilir.

Menfilik fonksiyonel bir olaydır. Bu iklimde ısrar, zamanla yapısal bir menfilik doğurur. Yani başlangıçta bir nokta halinde menfî koordinatlarda dolaşan nefis, bir süre sonra sâbit bir menfilğin temsilcisi olur.

Tüm şerlere yataklık eden bu noktalar habis ve laîn diye isimlendirilir.

4. HABİS VE LAİN

Nefsin, menfilğinin devamlı etkisinde kalarak dönüşü olmayan yapısal hale dönüşmesine laîn ya da habis denir.

Bir insanın nefsi habis olmuşsa tüm iyilikler ona kapısını kapar. Bir tür hayrın lanetine uğrama hali doğar ki, bu haline nefsin "laîn" hali denir.

Habis ve laîn nefse sahip kimse hangi görünümde olursa olsun helâktadır. Kibar görünümde olsalar, hatta inanır görünseler bile, içlerinde öyle aşağılık bir zulüm taşırlar ki, fırsatını buldu mu zâlimin en aşağılığı olur. Ehl-i tasavvuf onları kokusundan fark eder.

İnsanlardan gelen beklenmeyen ihanetlerde hep bu habâsetin izleri vardır.

Habis ve laînin bazı açık belirtileri şunlardır : Gurur, zulüm, iyiye düşmanlık ve hisset. Özellikle bu davranışların devamlılığı.

Nefsin en acımasız bir şekilde eleştirisini yaptık. Onu bütün çıplaklığı ile ortaya koyduk. Ancak unutmamak gerekir ki, nefs arınca insan, yücelerin yücesi, evrenin göz bebeği olur.

Nefsin yüceldiğinde hangi görünümde olduğunu şimdi bütün ayrıntıları ile göz önüne sereceğim.

Gıpta ile seyredeceğimiz o nefisle kendi nefsimiz arasında bir denge kurmak, en azından fazilet borcu, haysiyet meselesidir.

ARUS OLAN NEFS

Bir nefsin kudret-i ilâhi karşısında kendi varlık evhamını terk etmesidir. Bunun meskenet hatta tevâzu ile alâkası yoktur.

Böyle olan nefis laboratuvarı, gönül ve ruhun sırlarını alarak işler. Bujileri onarılmış, motor hak yönüne dönmüştür. Bu nefis, riyâ dikenlerinin değil, gül bahçelerinin kokusunu taşır.

Şimdi arus olan nefsin özelliklerini inceleyelim :

1. MAHVİYET - MÜSBET HEYECAN

Ve nefis, Allah'ın bu hârika sanatı, kendi hiçliğinin iksirini tadınca; gönül yönünde öyle bir heyecana kapılır ki; şekillerin mâverasında, ruhun iç yüzeyinde mânevi bir raks gibi âdeta uçar.

Sonsuz yüzeylerdeki ucûbelerden kurtulan nefis, her noktasını Allah tecellîsine sunmak zevkini duyar. Sonsuz bir cevvaliyetle Rabbine koşar.

Bu renk renk raksında, Fâtîha'nın 4'ncü âyet sırrı, sırat-ı müstakîm hikmeti gizlidir. Evrenlerin hangi noktasında olursa olsun, sıdk ve ihlâs bujilerini ateşleyen nefis, tehlikelerden uzaktır.

Müsbet heyecanın sırrını heder etmeden, nefsin mahviyet ve hiçlikte paniğe kapılmadan sür'at kazanması müthiş bir hikmettir. Ve bir ricâlin himmeti ile, gerektiğinde, tevâzu şeklinde akseden nefis putunu bile kırıp geçmesi gerekmektedir.

Bazan bir velî, irşâd etmek istediği nefsi menfî heyecan halinde yakalar ve bir aşk iksiri onu nakıs sonsuzdan müsbet sonsuza kadar aynı süratle aktarıverir (Tunuslu Şeyh ve Sultan Yahya). Buna benzer örneklerde kendi putunu kıran nefis, kahraman olur.

Âsaf-ı berhiya sırrı, böyle bir müsbet heyecanın hızla sonsuz yüzeylerde ruha arzının örneğidir.

Müsbet heyecanın vücut iklimini istilâ edip etmediğini anlamanın bir yolu vardır.

Eğer müsbet heyecan ve onu yaratan mahviyet varsa, o nefste mezâyayı inasaniye (insanca meziyetler) doğar. O ilâhi nîmet, sırr-ı Muhammedî'nin birer ihsanı olarak insan kompleksini âdeta istilâ eder.

2. MEZÂYAYI İNSANÎYE

Mahviyet iksirinin meyveleri hemen görülür. İnsan bütününde Hakk'ın sevdiği öyle meziyetler belirir ki, onu taşıyanlar insanlık için bir iftihadır. Bu meziyetler birer ihsan-ı ilâhi olup, kazanılarak elde edilecek yüceliklerden değildir. Asırlar boyu o meziyetleri öylesine kaybetmişiz ki, isimlerine bile yabancı olmuşuz.

İşte insanın mânevî şeref madalyaları 99 meziyet :

Bu meziyetler öyle bir hazinedir ki, vücut iklimine düştü mü birbirine köprü olur. Yayılan mânevî intikallerle insanda akıl almaz bir mâna doğar.

Hak Hazm İktisad Kanaat

İttikâ İtimat Müşavere Cûd

Edeb Tefeul Beşâset Ülfet

İhsan İtaat Kadirlik Nimet

İsıkâmet Hıfzı Lisan Yüsr Diyanet

Emniyet Teenni Hüsn-i zan Namus

Sebat Vaad Hamiyet Say

Setr-i uyûb Mudara Muhabbet Te'dîp

Tevâzu Haya Sabr Metanet

Bukahat Himmet İsmet Salâbet

Bu meziyetler, gerçek insanın karakter kanallarının ilâhi sanatın gergefinde, şekillenişidir. Bu ilâhi örgü mânevî ağını örür durur.

Kanaat Adl Hayr Fütüvvet

Merhametffe Dostluk Vekar

Medh Azm Rifk Vefa

Muâvenet Ahd Şefkat Huşû

İnsaf Şecaat Rıza İhlas

Ta'zîm Hikmet Şükr Mürüvvat

Tefekkür Tevekkül Zerafet Zikr

Bu ilâhi örgü, hem yakın meziyetlerle, hem de birinden diğerine intikali sağlayan makâm değerli meziyetlerle bir 99'luk tesbih gibi dizilenir ve çoğu kez latif mü'minin resmini tamamlar.

Salah Erlik Afv Muslim

Fazl Mâşuk Sıdk Kerem

Abdiyyet Aşk Mahviyet Latif

Acziyyet Feraset Üns Seha

Zevk Lutf Renklilik Vera

San'at Sırrîlik Fedailik Hulk

Liyakat Huzur İlim Gizlilik

Hilm Rikkat

Bu mezâyâ, kulluk sırrında, âfaktan enfüse intikal sırrı taşıycin nefsin; gönül ve ruhdan aldığı sırların bir bahşişi. Allah'ın sonsuz sanatıdır. Gerçekte Nes-i Nâtika-yı Muhammed (S.A.V.)'in birer parçasıdır.

Menfî nefis; her insana adalet-i ilâhi ile yansıyan bu smezyâyâyı saptırır. Şöyle ki :

1) Meziyetin tersini yansıtır. Cesaret yerine cebanet gibi.

2) Meziyetin taklidini resmeder. Tevekkül yerine meskenet gibi.

3) Kullanılma yerinde yanılğı vardır. Haine ve zâlime karşı vekar ve cesaret göstereceği yerde, tevâzu gösterme gibi. Fedakârlık zamanında teenni gibi.

Arınmış nefis sonsuz yüzeyli bir aynaya benzer. Gönül ve ruhun etkilerini aynı güzellikte yansıtır.

Arınmamış nefis ise cilâsı bozuk güldürü aynalarına benzer. Şekilleri ucûbeleştirir. Bir kalemi bir nokta, ya da bir ağaç gibi yansıtır. Böyle bir nefse tevekkül yansıdı mı onu meskenet haline sokar.

Halbuki tevekkül; sonsuz bir sa'y ve gayretten sonra Cenab-ı Hakk'ın emrine intizar, O'na teslim olmaktır.

Meskenet : Ümitsiz, imansız bir yılgınlıktır. Böyle nefsler meskenete rağmen teenni sahibi değil, aksine acûldur. Aynadaki ucûb yansımadan ötürü.

Arınmış nefsler, bu galatlardan uzakta, o ilâhi tecellîyi yansıtır. Cüz'de küllün sırrını taşır.

Nefs yüzeyleri ve nefis aynası en ufak bir pürüze, yabancı gölgeye tahammül edemez ve laboratuvarında ufak bir benlik bulaşığı varsa, kişi kendini ne kadar eğitmiş olsa da saniyede sonsuz negatife yuvarlanır.

Arınmanın gerçek olup olmadığının belirtisi; nefsin sıfır noktasını geçmesidir.

Matematik bir koordinatlar sisteminde, bir değer negatiften pozitifte geçmek için nasıl sıfırı geçme zorunluluğunda ise, nefis arınmasında da bu kural geçerlidir.

3. SIFIR NOKTASINI GEÇİŞ

Sıfır noktasından kasdımız; gerçek mahviyete erme ve mânadaki yokluk sırrıdır. Daha önce değindiğimiz nefsin safiye bölgesine varması hali de yokluktan geçer. Bu arınmayı sıfır noktası diye dile getirmemiz, matematik benzetiş, bu önemli konuya yaklaşabilmek içindir.

Nefsin, kendinde hiç bir varlık olmadığını, hayâlleri dahil her kudretin ruh koordinatlarından kendine intikal ettiğini tam bir mahviyetle sezmesi sıfır noktasını geçiştir.

Bu noktada ve buraya doğru arınırken, karşıdaki nefslerde ve nefsler birliğinde dahi şaşkınlığın abes görülmemesi gerekir. Böylece «mâliki yevmi'ddîn» sırrına ermek mümkündür.

Allah'tan gelen her emre ve takdire zevkle bakabilmeyi dâimî olarak alışkanlık haline getirme, sıfır noktasının önemli maddelerinden biridir.

Evrendeki her olay ilâhi fırçanın bir sanat şâheseridir. En ters gibi görünen olayın ardında ilâhi hikmet gizlidir (Musa ile Hızır kıssası).

Bu gerçek, namaz ve onun sırrı Fâtiha ile bize günde 40 kez hatırlatılır.

Sıfır noktasını geçen insan «İyyâke na'büdü ve iyyâke nestaîn» sırrına liyakat gösterir. Yani her olayın ardındaki ilâhi hikmeti bilerek tek müsteâni Rabbine döner.

Sıfır noktasını aşan insan öylesine bir mahviyet sırrına erer ki, kendine ait bir ölüm olayında bile kaderden yana bir yansıtıcıdır.

Hz. Ali Efendimizin İbn-i Mülcem haininin ayağına basarak uyandırması gibi. Hz. Mevlâna sıfır noktasından geçerken tüm zahir değer ölçülerini Şems uğruna feda etmişti.

işte gerçek meziyetlerle tezyin olan insan, sıfır noktasındaki nefsi ile tecellîyi ilâhiye hazır haldedir.

Bu âyine nefse, tasavvufta arus-u ilahi denir. Hazır bekleyen kimseye de dilber-i rânâ denir.

Mahviyet bir anlamda, tam yokluğa eren insanda ayrı bir hay sırrı yaratır. Bu, gönlün esrarengiz Muhammedî (S.A.V.) sırrının emsalsiz güzelliğinin yarattığı canlılıktır. Yeni bir oluş, bambaşka bir doğuştur.

Mahviyetteki nefis sonsuz yüzeyle ilâhi tecellîye açılınca, gönülden evrenin en esrarlı güzelliği, mâna âleminde bir arus-u ilâhi doğurmuştur.

4. ARUS-U İLÂHÎ (ALLAH'IN GELİNİ)

Allah'ın tecellîsine hazır nefis, gönül ceryanı ile hayat bulunca, bir gelin zerâfeti içinde güzelin en güzeli, dilber-i rânâdır artık.

Mevlâna bu hâli özel bir övgü ile dile getirmiş (mâşukiyet makâmı), gülün goncadan açılmasına benzetmiştir.

Bu makamda, nefis ruh koordinatlarında teklik âlemine yansıyor öylesine bütünleşmiştir ki, kesretteki insanın yerini ve sırrını tayin mümkün değildir.

Ancak, mahviyetteki nefsin enfüsünden gönül ceryanı geçerse, mâşuk ruh ceryanı hakim olursa, âşık fazları görülebilir. Bazan âşık - mâşuk tecellîleri alternatif olur. Yani bazan âşıklık, bazan mâşukluk ağır basar.

Rical dediğimiz tecellî; mahviyette safiye iklimine geçmiş velînin ruh aynasından, ilâhi tecellînin direkt intikâlidir.

Şüphesiz erlik, hanımlık söz konusu değildir. Bir hanım velîye de rical sırrı, bir er velîye de dilber-i rânâ sırrı tahakkuk edebilir.

Mâna erleri, ruh koordinatlarından Allah'a has tecellîyi yansıtır. Allah kendi güzelliğini bu noktadan seyrederek.

Dilber-i rânâ ve mâna erliği (rical) fazları, ilâhi tecellînin içli dışlı yansımalarının esrarı içinde sürer gider, ezelen ebede.

Dünyada ve başka âlemlerdeki görüntüler; sırf bu tecellîlerle değişik şenlerin bir fonudur.

İlâhi tecellî, o tablo içinde kendi güzelliğinden bir sırrı tadmak için; eşyayı, hadiseleri ve diğer her şeyi vesîle olarak yaratmıştır.

Gülün rengârenk güzelliği, râyihası, boynu bükük menekşe, ceylanın narin bakışı hep o dilber-i rânâ içindir. Ondan bir yansımadır.

Böyle bir güzellik bazan aniden doğar. O zaman nefis hangi katta olursa olsun yanar biter. Aşkla başlayan ânî arınma doğar. Dilber-i rânâ, mâna erinin perdesinden ruhun gerçek sırrına erdi mi; mâna doğar.

Mânanın doğduğu noktayı biz vicdan olarak tanırız. İç dünyamızda doğan bu esrarengiz olgu, bazan bir şiiirdir; ölene dek her yerdeki insanı arındıran.

Bazan bir rahmettir; ebede dek evrenleri koruyan, insanları ezgiden, acıdan kurtaran.

Hârikalar hârikası bir mâna tecellîsinden örnek veri yorum :

Hz. Hüseyin efendimiz, (arus-u ilâhi sırrından ilâhi tecellî öyle bir mâna doğurdu ki) kendinden sonraki tüm mü'minlere kefil oldu. Mutsuzlukları, acıları zaman ve kader çizgilerinden sildi (belagerdan). Gününden ebede kadar insanların çekeceği acıların tümünü mâna sırrında eritti.

Mânanın sırrı tarif edilemez.

Veysel Karani efendimiz, görmeden inananların tümünü görmüşler gibi sırrında eğitti '(mânası ile).

İlâhi tecellîye uğrayan dilber-i rânâda doğan bu sırra veledi mâna (mâna doğuşu) denir. İnsanın kulluk zirvesine ermesi, gaye varlık olması için bu tecellî ve mâna doğumu şarttır.

Sıfır noktasından geçmemiş bir nefis, mâna sırrı doğmamış kimsenin yüceliği, kendi iddiasından ibaret olur.

Dilber-i rânâyâ, ilâhi tecellî genelde bir rical nazarından doğar. O anda dilber-i rânâ; evrenin bütün yüzlerinde yansır. Çünkü ilâhi tecellî, buutlar ve mekânların tümünü kapladığı gibi, onlardan da ötededir.

Onun için, nefsin sonsuz yüzlerinde bir hay (dirilik) sırrı, onu Allah tecellîsine fon yapar.

Bütün bu ihtişamlı halin, üç boyutlu bedeninin mekânında nasıl sürebileceği elbette aklın sınırlarını zorlamaktadır.

Konuyu kavramanın sırası şöyle olmalıdır : Allah, sonsuz boyutların, sayısız mekânların sahibidir. Ve ruh, O'nun emr âleminden yansıyan bir sonsuzluk sırrıdır. O tüm buutlardaki varlık ve iletişim (intikal) sırrına sahiptir. Ve nefis, ruh yansımalarının bir nevi izdüşümü, gölgesiz gölgesidir.

Şu halde nefis, ruhun sonsuz boyutlarındaki gücünün yansımalarını aynen sonsuz yüzlerde yaşatır.

Neden her an bunu hissetmeyiz?

Çünkü nefis, yoğunluğu oranında bu sonsuzluğun varlığını bize yansıtmaz. Arınıp yüceldikçe ruhun sonsuz yüzdeki iletişimlerini perde perde sezmeye başlarız.

Peki beden ve biz, iletişimleri nasıl ve hangi ölçüde alır duyarız? İşte bu duyuş ve iletişimler, Efendimiz sırrından bir bağlantı noktası olan kalbimiz, gönlümüz aracılığı ile olur.

Sezgiler, duyular, aşk ve sevgi, böyle mekânları aşan yanımız, gönül unsurumuzda yansır. Gönül insanın evrenlere açılan penceresidir. Özel bir sır değil, tüm insanlara özgü bir gerçektir. Hayal değildir.

Sevince acınızı duyar mısınız? Sevginiz için hayal ya da düşünme yeter mi? Gönül gerçeklerin en ihtişamlısıdır.

Gönül (Kalb)

GÖNLÜN (KALBİN) MÂNASI NEDİR?

Kalb ya da gönül, insan tümünün en güç anlaşılabilen yönüdür.

Kalbin mâna yönünü kasetmek için gönül başlığı verdik.

İnsanın en yüce yanı, diğer varlıklarda olmayan gönlüdür. Tüm sezgiler, önseziler, sevgi, merhamet yanımızın. tümü gönülden gelir.

Gönlün, yani kalbin mânasının yeri kalptir. Kalbin, madde ile mânanın nasıl bir intikal yeri olduğunu beden bölümünde gördük. Zaten bitkisel sinir sistemi, alt beyin, ve kalp arasındaki ortak kompüter sistemi, bu mâna. intikalin başka bir sırrıdır (Bitkisel sinir sistemi ve kalp bölümü).

Ancak, gönül; kalp gözü dediğimiz yanımız, bu maddî duygunun daha ötesidir. Gönlün kavranmasının güç yanı. da bu yönüdür. Bedenimiz, maddesel yüceliğinin doruğuna, kalbin maddesine ait bitkisel sinir sistemi ile ulaşmıştır. Bundan sonra bir özel duygular sistemi başlar. Maddenin bittiği yerde açılan bu pencere intikal noktasıdır. Çoğu kez kalpde duyulur. Sevgiliyi görünce kalbimizdeki tarifi imkânsız ılıma, üzülp kırılma anında kalpte duyduğumuz burulma, bu sırrın ifadesidir.

Hatta, ölümlü biten acılar bile, kalbin maddesinde mânanın nasıl etkili olduğunu göstermesi açısından ilginçtir. Ancak mânanın tam kendisi olan gönlün sırrı ayrıdır.

Gönül, mânanın temsilcisi olduğu için, onu anlayabilmek için mânanın bilinmesi gerekir. Bunun için enfüs bölümünde mânayı özet halinde tanıtmaya çalışacağım.

Gönül, tüm evrene açılan bir penceredir. Onun sınırsız bir hazine olarak tanınması bu yüzdendir.

İnsan, gönül penceresinden, evrene öylesine yansıma gücüne sahiptir ki; maddenin tutucu yoğunluğundan sıyrılıp, boyutlar sistemi içindeki sonsuz mekânlara yansıması işten bile değildir.

Bu nedenle olayları önceden sezmesi, karşısındaki kişinin tüm ruhsal yapısını hemen bilmesi, gönül için olağan bir beceridir.

Gönül penceresinden, geçmişin tümü, henüz yaşıyor gibi seyredilir. Elbette gelecek de seyredilir.

Bunu yadırgamak, Allah'ın yüce eseri olan kalbin esrarını bilmemekten gelir.

Evrendeki sonsuz boyutlar, binlerce esrarengiz mekân, gönül penceresinden gezilir. Aşk, gönül penceresinden esen bir rüzgârdır. Güzellik, gönül ekranından yansıyan ilâhi bir şıktır.

Anlatımı güç bir bölümü, mânayı özetleyerek açmaya çalışacağım.

ENFÜS VE BOŞALMA

1. MESAFELER VE ÖTESİ

Maddenin en belirgin yanı, mesafeler içine sinmiş ve zaman kafesine düşmüş olmasıdır. Maddenin ötesi, mesafelerin aşılması, zaman kafesinden kurtulmaktır.

Mesafeler ötesinin, hem minumumda (Hilbert mekânı), hem maksimumda sonsuzlarda var olduğunu kitabımızın baş kısmında fizik bölümünde görmüştük.

Ancak, mâna; matematiğin bittiği iklim, yalnız mesafenin aşılması değildir. Bu kavrama yaklaşmak için fizik örnekleri ve geometrinin koordinatlarından örnekler vereceğim.

Belli bir mesafe arasındaki iki noktanın aşılması, maddesel olay olarak üç boyutun, ona paralel olan zaman boyutunun koordinatlarında kuvant varlığının yer seçmesidir

Kuvant olarak tanıdığımız madde, tüm vasfını, zaman harcamasından ve de boyuttaki bir intikalin süratinden kazanmaktadır.

Mekân şartları değişse bu boyutlar ve zaman koordinatları yerine, Einstein'in tarif ettiği n_5 , n_6 , n_7 , ... n_x gibi boyutlara bir olay yansıtırsanız, aynı anda o boyutun her noktasında zaman farkı olmadan var olacaktır.

Çünkü, bu boyutlarda etkinin yayılımı veya varlığı, bir kuvant titreşimi yerine bir ışık, bir şûle gibi görülecek ve koordinatlarda görünümü, kuvant kılığında değil, gerçek kılığında olacaktır.

Bu hal, bir video bandının ekrana yansıyınca verdiği görüntü ile, band şeridinin dış görüntüsündeki mat şekil arasındaki fark gibidir.

Nasıl bant video teybe girince bir fizik koordinat sıçraması yapıyorsa. olay da mâna mekânlarına geçince ordinat sıçraması yapar. Madde band gibidir, mâna video teyp ekranındaki görüntü.

MEKÂNIN ZARFI VE ENFÜS

Ancak mânanın kaçınılmaz varlığı hangi mekânda ve nasıl var olabilir? Yani boyutların değişmesi, koordinatlarda sıçrama nedir? Buna da yaklaşım sağlamalıyız.

Ruh bahsinin başlangıcında tüm varlıkların ve gerçeklerin enfüs niteliğini açıklamıştık. Şimdi önce enfüsü tekrar hatırlayalım :Enfüse tam karşılık olmamakla birlikte içsel diziliş demek yanlış olmaz.

Enfüs, maddesel varlığın tükenir gibi küçülüp) yok olduğu bir noktada, içteki bir boyuttan, o varlığın her noktasına intikal eden bir gerçektir (taş parçasındaki atom gibi)

Enfüs, bir anlamda, eşyanın dıştaki ve yüzeydeki varlığını ayakta tutan, onun mekânının sanki iç yüzündeki geometrik bir zarftır.

Enfüs, bir anlamda kudreti çok minik mekânlara bağlayan esrarengiz bir zamk gibidir. Özde ve en içte oluşan görünmez ve bilinmezliğine karşın; tüm eşyanın her yanını aynı sıcaklıkta ve yakınlıkta sarmıştır.

işte enfüs bir anlamda maddî dünyanın mânasıdır. Onun gerçeğidir. Fakat sözü edilmez. Bir bakır tel bizce 3 buutlu normal madde mekânının kaba fizik kurallarına göre tanınır. Hiç kimse o telden bahsederken kuvantlarının ve onu boyutlara sokan nükleer kudretin gerçeğinden söz etmez.

İşte, şimdi enfüs gerçeğinden, mekânın geometrik zarfı gibi onu saran bir gerçekten hareketle mânaya bir adım daha yaklaştık.

Boyutların, bizce kavramı zor koordinat eylemleri, aslında bir mâna sanatıdır. Çokluk âlemlerinin teklik sırrından aldığı esrarengiz bir bağdır. Bu söylediklerimizin, evren fiziğini iyi bilenlere hiçbir yönü anlaşılabilir gelmeyecektir.

İşte, tüm varlıklar, kendilerini enfüsden saran bu mânanın tasarrufunda ve bilinmezliğinde gizli iken; yalnız insan gönül penceresinden mânanın bizzat kendine açık kart taşımaktadır.

İnsan kompleksinin enfüsü gönüldür. Yani insanın iç diziliş mimarisi, gönül sırrı ile kurulmuştur.

Allah'ın kendisine muhatap seçtiği insanın; Allah'ın kendi güzelliğini seyrettiği insandaki sır, işte bu pencerede, kalptedir. Aslında mâna sonsuz boyutta var olan bir Allah sırrıdır.

Nefs bölümünü hatırlarsak : Nefsi, çokluk âlemi etki ve tepkilerinin sentezi saymıştık. Allah'ın yüce sanatı, insan kompleksine ikinci bir mekanizma olarak, teklik âleminin etki ve tepki sentezini yapan gönlü vermiştir.

İnsan, tümü ile ele alınca, teklik ve çokluk âlemleri arasında intikalleri birlikte taşıyan harikulâde bir sanat şaheseridir.

İnsan, çokluk âlemindeki dağılımlığın en uç noktasından, kalbin sonsuz boyutlara açılan ekranına kadar bir intikaller sistemidir.

Ve de nefis kefesine yöneldikçe, gönül ekranından, sevgi ve sezgilerden uzaklaşırız, mânamız tükenir.

Gönül ekranına yaklaştıkça ve nefis sıfır noktasına gelince insan gerçek yerini bulur, mâna sanatının sahibi olur.

Mesafe ve boyutlar mânanın, bu kez onun dibinde kalır. Mâna, bir anda her yerde oluş, zamanın önünde ve ardında görüştür ve sevgiler kalp penceresindeki ilk işaretlerdir.

Kaderin, cennetin bilinmezi, mâna ilminin içindedir. Ruha bu pencere açılınca ilâhi tecellînin doyulmaz bir ahengi yansır. Bu yüzden gerçek rüyaya mâna denir.

İnsanın enfüsü, tüm niteliklerini kaplayıp nefsi etkileyecek ve vicdan dediğimiz güzellik doğacaktır.

Ve mâna böylece insan kompleksinin tümünde evreni hayran bırakan ihtişamı ile parlayacaktır.

3. DÜRÜLME VE BOŞALMA (FENÂ)

Şimdi kalbin mânası ile nasıl gönül penceresine açıldığını izleyelim :

Maddesel varlıkların, buutlar ve ahenklerin perde perde kendi enfüsüne ve oradan yokluğuna dürülmesi, mâna ilminde boşalma kabul edilmektedir. Bu bir nevi yok olmadır. Ancak, yok olma dediğimiz dürülmeden sonra mâna ve teklîğe dönme zuhur edeceğinden, yok olma yerine yeni bir var oluştur.

Fizik anlamda deşarj (boşalma); mikro kozmosda nötrinolarda, uzayda nüvelerdeki siyah nokta olaylarında görülüp bilinmektedir. Dürülme ve deşarjin matematik ve fizik yanlarını madde ve ötesi kitabımızda geniş olarak açıkladım. Burada mühim olan gönül açısından dürülme ve sonlama, boşalmadır.

Gönle, yani mânaya insanın dönüşünde cazibe noktası; kalbe doğru insan kompleksinin dürülmesi olayıdır.

Çokluk âlemine dağılıp koordinatları sayılan nefis, kendi enfüsüne doğru ne denli toparlanabilir, dürülürse; gönle yaklaşım o nisbette olur. Yaratılıp hikmeti bu dönüşler alternatifidir. Yani insan belli sürelerde enfüsüne, gönlüne doğru dürülür. Sonra yine nefis koordinatlarına doğru açılır ve bu olay bir nabız ritmi gibi atar. Bir ölçüde heyecanlılık (mâna açısından) doğar.

Bir anlamda dürülme ve boşalma nefis arınması ile yakından ilişkilidir. Ne var ki, gönül, mâna zenginliği nedeni ile bu yönelimi aşk, fedakârlık yoluyla çok süratli bir şekilde yapabilir.

Zaten seçkin insan mezzetleri perde perde bu dürülmenin bir ahengi, nağmesidir.

Ve dürülme yolunda her atılan adım bir yenisi ile katlanma istidadı getireceğinden, nefis arınmasında gönül en büyük yardımcı rolü oynar. Sehanın, afv ve merhametin, fedakârlığın güzelliği böylece daha da iyi anlaşılır.

Şüphesiz dürülme ve boşalma insan özelliklerinin en ihtişamlısıdır. Böyle bir becerinin nasıl sağlanacağı tasavvuf biliminin tümüdür.

Maddeden mânaya nasıl geçilir, temel ilkelerini şöyle özetleriz :

a) Maddesel yoğunluğun azaltılması, çokluk âlemine çeken nefsin direncinin zayıflatılıp letafete yaklaştırılması.

b) Tümü ile madde ötesi olan sevgi ateşinin yakılması (gönle en kısa yol sevgiden geçer). Sevgi her haliyle (eş, çocuk, çevre, insanların tümü için olan sevili) gönle yol açar.

c) Ruh ve gönlün ortaklaşa ceryanını telef etmeden devam ettirme ve böylece yaklaşımı hiç kesmeden arttırarak devam ettirme.

d) En önemlisi Gönüller Sultanı Efendimize daim artan bir ilgi ile sevgi bağı kurma çabası.

Çünkü mâna, tümü ile varlığını Efendimizin gönlünden almaktadır. İnsan mâna kazandıkça, mecal sermayesi aşk-ı Muhammedî'dir. Aksi halde uzayda ilgisini yitirmiş gibi perişan olur.

İntikaller ancak bu sevgi yakıtı ile sağlanır.

4. İNTİKALLER - İLETİŞİM - DÖNÜŞÜM - EVREN DEĞİŞMELERİ

Biliyorsunuz insan karakteri, huyları sabit denecek kadar kesin çizgildir. Onun değişmesine imkânsız gözüyle bakılabilir.

Bu özellik; gönül, ruh, beden ve nefis karmasındaki bir hilkat oranıdır ve bilinip değişmesi o nedenle imkânsızdır Ancak gönül ve ona bağlı mâna yasaları istisnadır. Eğer dürülme ve boşalma başlar, ya da tamamlanırsa tüm yarı ve karakter yıkanır, ilâhi bir mâna kisvesine bürünür. Böylesine ki, bu sırra erenler hep birbirine benzer. Mânanın teklik çatısında birleşir.

Gönül penceresinden mâna intikalleri nasıl olur?

Önce önemli olan, insanın bir kez mâna gemisine binince kompleksinin beraber oluşudur. Yani, maddeyi aşmak, bir hayal, gönülde süren özel bir hal değildir. Beden de bu gemi içindedir.

Herhangi bir varlığın mânaya intikali için insan bedenine geçme zorunluluğu vardır. Bu yüzden tüm maddesel varlıklar insana intikal için yarış halindedir. Maddesel sonluluk, birbirine geçiş - dönüşüm hep insana intikali için bir vesiledir. Bu intikaller genellikle besin yoluyla ve hava yoluyla olur. Ancak bazan da o maddesel varlıktan bir koku (gül), bu intikalin tarzıdır.

Maddesel varlıklar gerçek insana döndükleri zaman; o ferdin gönlünden bir pencereden diğer evrenlere dönüş şansı kazanır.

İntikal; kendi gönlümüze yaklaşımımız, diğer gönüllerle yakından etkilidir. Bu nedenle, gönlü yüce bir kimsenin gönlüne kendimizi intikal ettirirsek, çok daha kolaylaşır işimiz. tasavvuf gelenek ve yaşantısında; «gönülden çıkarma», «bir gönüle girme», «gönül kırma» gibi deyimler hep bu hikmetten doğar.

Gönlü açık bir kulunun temel özelliği insan sevgisi olduğundan, yaklaşma daha da kolaydır Ne var ki, gönle girmek, yani yüce bir Kimsenin veya bir garibin gönlüne girmek, o zatın, iradesi dahilinde değildir. Bizim çok içten davranmamız şartı sahteliğin gezemediği bir iklim gönüldür.

Gönülden gönüle bir yol açıldı mı; mâna intikalleri başlar. Mekânımız dışındaki evrenlerle alış veriş, o evrenin özelliğine göre, bizi de sarmaya başlar. Ruhlar âlemi, melekler âlemi lâtif âlemi, ledün âlemi tüm gerçekleri ile bizi istila eder

Zaman ve mekân(bizim madde mekânı) bir anlamla, bizde erimiş dürülmüştür artık.

Mevlâna ve Yunus şiirlerinde bu âlemden sırlar vermiştir O şiirler mâna ezgileridir.Yaşanmış mâna evrenlerinin taptaze nağmeleri.

Gönlün açık kapıları, genellikle ezik nefslî kimselerde belli olur Bu nedenle garip, fakir, kimsesiz, öksüz gönüller, bilenler için; insanoğluna bir rahmet kapısıdır.

Ne var ki, bir gönle girince kendi gönlümüze bir yol olmazsak, ondan çok az yararlanmış oluruz. Halbuki bir gönle girince, nefsin yoğunluğunu; azaltarak mânaya intikal sırrını yaşamalıyız.

Gönül penceresinin .açılması intikal başlaması için şart olduğuna göre; kendinizi kontrol için önce mâna ile iletim ve dönüşüm var mı? Bunu sezmemiz gerekir. Mânaya ilk intikalin belirtisi bizden önce yaşayanların gönlü ile bir ilgi kurup kuramadığımızdır. Gönül birliğinin tekliği kuralı gereğince; intikal halinde tüm gönüllerle konuşma doğar. Gönülden gönüle giden bir şey, tüm canlılığı ile bizi sarar.

Bu intikal Hz. Veys'in mekân ötesinde Efendimizden tüm feyizleri sezmesi şeklinde billûrlaşmıştır.

Gönül, tüm intikallerini gerçekleştirdikten sonra; arınmış nefsin sonsuz cihetlerinde Allah tecellîsini bekler.

Bu bekleyiş aşkın tüm yanlarının ifadesidir (Firkat, hasret, vuslat). Gönlün mâna penceresine belli fazlarında intikal eden insan, bu dönüşümlerin etkilerini geniş bir sezi gücünde hisseder.

Sezgi, sezi ve önseziler tümü ile gönlün mâna âleminde getirdiği solmayan çiçeklerdir. Gönül gemisine insan girdi mi, ilk karşılaştığı manzara zamanın ufalıp yok olmasıdır. Tüm evrenlere, Allah'ın muradına ve takdirine uygun olarak; bir bir intikal edilir.

O halde gönül, tüm evrenleri içinde gizleyen esrarengiz bir enfüs sırrıdır.

Bu yüzden gerçek insana büyük âlem, tanıdığımız âlemlere küçük âlem denir.

Mîraç bahsinde göreceğimiz gibi, mîraç, Efendimizin gönül ekranında önce mesafelerin ve madde âleminin sonra teker teker diğer âlemlerin dürülmesidir

Dönüşüm ve iletişim bir anlamda gönlün sonsuz esrarının perde aralamasıdır.

İbrahim Hakkı hazretlerinin söylediği gibi, tüm ger çekler ondadır Lisana gelmez; hissedilir, yaşanır.

Elbette vahşi kurtlar gibi yaşayıp, gönül penceresini taşlaştıranlar için bu mekânlar bir hayaldir. Öylelerine madde bile lüktür, çoktur.

Kur'ân böylelerini kalpleri mühürlü, taşlaşmış olarak tarif ediyor.

Gönlün bu sonsuz mâverası ile, taşlaşmış kalpler arasında akıl almaz mâna mesafeleri vardır. Biz insan kompleksinin gönül ekranındaki çizgilerini tahlile devam ediyoruz

SEZİLER - ÖNSEZİLER

1. ZAMAN ÖTESİ İLETİŞİMLER

Gönlün bizdeki varlığını, taşlaşmış kalpliler dışında herkes, zaman ötesi iletişimlerle tanır.

Kendimizde, hiç bir önyargı, hazırlama olmadan, dünden ve yarından fotoğraflar gönlümüze düşüverir. Bu, onun zaman ötesi iletişiminde ilk merhaledir.

Zaman ötesi iletişimle normal bilinç iletişim arasındaki fark : Bilinç iletişimlerinde hesaplamalar, deneyimler vardır. Örneğin; bilinçli bir kimse hakkında kanaat sahibi olmak, onu bir nevi yargılamakla mümkündür. Halbuki bir kimse hakkında verdiğimiz âni kararlar vardır. Onu sevmemiz veya nefret etmemiz gibi. Bu, gönülden gelen zaman ötesi bir iletişimdir. Bir anlamda bu, mânanın bizde ilk tanınmasıdır. O kişi hakkında neden, niçin olumlu bir karar verdiğimizizi, sempati duyduğumuzu maddesel ölçüler içinde yargılayamayız. Hüküm mânadan gelmiştir ve tartışılmaz.

Zaman ötesi iletişimler, vücut mimarimiz içinde devamlı vardır. Farkına varmasak da, hayatımızın şaşmaz bir yanındır bu iletişimler. Kesik ve kor bir ceryan gibi anlamsız değildir. Aksine bu iletişimler vücut ikliminde bir santral yaratır. Son yıllarda buna 6'ncı duyu diyorlar. İnsanın maddeyi aşan olgularını ifade eden 6'ncı duyu, işte böyle zaman ötesi bir iletişimdir Âni kararlar, isabetli seçimler hep bu sistemden gelir Ve de kalbin bir özelliğidir.

2. İÇSEL DİZİ - MAKRO VE MİKROFAZ

Gönlün insanın enfüsü olduğunu, bir deyimle içsel dizisi olduğunu tesbit etmiştik.

Eşyanın enfüsü en küçük mekânında merkezleşir. Ve onun her noktasında vardır. Peki gönül insan kompleksinde nasıl bir mekâna sahiptir?

Gönlün merkezinin kalp olduğunu biliyoruz. Hatta kalbin sol auriculasında Allah'ın imzasının varlığını da belirtmiştik. Peki, bu mâna, tümümüze nasıl yansır? Gönül sırrının kompleksimizde iki görünümü vardır. Ben bunu büyük faz anlamına, **makrofaz** ve küçük faz anlamına, **mikrofaz** diyerek açıklamaya çalışacağım.

Makrofaz, mâna penceresinden tüm evrene intikali sembolize etmektedir.

Yani insan kompleksi tümü ile gönül sırrından mânaya açılır.

Mikrofaz, vücudun her varlığının içsel dizi kuralı ile gönle bağlanmasıdır. Gözde onun sırrı vardır. Zaman ötesi iletişimi ile sevgiler doğar.

Organların tümü bu mikrofaz etkisi ile gönlün etkisindedir. Gönül, derdi ve neşesiyle, mideden beyne kadar zaman ötesi etkiye haizdir.

Mikrofazın varlığı, insanı hayvani hayattan çekip haysiyet kazandıran yönümüzdür.

Mikrofazda aşk vardır, vicdan vardır, makrofazda 6 ncı duyu vardır, velayet vardır.

Mikrofazda önsezi ve sezgiler vardır Nefsi insan haysiyetine çeken meziyetler vardır.

İşte kompleksde, gönül böyle bir saltanata iki yönüyle sahiptir.

Mikrofazın etkisi ile hayatımız madde görünümünün altında; sanatın güzelliğinden, insanlık sevgisine kadar evrenin nazlı varlığı halinde sürer. Onun bilinmezliğinin büyük bölümü, işte, gönlün bu esrarından gelir.

3. İÇSEL DİZİDEN YÜZEYE ÖNSEZİLER

İçsel dizinin yüzeye yansıyıp bilincimize intikaline önsezi diyoruz.

Aslında, tüm bilinmezi bilen gönül; bilince her şeyi yansıtmaz, nadiren yansıtır. Kendi esrarını bize öğretmek için bir vesile arar. Ve olay olmadan ayrıntıları ile önümüze seriverir.

Önsezi gönülden gelen çok net gerçektir. Mâna anahtarı ile gaybdan (bilinmez) bir esrardır.

Görünümü bazan çok net olur. Olayı olduğu gibi sezer insan. Bunu, bir velînin mânadan alıp bize ilettiği kerâmet gibi, önceden haber vermekle karıştırmamak gerekir. Önsezi tüm insanlara yaygın bir gönül özelliğidir.

Önsezi bazan net olmaz. Sevinç ya da iç sıkılmaları şeklinde olur. Yani üzüleceğini, sevineceğini önceden sezmek. Bu tarz önsezi daha yaygındır. Burada önemli bir noktaya değinmek gerekir. Sevinç veya üzüntülü bir sezinin arkasından bazan bir şey çıkmaz. Bunu kendi yanılığımız şeklinde yorumlarız. Ve de büyük bir hata yaparız. Zira gönül ve onun temsilcisi seziler yalan söylemez. Bu durumda mutlaka su ihtimallerden biri var demektir.

a) Üzülmemiz gereken bir olay olmuş, fark etmemişizdir.

b) Çok sevdiğimiz biri için bir üzücü olay olmuştur.

c) Yüce insanlardan bizim tanımadığımız bir mâna eri bir sıkıntı geçirmektedir.

Zira gönüller arasında göremediğimiz bir iletişim vardır.

d) Nefs aldatmacılığı; bazan önsezi taklidi yapan nefs bizi aldatabilir. Ancak onun teşhisi çok kolaydır. Kendi içimize sorduğumuzda, nefis oyunundan cayar. Çünkü ruh ve gönlü taklit etmekten daima çekinir.

Genel anlamda duygulanmaların tümünün oluştuğu merkez gönüldür. Bir hislenme sırasında gözden damlayan bir kaç damla yaş, özellikle gönülden gelen bir iletişimdir.

Önsezilerde genel seziler gibi bir med - cezir seyri vardır. Gönülden gelen mesajlar hayatımızın bazı anlarında sık, bazı anlarında seyrek. Genellikle eskilerin malâyanî dedikleri boş uğraşlar, bazı konularda saplantı şeklinde aşırı düşkünlükler önsezi mesajlarını azaltır.

Rikkat, merhamet ve insan sevgisi önsezi mesajlarını sıklaştırır.

Makrofazda önsezi ortadan kalkmış, bir mesaj ritmi doğmuştur.

Önsezilerin analizlerini yaparken olsun, genel anlamda sezileri tanırken olsun, daima nefis laboratuvarını hatırlamalıyız. Ayrıca nefisler birliğinin hile ve desiselerine rağmen; gönlün, bizi, o birliğin taassubundan kurtarmak için fırsat aradığını bilmeliyiz. Önsezi ve normal sezilerle bu şer etkilere karşı kendi gayretimizi katarak direnmeliyiz.

İç sıkıntısı şeklinde gelen mesajlar çoğu kez bir kader habercisi telakki edilir. Halbuki gönül bir jurnalci değil, kurtarıcıdır. Bu mesajları yorumlarken nefis tuzaklarının bize haber verildiğini hiç unutmamalıyız.

Ve gönle dönük davranışlarımızla bu sıkıntıların hemen geçtiğini fark ederiz.

Önseziler dostluk seçiminde de çok önemlidir. Gönül mesajı tüm çıkar dostluklarının üstünde tutulmalıdır.

Önsezi ayrıca habis - latif (ileriki bahiste tarifleri var) teşhisinde tek anahtar, tek miyardır. Elbette kendi teşhisimiz de dahil.

Gönülde bazan bir açıklık olur. Önsezi ve sezgiler aşırıdır. Bu hal hilkatın bilmediğimiz yapı sırrıdır.

Şimdi de bu konuyu inceleyeceğiz.

4. GÖNÜL DUYARLIĞI VE SEZGİLER

Bazı kimselerde ya da hayatımızın bazı bölümlerinde aşırı duyarlık vardır. Bu özellik sabitleşir, devam ederse sezgi dediğimiz hal doğar. Bunun şekilleri şu başlıklarda toplanır :

a) İç yanıklığı : Bazı insanlar olayların etkisini daha derinden duyar. Özellikle insanların derdi ona çabuk yansır ve yüreğinde sızı gibi içten etkilenir.

b) Kırık kalpler : Çeşitli nedenlerle gönlü incinenlerde de duyarlık ve sezgiler artar. Özellikle yetimlerin kalbi bu tarife uyar.

c) Fırkate olanlar : Yani sevdiğinden ayrılanlarda da duyarlık ve sezgi artmıştır.

d) Gönlü engin zenginliğe sahip olanlar : Bunlarda yaratılıştan bir gönül zenginliği vardır. Elbette sezgi ve duyarlıkları artmıştır. Bunlar, latif bir yapıya sahiptir (bir sonraki bahislerde bu konu işlenecektir).

e) Çile çekenler ve zorluk içinde olan fakir, garip ve ezik olanlarda da nefis silik, gönül açık olur. Elbette sezgi ve duygu artar. Bu gurupta mazlumları da sayabiliriz.

f) Gönül duyarlığı ve sezgiler, bazan hiç bir izahı olmayacak biçimde yapısal, yani doğuştan olur.

Farklı nedenlerle meydana gelen duyarlık ve sezgiler gönülden doğar. Ne var ki, nefis çizgisinde bazan değişmelere uğrar. Bu asil yetenek falcılığa dönüşür. Batı, gönül konusunu bilmediği için bu yeteneği özel bir ruhî yetenek sanır. Medyumluk serüvenlerine vesîle yapar.

Halbuki, bu özellik, gönle, oradan gerçeğe yol bulmak için bir nimet-i ilâhidir.

Gönül duyarlığı, sezgi yeteneğini insan sevgisine dönüştürür; bir yandan da şiir ve sanatın yollarını açar. Sonuçta Allah aşkına yol verir.

Gönlün her insanda hilkat sırrı olarak varlığı, hangi görüntüde olursa olsun, yukarıdaki şartlardaki insana bir yücelik, bir nîmettir. Tıpkı aklın kullanılışındaki tercih gibi. Onu da Allah'a giden yolda bayrak yapmak, insanın kulluk yanısırdır.

Sezgi yeteneğinin artması, aşırı önsezi birlikte sergilenirse; bir anlamda istikbal mesajları çıkar ortaya. Bu yetenek kademe kademe şöyle sıralanır :

Bazıları, her olayın başında, o olayın sonu hakkında bir sezgiye sahip olur ve daima tahmini doğru çıkar.

Bazıları, dıştan bakınca çok çekici gelen olaylara önsezi sezgisine has bir insiyatifle girmezler. çoğu kez böyle kimselere ailede bir iş teşebbüsünde sorulur :«İçine nasıl geliyor, hayır ya da şer?»

Bazıları, çok net biçimde insanların geleceğine ait olayları sezinler.

Sezgede yetenek sahiplerinden, falcılar ve istikbal okuyuşunu meslek haline getirenler vardır. Başlangıçta net olan sezgiler, bu yola sapanlarda kısa bir süre sonra kaybolur. Çünkü istikbal keşfi haramdır.

Bazı sezgiler telepatiye benzer. Sevdiği bir insanın gelişini, hastalığını hemen sezerler. Nadir denmeyecek kadar çoktur.

Uzun yıllar görmediğimiz bir dostumuzu birden hatırladığımız zaman beş dakika sonra o dostumuzun çıkageldiği çok olmuştur.

Gönül iletişimlerinin makrofazında, yücelmişlerin sezgileri zirvededir. Onlar kalp yoluyla zamanı oyuncak gibi oynattıkları gibi, karşıdaki insanın yapısının tam plânını, krokisini çıkarıverir. Bu yüce zatlar, mâna dostlarının her halini gönül aynasında seyrederek. Mâna dertlerinden ona yine gönül yoluyla yardımcı olur.

SEVGİ VE AŞK

1. AŞK - ÂŞIK – MÂŞUK

Gönlün teklikten çokluğa, çokluktan tekliğe birleştirici kudreti sevgidir. Onun için sevgi, kesin bir gönül sanatıdır. Ona hiç bir yanlış karışmaz.

Kompleksimiz (beden, nefis, ruh ve gönül bütünü) gönül ceryanının istilasına aşk diyoruz.

Aşk öyle etkindir ki, kompleksin her unsurunda yeni bir hayat yaratır. Nefsin bozulan bujilerini, müsbet heyecanı iletecek biçimde yeniler.

Aşk doğunca, ruh, ilâhi yüzünden beden koordinatlarına özel bir ahenkle hakim olur. Ve beden, duyu organları dahil canlılık kazanır.

Aşk, başlangıçta belli bir yöne ya da güzele karşıdır. Sonradan sonsuzlaşır; tüm mâna rahatsızlıklarını silip geçer. Güzeli bulma sanatı böylece Allah'ın sonsuzluğunda ebedîleşir.

Aşk'ın en net özelliği, doğduğu insanda gönlün diğer niteliklerini birlikte getirmesidir. Aşkın olduğu yerde sezgi ve sanat vardır.

Aşk, kalbin bizzat yapısına bile intikal eder. Hem onda güç yaratır, hem kalpte sızı.

Aşk ölümsüzdür, Nefs malı olan mantığın iflası, onu tadmayanlarda yanılığın sanılır. Halbuki aşk asıldır.

Aşkın cinsler arasında karşılıklı oluşu, onun yüceliğine gölge düşürmez Ne yazık ki, hayvansal istekler aşk diye ifade edilmeye başladı da bir kadınla erkek arasındaki kutsal sevgi unutuldu. Gerçek sevgi, böyle bir çift arasında, ilerinin inançlı insanını, yüce insanını yetiştirecektir.

Hayvansal ilgilerle ayakta duran aileden de terörist yetişir. Madde, madde doğurur.

Âşık : Aşk olayının yandığı gönlün sahibine âşık denir. Aşkın kıvılcımı güzelliştir. Güzelliğin enfüsünde, Allah sırrını sezen gönülde hemen aşk ateşi başlar. Güzelin yanında da olsa sonu gelmez bir hasret (firkat) vardır. «Senin yanında sana hasretim» dedirten gönülden gönüle etkili, dayanılmaz bir ceryan.

Aşk ceryanındaki hasret, gönülden gönüle öyle etkilidir ki, sevilenin gönlünü de sarar, aynı doyumsuz hasret onda da hâsıl olur.

Mâşuk : Sevilen, aşkı güzelliği ile başlatıp sonra o ateşle kendini yakandır.

Aşkın en gerçek yanı, seven - sevilen birliğinin kurulması ve ortak hasrettir. Bu hasret bitmez. Çünkü aşk, seven ve sevilenin iç dizileri arasındaki bir gerçek bağıdır. Biri diğerinde yok olmalı ki bu hasret bitsin; buna kavuşma denir. Ne var ki, kavuşma ancak iç dizide olabilir. Bu da ilâhi aşk şehrinde mümkündür. Gül ve bülbülün ünlü aşklarına bir göz atalım :

Bülbül gülün rengine, kokusuna âşıktır. Ne var ki, hiç bir zaman kavuşamayacak, ömür boyu bestelerini seslendirecektir.

Ya gül?... Aynı ateşin tutkusunda renk renk kadife bedenini bülbüle arz edecek, ondan parçalar koparıp koku salacak ve yine de ona kavuşamayacak. Solana dek bazan kadife teninde göz yaşı gibi şebnemlerle bu hasreti ve ayrılığı bir zehir gibi içecektir.

Beşeri açıdan âşık ve mâşuk ayrımı güçtür. İnleyen: bülbül görünür ama gülün göz yaşlarını ancak ehli görür.

Âşık ve mâşuğun bir özelliği de aşkı yaymalarıdır.

Mevlâna'nın mâşukluk makamında yaydığı aşk, binlerce gönülde aşkı ateşlemiştir.

Âşık öyle yüce bir sonsuzluğa sahiptir ve Allah katında öyle yücedir ki, onu eleştirmek, nasipsizliğin en kötüsüdür.

Bir aşkın gücü tüm beşerin kaderini etkileyebilir. Gönlün nasıl bir eşsiz hazine olduğu, onun gücünün nasıl evrenlerde pervasız dolaştığı aşkla daha iyi yorumlanabilir.

Tüm güzel şeylerde, sanatta, mutlaka aşk vardır. İnanç da aşktan bir zerre taşımadan süremez. Allah sevilmedikçe, kul, kulluk gerçeğine ulaşmaz.

Ancak ilâhi aşk, mutlaka Allah'ın sanatıdır. Kuldan doğmaz. Kuldan güzellik arzı (mâna güzelliği) söz konusudur. Kulun, ilâhi aşka mecal bulması için, Allah'ın tanıdığı tek mâna güzelinden bir şeyler taşıması gerekir ki; elbette bu mâna güzeli, evrenin en yücesi Fahr-i Kâinat Efendimizdir.

Bir çoklarında yanlış bir saplantı vardır. Sanırlar ki ilâhi sevgi, insanların dünya hayatlarını yok eder, onları meczub hale getirir. Halbuki bu tarz düşünce temelinden yanlıştır.

İlâhi aşk, kulluğun kaçınılmaz bir noktasıdır. Oraya ulaşmamak ancak üzülmeyecek bir zaaftır.

Bir kutsî hadîsde «*Ben mekânlara, evrenlere sığmam; ancak mü'min kulunun kalbine sığarım*» buyurulmuştur.

2. NAZ - KIRILMA

Aşkın ve gönlün özelliklerini tanımada, aşkın seyri sırasında ortaya çıkan yansımaları (naz - kırılma - kavuşma - hasret) inceleyerek, gönül konusunda daha ileri bilgi sahibi olabiliriz.

Naz, gönlün kendi güzelliğindeki gerçeği sezme halidir. Gönül, kendindeki mâna cevherini sezince naz haline geçer. Bu naz, kaba bir cilve değildir.

Dostluktan bakışlara, duadan irşada kadar gönlünde sevgi olanda naz da olur. Bu naz ilâhi aşkda bile vardır.

Gönlün makrofazda vücut iklimine yansıdığı bütün yücelerde (velîler, dervişler, âşıklar) naz vardır.

Nazın bir yanı, Allah'ın pek sevdiği bir haldir. Bir yanı da onun sahibinin gönlünde kırılmalar doğurur.

Bu ikinci halde, gönlü kırık yücelerin niyazı öyle etkilidir ki, kader gibi doğar.

Nazın ve gönül kırılmasının minyatür şekilleri tüm insanlarda vardır. Hele aşk ve sevgi ile süslü insanlarda naz ve kırılma hali çok açıktır.

Gönül nazının mânasında gelişen naz halinin var olması için; elbette güzelliğin varlığı ilk şarttır. Ayrıca naz ve kırılma, sevilenin sevene karşı gösterdiği bir aşk sanatıdır.

Kompleksin tümünde, Dilber-i Rânâ Bölümü'nde açıkladığımız, nefis olan nefse sahip yüce insanda; bu naz, 0 dekoru süsleyen kelebekler, çiçekler gibi güzeldir.

Burada naz, Allah'ın kendi için yarattığı bir renk, bir şendir ve ancak O'na hastr.

Nazın bir hafif şekli serzeniştir. Bu da makbuldür.

Gönüldeki nazın bir özelliği med - cezir gibi raks halinde olmasıdır. Bir an naz doğar gönüllerde, bir an kavuşma teslimiyeti, bir an nazla doğan bir hasret. Böylece mânada ilâhi bir can doğar; kalbin ritmi gibi.

Nefsin sonsuz arınışı, gönlün bu mâna ritmi, kompleksimizde boyutlar ötesinde en büyük sanatın görüntüsünü oluşturur.

Hilkatin sırrı, zevk-i ilâhi budur. Bu raks yalnız Efendimize has bir sanattır.

3. HASRET - FİRKAT - VUSLAT

Çokluk âlemi geçicidir ve özünde taşıdığı teklîğe dönme arzusu hiç kaybolmaz. Aşk bir anlamda bu isteğin gücüdür. Mutlak güzel, Allah ve O'nun yansıması olduğundan, hep O'nadır arzu.

İşte gönlün, teklîğe karşı, özündeki isteği çoklukta kaldığı müddetçe dayanılmaz bir istek gibi içimizi yakar. Buna hasret denir. Hasretin ayrılıktan doğan haline ise firkat denir.

Özlem ve firkat böylece iç içe gönlün tüm noktalarında var olan dayanılmaz bir istek, bir acıdır.

Bu mâna kuralı gönlün her etkisine yansır. Bir işte gönül varsa özlem ve firkat vardır. Bu duyguların nefsin ters aynasına yansıması, onda önce arzu, sonra ihtiras gibi ters şekil verir.

Firkat ve özlem, insanın yüce bir mâna yanıdır. İhtiras, nefsin hayvanî yönüdür. Firkat ve özlemin yanında göz yaşı vardır.

Vuslat: Çokluğun teklîğe, teklîğin sırrına erme sırrıdır. Zevklerin ve mutluluğun zirvesidir.

Böyle bir mâna sırrının tecellîsi; firkat ve özlem dolu bir gönlün, güzeller güzeli olmuş, arınmış ve yücelmiş bir nefsin ortak çabası ile olur.

Sevginin; bir nabız gibi, bazan özlem, bazan firkat, bazan vuslat (buluş) la raksı onun güzelliğini, ihtişamını çok arttırır. Onun için Mevlâna özlem ve firkatı, zevkte: buluş ve oluş demek olan vuslatla bir tutar. Allah'ın san'atı, ilâhi güzelliğini evrenin sonsuz buutlarında; insanın gönlünde seyretme zevki, hilkati böyle süslemiştir.

Hasret ve firkat gerçekte tarif olmaz. Yaşanır, ona yaklaşım için an güzelliğini tadmak gerekir.

4. AN GÜZELLİĞİ

Bir güzelin bir anı vardır ki; o anda o güzel, güzelliğinin ötesinde dayanılmaz bir tablo arz eder. Ona an güzelliği denir.

Hani, aşkları başlatan anların güzelliği. Bu güzellik, bakanın nazarı ile, bakılanın gözlerinde doğan ortaklaşa ilâhi bir yaklaşımdır.

An güzelliğinin yaşanması ve tanımı ancak mâna sırrı içindedir. Yani bilimle, Batı deyimleri ile ne bilinir, ne yaklaşılr.

An güzelliği, eleste, Efendimizin evet dediği anın Allah tarafından seyrinden doğan bir ilâhi şûledir.

Ve gönülde Efendimizin sırrı doğunca, o gönle bakan gözlerin ruh koordinatlarında, ruhun ilâhi sırrı tecellî edince görülür. Bu güzelliğe dayanmak mümkün değildir.

Aşk, firkat, özlem şeklinde başlayıverir. An güzelliği, gönül ekranında Efendimizin sırrını ruh koordinatlarından Allah'ın seyridir. Bu sırrın gözlere yansımalarıdır.

Bu ânın zuhurunda, Efendimizin kokusu da ruhlara yansır. An güzelliğinin fonu çok özel bir nur (Nur-u Muhammedî) ile kaynaştığından; o sırrın yaşanması ânında, tüm evren kaybolur çevremizden, yalnız o kalır.

İşte, gönlün sırrından doğan bu güzellik, komplekse (tümü ile insan sırrında) öyle bir hikmet oluşturur ki; nefs kendini o anda arıtır. Bedende her hücre 0 güzelliğin etkisinde yeni bir varlığa erer. Ve de ruh çokluktan teklîğe dönüş hasretine düşer.

Gönlün insan bütünündeki yeri ve sırrı an güzelliğinde sembolleşir.

Bir insanın bu doruğa ulaşması elbette çok nadir bir nîmettir. Ancak, her insanda gönül olduğuna göre, onu küfr ile karartmış değilse; o odağa doğru kademe kademe, hiç değilse bir çok serpintiler taşır. Bir güzelliğin fark edilmesi dahi, an güzelliğinden bir kıvılcımdır.

EFENDİMİZ VE GÖNÜL

Efendimizin sırrı gönüldür. Ruh nasıl emr âleminden ilâhi bir oluşsa, gönül de Sırr-ı Muhammedî (S.A.V.)'nin mekânıdır.

Allah, tüm yaratılmışları Efendimizin etrafında halkalaştırmış, O'nunla iletişim sağlayarak nisbet etmiştir. Eşyanın enfüsü ve insanın enfüsü hep ayrı fazlarda Efendimizin sırrını taşır.

İnsanın enfüsü, kalb-i sanûberî (Kalbin madde yapısının mânaya intikal ettiği geçiş noktası.) ya da gönül dediğimiz noktada tebellür etmiştir. Ve Sırr-ı Muhammedî, bu noktadan onu mânaya, evrenlerin sonsuzluğuna deşarj eder (boşaltır).

Yine gönülde Efendimizin esrarı, tüm varlığımızı en ince enfüsten sarar. Tecellî olunca gönül gözü, gönül kulağı doğar. Ve Efendimize has Buy-u Muhammedî, Nur-u Muhammedî, Nağme-i Muhammedî, birlikte hissedilir.

Gönül gözü nedir? Tüm ışıkların, yanında sönük kaldığı, bir bir parıltısı ile tüm evrenleri gösteren Muhammed nurudur (S.A.V.). Bu nur doğdu mu tüm eşya Allah'a niyaz haline geçer. Evrenler renk renk ihtişama bürünür.

Buy-u Muhammedî yayıldı mı, seherdeki ottan, saraydaki gülden ve evrenin tüm buutlarından halka halka bir sonsuz koku yayılır. Ve zevk denilen duygu, devlerin yanında karınca gibi ufalır. Mâna zevkinin ihtişamı benliğimizi sarar.

Enfüs kanallarımız toplanarak, gönle gelip birleşirken belli mâna doruklarından geçer. Ve onların enerjisi Efendimize nisbet ve sevgidir. Bu noktada gönlün anahtarı Hz. Hüseyin efendimizdir. Neden mi? Gönlü tarif için Hz. Hüseyin efendimiz :

«Ey beşeriyet, en büyük hazinen kendi özünde, kalbinde gizli olan gönlüdür. Onun dışında kurduğun bütün nisbetler, rakamlar kesretin evhamıdır. Bütün bu gölge varlıklarla savaşıcağım. Sende eza olan hançer, bende şifadır. Çünkü ben gönlü temsil ediyorum» buyuruyor.

Gönül penceresinde toplanan enfüs kanalları, Hz. Hüseyin şehrine ulaşmadıkça Efendimize yol bulamaz.

Gönül hem bir anlık mesafede, hem de mâveraların ötesindedir. Aşk olmadan ona ulaşmak, kâinatın ömrüne sığmayan bir yolculuğun hayalinden öteye geçemez.

Efendimiz bu gerçeği gönül yolcularına anlatmak için, Hz. Hüseyin efendimizin lalası Hz. Dıhye'ye gönül sevgisinden bir pencere açarak gösterdi. Azrail, Efendimizin mekân değişmesine memur olunca; Allah'a sordu «Onun yanına hangi kılıkta gideyim. Gönlü hangi kılıkta gidersem memnun olur.» Allah, «Dıhye şekline gir, gönlünde o var buyurdu» ve o kılıkta geldi nazik göreve :

Çünkü gönül şehrinde o anda küçük olan Hz. Hüseyin'in sevgisini üstünde toplayan Dıhye vardı.

1. HİLKATİN SIRRI - ELEST MECLİSİ

Gönlü anlamak için Efendimize, O'nun hilkatteki sırrına ermek gerekir. Aslında bu bilmekle değil, yaşamakla olur.

Şimdi beraber zaman ötesi bir yolculuğa çıkacağız.. Bin bir güzelin yaratıldığı ezele...

Allah bilinmek, kendi güzelliğini seyretmek istedi. âlemleri ve varlıkları yarattı.

Zaman henüz tuzakta saklı, mekân boyutların gölgesinde gizli, renkler, şarkılar, buğulu güzellikler içinde sarılı.

Tüm âlemler mutlu ve ruhlar, peri rüyalarında prens gibi sonsuz zevkler içinde. Her nefes seher gibi taze...

Ezeldi bu, Allah, güzelliğini seyrediyordu. Sonsuz boyutlarda, dalga dalga âlemlerde. Ve zamansız pırıltılar âleminden bir emir doğdu. Doğmamış atomlara raks veren. Her noktadan fırlayan, güzelliğince haşmetli bir seda. Tüm evreni enfüs ve âfakından sardı : «Elestübirabbiküm.»

Bütün varlıklar önce büyük bir zevkle mest oldular. Sonra hayretle içlerinden, en derinden gelen ' bu emrin haşmetinden ürperdiler, titrediler.

Hem varlıkların her noktasında bu emir çınlıyordu, hem de evrenin en uzaklarından bu seda işitiliyordu :

«Ben sizin Rabbiniz değil miyim?»

Ve mecalsiz kaldı tüm varlıklar, paniğe kapıldı, tükendiler. Boyutlar kendi üzerlerine katlandı, yokluğa doğru enfüslerinde toplandılar.

Varlıklar yokluğa doğru koşuyor, sonra mecalleri kesilip bir mucize bekliyordu.

Öyle ya, kendilerinin her noktasından bir can gibi fırlayan bu emirden sonra, ya siz kimsiniz diye bir emir gelirse?

İşte mekân böyle solmuşken, bir ses duyuldu mucize gibi :

«Evet» dedi Efendimiz; «Şüphesiz Rabbimizsin.»

Sonra da ona yakın ruhlar silkinip «belî» dediler.

Şimdi ezelde bir bayram vardı sevinçten. Tüm varlıklar kurtulmuştu, ezilmiş, tükenmiş, yok olmuşluktan.

Mekânlar çıktı saklı köşelerinden ve buutlar Efendimizin «belî» niyazından bir gül gibi açıldılar, renk renk. Ve Allah öylesine sevdi ki bu belî niyazını, emretti. Efendimize : «Sen olmasaydın, sen olmasaydın âlemleri yaratmazdım.» Ve ruhlar katıldılar Efendimizin belî niyazına.

Yine Allah emretti, «İnsana Ahsen-i takvim (keonin yaratılış sırlarının en güzeli) olan senin sırrından verdim. Kalplerinden; gönül noktalarından bu sırrı intikal ettirdim.»

İşte gönül hilkatten (yaratılıştan) böyle bir ihtişamla geldi.

Elesti hatırlayabilenler, gönül ekranında Efendimizi gördü ve o seherin zevkini yeniden tattı.

Elest, zaman ötesinde yaşayan bir kulluk andıdır. Ve gönül, o sonsuz güzelliğin daim yaşadığı, seherin, evrenlerin tümünün mekânlarında o ihtişama açılan bir penceredir. Daha doğrusu evrenin ezeline açılan bir ekrandır.

2. GÖNÜL EKRANI

Gönül ekranı, Efendimizin sırrı ile boyanmıştır. O ekranda, Allah'ın sonsuz yüzeylerde kendini seyrettiği Efendimizin kalbi vardır.

Ve bu Allah sanatı, Efendimizi temsil ettiğinden an güzelliğindeki tecellî sürer durur.

İnsanlar bu iksir ile birbirlerine yakın olurlar. Ve tümü ile sevgi, ekrandaki güzelin ihtişamından bir bâdı sabadır (seher rüzgârıdır).

İnsanlık, vicdan, güzellik, tümü ile evrenin övgüleri, gönül ekranındaki Efendimizdir. Çünkü 0, tüm varlıkları ezelde yok olmaktan kurtarmıştır.

İşte Fahr-i Kâinat Efendimizin sırrını taşıdığı için, Büyük Yaratıcı kalbe atmıştır imzasını.

Bu ekranda insan güzelliğinin, yüceliğinin sahibi Fahr-i Kâinat Efendimiz vardır. Ve bizler, inşâallah O'nun şânına var olan birer zerreciğiz. Gönüldeki bu sırrı bilmeyenler ne insanı, ne Efendimizi, ne de Allah'ı tanır. Onlar hangi fazda olurlarsa olsunlar, bir körebe oyuncularındırlar.

Beden kompleksi içinde, gönlün kumandayı eline alması; hiç değilse önündeki nefis yoğunluğu perdesinin kalkması, Efendimize bir sevgi heyecanına bağlıdır. Bu sevgi heyecanı hayalî olamaz. Önce bizzat Efendimizin gönlünde olana yaklaşım sağlamalıyız.

Gönül ekranında Efendimizin sırrını görmek için o ekrana düşen mutlulara yakın olmalıyız. Şüphesiz o ekrana giden yol, Ehl-i beyt sevgisi ile başlar.

Sevginin gönüllerde doğup perde perde Efendimize ulaşması nasıl oluyor?

Bu anlaşılması imkânsız bir hilkat sırrı olmasına rağmen bir kaç noktadan bu sırra yaklaşabiliriz :

a) Eleste tüm varlıklar ilâhi emrin haşmetinden yokluğa yaklaşırken, bazı varlıklar özlerinden Efendimize bir yaklaşım duydular. Ve Efendimiz «belî» dedikten sonra mecal bulup evet dediler. Bu, sevginin tohumu oldu. Bu ilgi ve yaklaşımda, bir merkez etrafındaki halkaların ilgileri gibi, dıştan içe yaklaşırken zincirleme bir ilgi doğdu. En dıştaki, en içteğine doğru intikal yolu buldu. En içteki halka da ehl-i beyte.

b) Sevgi, tıpkı atom çekirdeğinin elektron orbitleri gibi merkeze doğru güçlenen bir kudrettir. Bu yaklaşım, atomda nasıl elektrondan değil merkezden gelirse, mânada da Efendimizden gelir. O'na uzaklığımız çok olduğu sürece bu engin cazibeyi zor, yakın olduğumuz oranda kolay hissederiz. Efendimize yakınlık ölçüsü, O'nun gibi sevebilme demektir. Efendimizin, âli-abâ ve ehl-i beyte sevgisi tartışılmayacak kadar net olduğuna göre; eğer onları gereğince sevemiyorsak bu halkaya uzağımız demektir.

O zaman îman iddialarımız nefis aldatmacasından öte değildir.

c) Efendimizin gönül ekranında seyri, O'nun sonsuz evrenlerde eksiksiz müşâhededir.

Bu sayede, mâna âleminin tarifi imkânsız silüetinde, onun muhteşem tablosunda buutlar: O'nun sevgisi ile dolu gönüllerin süslediği bir şehir-i âlâdır. O'nun sarayı, O'nu sevenlerin bir çiçek bahçesi gibi niyazları ile süslüdür. Bu sarayda Hz. Sıddıyk, Ensar, Muhacirin ve Asr-ı saadetteki ölümsüz şehitler ve nazlı velîler vardır.

O ekranda Efendimizi seyr için sevgililerin süslediği bin bir pırıltı ve ışığın seyredilmemesi imkânsızdır.

Gönül ekranı öylesine hassastır ki, ufacık bir parazit onu karartır. O gönüller güzelini mâna boyutlarında gizler.

3. MİRAC : ÇOKLUKTAN TEKLİĞE

Mîraç, çokluktan tekliğe varış demektir. Ve de Efendimize has bir ilâhi sanattır. Kelime anlamında perde perde yücelme anlamı taşır.

Mîraç, sırrını elestten alır. O yüce and gününde, dürülüp yok olmaya yüz tutan boyutları, Efendimiz nasıl hamd niyazı ile açıp evrenleri çokluk sırrına erdirdiyse, bu kez boyutlar ve âlemler Efendimizin gönlünde dürülerek O'nun vahdete (tekliğe) dönüşünü yaşadılar.

Tüm mesafeler ve boyutlar Efendimizin gönül sırrında tek tek deşarj oldu ve dürüldü. Böylece evrenin tüm mekânları O'nun önüne serile, serile tekliğin önündeki perdeleri çektiler. Zaman da eridi Efendimizin gönlünde; ilâhi tecellî, elest hazzı ile doğdu.

Gönlün sırrı; Efendimizin, gönlünde olanlara da mîracı dilemesi ve namazı emretmesidir.

O halde Allah'a ulaşma yalnız Efendimizin sanatıdır. O'nun gönlünde olanlara da yansıyor.

Bu ilâhi sanat; nazlılar sanatıdır.

Efendimizin gönlünde Hz. Hüseyin sırrı ile intikal sağlayanlara nazlı denir. Allah'ın sevgisi, Efendimizin sırrını gönlünde yaşatanlara otomatiktir. Muhammed (S.A.V.) silüetinin görüldüğü gönül kabıdır. Ve nazlılar, gönül sırrı ile vardıkları noktadan, tüm evreni gözlerinin önünde seyrederek.

Fakat Efendimizden başkası onları cezbedemez. Efendimiz, Mîraç'da Allah'ın tüm buutlarda ve mekânlarda seyrine erince, Allah sordu :

«Bana çokluk âleminden ne getirdin?» Efendimiz :

«Sana sende almayı getirdim : Yokluk getirdim.»

Bu nazenin cevap, bir anlamda elestin sorulmamış sorusunun cevabıydı. Ve Allah'ın öyle hoşuna gitti ki Efendimize :

«Ne dilersen tüm evrenler için?» Efendimiz : «Gönlümdeki nazlıları da mîracına kabul et.» Ve öyle oldu, nazlıların Allah'a varmaları.

Mîraç'dan öğrendiğimiz çok önemli bir nokta, Efendimizin Allah'a varışta tüm kompleksle birlikte intikalidir. Yani beden, gönül, ruh, nefis bütünü ile intikalidir.

Bu oluş, maddesel bir varlık olan beden de evrenin tüm katlarını ve mekânları geçebilme sırrıdır.

Gönül öyle bir güçtür ki, onun gemisine binen, onunla olur. Kendi özelliklerinin sonlu yasalarından kurtulur.

Mîraç'da, Efendimizin yatağından çıkıp Kudüs'e gidişi, arzdan tüm evrenlere varışı ve Allah ile bir izdüşüm gibi tüm yüzlerde birlik oluşu (Ka'bekavseyn), sonra yatağa döndüğünde yatağının sıcaklığını koruduğunu âyet ve hadîslerden kesin olarak biliyoruz.

Buradan çıkan hikmet; zaman ötesi bir intikali dile getirmektedir. Kudüs'e gidiş de bedenın olaya giriştiğini beyan eder. Aksi halde mîraç gönülden geçen bir duygu şeklinde yorumlanırdı.

Yine hem mîraç, hem Âdem'le ilgili olaylardan dolayı, Kur'ân, ölümsüzlüğün ve cennet mutluluğunun ruhsal bir olay olmadığını; bizzat bedenın olayın içinde olduğunu bildirmiştir.

Nuh'un gemisi ve onunla ilgili âyetlerin iç mânası (enfüsî tefsirleri) geniş gönüldür.

Mîraç âyetlerinden öğrendiğimiz bir gerçek; gönlün hiç bir ihtişama ve görüntüye kapılmadan Allah'a açılma sırrıdır. Kur'ân'da Efendimiz bu yolda övülürken, «O, önüne serilen evrenlerin ve ihtişamın hiç birine takılıp rağbet etmeden bana yöneldi» buyuruyor Cenab-ı Hak.

Nazlılar için mîraç, Efendimizin okuduğu Fâtiha ardında namaza durmaktır : İftitah tekbiri dediğimiz ilk tekbiri okurken tüm maddesel mekân iletişimlerini ve ilgilerini keserek.

4. FÂTIHA VE GÖNÜL

Fâtiha'nın ruh kavramına nasıl ışık tuttuğunu ruh bölümünde görmüştük.

Gönül bahsinde bildiklerimizin tüm kaynağı da Fâtiha'dır. Fâtiha, ruh koordinatlarından aldığımız ilk üç âyetin vücudumuza yansımından sonra, âniden 4 ve 5'inci âyetlerle Efendimizin gönül niyazına geçmektedir.

Hamd Allah'ı bilerek övgüdür. O'nu bilen, bulan tek varlık Efendimizdir. O halde âlemlerin Rabbi Allah'a hamdin bir emr-i ilâhiye uyularak icrası gerekir ki; bunu Efendimiz «Yalnız sana kulluk eder, yalnız senden yardım dileriz» şeklinde özleştirmiştir.

Ancak ruh koordinatlarından gelen ilâhi emr, tecellisini kalb-i Muhammedî'de bulacaktır, elest gibi.

Bütün gönüller Efendimizden bir sırdır; O'na bağlıdır, mekânlar ötesinden. Ve bu âyet okundu mu gönül ekranında 'Efendimiz tecellî eder. Sonra evren kat kat dürülür. O'nun sırrı önünde ve biz o ekranda; gönülde tüm evrenleri görürüz.

Allah ve kulluk; Allah'ın güzelliği ve O'na kapılma, nefis arınmasının ardında, gönüldedir. Fâtiha, sırat-ı müstakîm (doğru yol, Allah asfaltı) olarak tüm insanlara gönüllerinden seslenirken, o yol «Kendilerine nîmet verilenlerin yolu» diye yine Fâtiha'da açıklanıyor.

Nîmet, işte ilâhi kudretin gönle verdiği sevgi ve îmandır. Fâtiha böylece : İlâhi nîmetin, kalbin sırrını açıklamış oluyor.

Nîmet verilenler kim? Sorusu :«*Sapkın ve nasipsizler değil*» diye yorumlanıyor. Gerçeğin iki düşmanı var, yanılgı ve bir de nasipsizlik.

O bir ilâhi nîmettir. Efendimizden bir ceryan, bir iletişimdir. Çeşitli âyetler, en büyük nîmetin îman olduğunu belirler. Îman ise özellikle gönlün, kalbin bir tutkusudur, bilincidir.

İmanın ne ruh, ne beyin, ne akıl noktasından değil, kalpten geldiği ve orada oturduğu yine âyet ve hadîslerle anlatılmıştır. 6'ncı âyette :«*O yol ki, kendilerini in'âm ettiğin (nîmetlendirdiğin) insanların yolu; kalbi îmanla dolan gönül yoludur.*»

O halde : Hakikat yolu, Allah asfaltı (sırat-ı mustakîm) kalpten geçer. Fâtiha okurken, önce gönül penceresinde; sırr-ı Muhammedî'yi görüp; sonra yine o sırla îmanın, Allah ceryanının kalpde devamıdır. Ve günde 40 kez kalbimize döneceğiz. İman, bu sırrın kalpde canlı biçimde yaşaması ve ilâhi tecellîyi niyazıdır.

Gönülde, Fâtiha'da emredilen kulluk sırrı diriliğini korudukça, mâna bizi bekler. Şems'in Mevlâna'ya öğrettiği Fâtiha ve gönül öyküsü budur.

Haluk Nurbaki | Unsurların Sentezi

İNSAN BÜTÜNÜ (KALP - NEFS - RUH - BEDENİN SENTEZİ)

İnsan bu dört hikmet hamurunun iç içe yoğrulmasından doğmuştur.

Bu unsurların nisbeti, birbirine hangi tarzda bağlandıkları bir hilkat sırrıdır.

Milyarlarca insan, bu unsurların iç içe intikal tarzındaki farklılıktan dolayı ayrı kişilikte yaratılmıştır.

Ayrı simalarda, ayrı kişiliklerin yaratılması Allah san'atının sonsuz bir inceliğidir. Yaratılışın çokluk âlemine yansıyan bir sırrıdır.

Ne var ki bu benzemezlikler, îman sırrında eriye eriye tekliğe doğru sanki dürülür, bütünleşir.

İnananlar, gönüllerde birleşen sevgi potalarında kişiliklerini yok eder, yücelir, tek bir ışığın nurunda birleşir.

Yine inananlar, nefsleri inceliyor, gönüllerine nazlı bir tül gibi gizlenmiş, kalpleri ufuk insan Efendimizle dolmuş ve de O'nda yok olmuştur. Ve inanmış yüceler; evrenin göz bebekleri, Efendimizin mânevi ordusu ve tüm varlıklar onlar adına vardır. Ve evrende bize verilen hizmet onlar adınadır.

O nedenle oksijen - su bize hayat vermek için yarışır.

Ve gül bize onun için candan bir parça olan kokusunu verir.

Ve onlar insanlığın şerefi ve gayesidir.

Ve biz de «İnsan Bilinmezi» isimli kitabımızı onların şerefinden bir nebze bahsedebilmek için yazdık.

Yoksa kendine maymundan ata arayanlara hitap etmek, aklımdan bile geçmezdi.

Bu nazlılar ordusu,

Bu 4 unsurun sentezlerini adım adım feth ederek,

Ufuk insan

Kâinatın övüncü

Allah güzelliğinin âyinesi Efendimizde yok olmuşlar Ve tekliğe; Allah'a ulaşmışlardır.

Ancak biz kitabımızın sistemine sadık kalarak, bu 4 unsurun sentezini yapacağız.

İnsan kompleksinden, sentezden doğan özellikleri özetleyeceğim.

Ve sonra da insanların güzelliğe giden yoldaki sırrını; vicdanı anlatacağım.

BİLİNÇ - ZEKÂ - DÜŞÜNCE

İnsanların, kavrayış, düşünce ve zekâlarındaki farklar, 4 unsurumuzun özel dengesinden ortaya çıkmaktadır.

Bilinç; ruh koordinatlarından alınan ilâhi gücün, evren bilincinin, beyin kompüterlerine yansımalarıdır.

Zekâ, kavrayış ve düşünce için bu bir başlangıçtır. Bellek kopyaları, çevreden gelen etkiler, buna özellikle nefsin verdiği anlam ve yorumlar bu üç melekemizi oluşturur.

Zekâ; evren bilincini (akl-ı kül) alıp, onu kullanmadaki bir sür'at ve isabet yeteneğidir. Bu yetenek yüceldikçe ruh ve evren bilincindeki kaynaklara daha çok yaklaşır. Nefs raporlarını ve telkinlerini eleştirir. Düşünce yeteneğinde nefisle tartışarak onu gerçeğe yaklaştırmaya teşvik eder.

Zekâ yeteneği, ruhun evren bilincini yansıtan bir ışığı gibidir. Onun ardında nefis ne türlü karartma ve yanıltma yaparsa yapsın, o bazan parlak, bazan sönük ışığının varlığını korur.

Zekânın kavrama yeteneğimize tuttuğu ışık oranında idrak doğar. İdrak, eleştiri ve analize açık bir plak gibidir. İnsanın akıl yeteneğinin bir kompüter programıdır. Nefsin etkisi bu plağa çok zor yansır. Nefs, ancak ona ışık tutacak zekâyı oyalayıp, yanıltmakla idrakın doğuşunu geciktirir.

Akıl, ruhun manyetik alanında evren bilincinin billurlaşması olduğundan; nefis onu da yanıltmaz. Akıl, daima gerçeğe yöneliktir.

Ancak, nefis; çeşitli yeteneklerin bir tepkisi olduğundan akli da taklid eder, ona benzer yansımalar yapar. Akli etkilemeyen nefis, gerçeğe direncini mantık yolu ile yapar. Mantık gerçek değildir. İndir, kişiseldir.

Mantık bir anlamda belli algıların bir matematik sonucudur. Normal anlamda gerçeği ifade etmesi gerekir. Ne var ki çoğunlukla böyle olmaz. Mantık kompüterine doğru mesaj verilirse, doğru sonuç çıkarır. Verdiğiniz 10 veriden 9 tanesi doğru, biri yanlış olsa sonuç, yani mantık elbette yanlış olur. Maddeciler, inkârcılar hep bu nefsin yanlış bilgileri ile kompüteri çalıştırır. Aldıkları sonuçları bilimsel reçete gibi yazarlar. Çoğunlukla da bir çok doğru bilgilerin yanına bir yanlış ekleyerek yürütürler. Bu tam bir hilebaz ustalığıdır.

Meselâ; canlılar fanidir, biz de canlıyız, bir hayvan türüyüz, biz de faniyiz gibi net bir mantık yanlıştır. İspatladığımız gibi, insan hayvan türü değildir; bu, mantık kompüterinde yutturmacadır.

İdrak ve akıl bu oyuna gelmez. İnsanın hayvanlardan ayrıcalığını bilir ve hiç değilse bilinemez der.

Mahmud Şebusteri 1000 yıl önce yazdığı Gülşen-i Raz'da, «Mantığa bilgi verip sonuç almak için şaşmaz bir akla sahip olmak gerekir» der. «Aksi takdirde sonuç çift ve şaşı olur» buyurur.

Bilinçten zekâyı, akıldan düşünceye kadar her iletişim hep ruhun koordinatlarındaki ilâhi kudretten gelir. Araya mantık oyunları düştü mü, biliniz ki; nefis laboratuvarları acaib raporlarla bizi, aklımızın şehrinde yanıltmakta, gerçekleri yutmaktadır.

Tabii ki zekâyı, idrakı, düşünce ve bilinci, beyindeki bir elektrik akımı kadar basit görenlerde, insana yakışan düşünce sırrı doğmaz. Fikirler çoğu kez mantık oyunudur.

Düşünce, ruhun koordinatlarından yansıyarak, bizim dünyamızda gerçeği arayan bir ışık, bir tarayıcıdır.

Hayal, katkısız ve öz halinde ruh koordinatlarına, evrenden yansıyan gerçek şekillerdir. Nefs, bu şekilleri kendi istikametine celbedip, bazan kendi algılarını onun arasına sunabilir. Çünkü hayal, akıl ve zekânın eline geçip ideal ve düşünceye yansımazsa; perdede dalgalanan silik görüntüler gibi aslını kaybeder ve nefsin yanılığın fotoları, evhamlar bu perdeye yansır.

Demek ki mantık ve hayalde, nefis oldukça etkilidir. İdrak ve düşüncede güçsüzdür. Zekâ sönük şeklinde nefsin düzeninden etkilenir. Yüceldikçe, sıyrılır. Akıl, mantık oyunları ile kirlenmedikçe daima gerçek şehrinde.

Bütün olaylarda olduğu gibi; bu yeteneklerimizin sağlıklı olması için bedeninin sağlıklı olması, beyin kompüterlerinin iyi işlemesi elbette kaçınılmaz bir kuraldır.

Yine önemli olanı, duyu sistemi gönül, bitkisel sinir sistemi yoluyla; zekânın, düşüncenin yansıma noktalarında etkili olduğu gibi; gönül iç planda ruhla birlikte bilinç ve düşünceyi gerçeğe yöneltmede büyük güç sahibidir.

KARAKTER VE MİZAÇ

İnsan hamurunun karışımındaki hilkat özelliği farklı kişiliklerin ve mizaçların doğmasına yol açmıştır. Bu nedenle huy, yapımızda değişmez bir damga gibi tüm hayat süresince sürer gider.

Buna rağmen mizaç ve karakterde daha etkin olan, nefis ve bedeninin sinir sistemidir. Sert, asabi davranışlı kişilerde nefsin hamurdaki sert çizgileri görülmektedir. Bitkisel sinir sisteminin ters tepki vermesi de kısmen bedensel bir yansımadır mizaca.

Gönlün mizaçdaki etkisi ise daha çok sevecen olmak, ya da çabuk kırılmak şeklinde yansır.

Ruh, mizaca genellikle kelâm yönüyle yansır. Şiirden san'ata, hatta duygusal müziğe eğilim; genellikle hamurumuzdan ruh çizgilerini temsil eder.

Mizaç ve karakter farkları ile nefis tutkuları birbirine karıştırılmamalıdır. Nefsin hasisliği, ihtirası bir mizaç meselesi değil, nefis etkisinin kompleksimizde öne geçme meselesidir. Ve özel bir kişilikten çok, yaygın insan karpisinin temsilcisidir.

Mizaç ve karakterin değişmez çizgilerini, basit deyimle huyların sınırını çok iyi tesbit etmek gerekir. Hem kendi analizimizi yapmak, hem insanları eleştirmek açısından bu çok önemlidir.

Nefis yansımaları, değişme ve düzelme imkânına sahiptir. Mizacın düzeltilmesi ise derin hatlarında imkânsızdır.

Zevkler de mizaç ve karakterin bir yansımasıdır. Nefsin daim olan eylemleri dışındaki zevkler, özellikle tercihler, mizacın bir parçasıdır.

Şüphesiz ki zevklerde bir anlamda gönül etkilidir. Ancak, yapısal zevk eylemleri de inkâr edilemez.

Tercihler de böyle inkâr edilemez olaylardır.

Zevk ve tercihlerde zor adam tipi, kolay adam tipi vardır. İşte bu tiplerde mizaçtaki zevkin ve tercihin, nefis, hatta bazı hallerde gönül tarafından abartılması söz konusudur.

San'at tercihleri de mizacın değişmez bir çizgisidir.

Ancak hiç unutmamak gerekir ki, îman-küfür gibi temellerin, nefis arınmasındaki mertebelerin, kat'iyen mizaçla ilgisi yoktur.

Korku ve cesaret de öyledir. Mizaçta korku çizgisi olmaz. Korku nefsin inançsızlığından doğar. Bedenin hayat reaksiyonları bunun dışındadır.

Mizaç konusunda iyi bir inceleme yapılmadığı için, genellikle bir çok yanlış kanılarımız vardır. Bazı tutkuların üstün, bazılarının sade, hatta bayağı olduğunun telkinini taşıyoruz.

Örneğin, müziği az sever, toprakla uğraşmayı çok sever. Ya da müziğe aşırı tutkusu vardır, çiçeği sevmez. Bunlar yapımızdaki değiştiremeyeceğimiz çizgilerdir.

San'at tercihleri ve tutkularından kesinlikle mizaç sorumludur. Şüphesiz ruhsal yönün ve gönlün etkileri vardır. Fakat yaratılış oranı ve hamuru bu kuruluşu vermiştir.

İnsan meziyetleri bölümünde gördüğümüz bazı seçkin huylar da; yaratılıştan mizaç hamurumuza geçer. Bunların geliştirilmesi ve karakterin hakim noktaları haline getirilmesi elbette bir çaba ve yücelme gayreti meselesidir.

Örneğin, yumuşak huylu birinde, hilm dediğimiz insanlık meziyeti karakter çizgisi içindedir. Eğer bu geliştirilmezse o noktada kâlır, hatta körelir. Geliştirilirse rıfk dediğimiz insanlara merhametle yaklaşım huyu doğar.

Karakter ve mizacın insanın nefis terbiyesi ve bir bölüm sonra inceleyeceğimiz subanalizde yeri büyüktür. Mizacımızdaki yücelmede Allah'a yaklaşımımızı sağlayacak yönleri bulup onları geliştirmek; tersi olanları tanıyıp büyümelerini önlemek cidden vicdan meselesidir.

Mizaçta bazı çizgiler bize ilk anda yücelmeye engel yapılar gibi gelir. Ancak, onların işlenmesi ile ortaya çıkan yapı Allah'ın çok hoşuna gider.

Meselâ öfke hoş ve makbul bir mizaç değildir. Onu baskı altına alıp, suçsuz insanları kırmamak tercihimizi iyi kullanırsak ve günün birinde bir zâlime karşı o öfkeyi kullanırsak o öfke kutsal öfke olur (Hz. Ömer efendimizin sırrı). Aksi de söz konusudur. Zâlime rıfkla (yumuşaklıkla) yaklaşım, güzel bir tablonun ahıra asılması gibidir.

Netice olarak; karakter ve mizacı nefis etkileri ile karıştırmamak, yapımızdan mizaç çizgilerini isabetli kullanabilme alıştırmaları yapmak en uygun yaklaşımdır.

İnsanları birbir mizaçda yaratan Allah, bizden bunu bekler. Her mizaçda Allah'ın hoşlanacağı bir yön vardır. Ve ilâhi kudret fırçası bir bakıma bizim onu bulup o noktadan kendisine yaklaşmamızı istemektedir.

Bu elbette kolay değildir. Bilenler, yücelmişler, eserleriyle, eğitimdeki metodlarıyla bize yardımcı olmuşlardır.

Hz. Geylâni, Hz. Mevlâna ve Yunus okunurken onları şair sanarsak, elbette bu incelikleri öğrenmek mümkün değildir.

Yücelmişlerin çoğu, değişik mizaçlara davranışlarıyla, şiirleriyle yaklaşmış, onlar fark etmese de, pek çok şeyler vermiştir.

3 İSLÂM'DA İNSAN

İslâm insanı bilinmeyen yanları ile tanıtan ilk ve son dindir. Ve insana hürriyeti, eşit yaşama hakkını vermiş, ilmi, dolayısıyla sağlıklı yaşamayı öğretmiştir.

İslâmiyet insanı 4 temel yapıda inceler :

Birincisi inanç açısından, yani inanıyor mu, yoksa kendini bir perde ile gerçeklere kapamış mı?

İkinci olarak, nefis - kalp - ruh hamurunun yoğrulmasından ortaya çıkan insan, bir bütün olarak iyi mi (müsbet mi), yoksa kötü ve menfi mi?

Üçüncü olarak, insandaki evrenle dışdaki evren nasıl dengelenmiştir?

Dördüncü olarak, kulların en yücesi mevkiine gelmesi gereken insanın kullukla ilgisi nedir? Yani davranışta (amelde) ne noktadadır?

İnsanların, ne yazık ki büyük çoğunluğu asıl amacına yönelmek yerine hayvansal bir hayatı seçmiş, kendini ona zorlamıştır.

Aslında, dinin getirdiği sınırlamalar, katlanılması güç meseleler değildir. Aksine hayatımızın, sonlu dünya yaşantısını bile mutlu kılıcıdır.

Allah ve kadere îman, insana iç huzuru verir. ibadet kayıtları, ona her şeyden önce sağlık verir.

Ne var ki, insandaki hırs hareketi, aldatıp daha çoğunu elde etme hırsı, isyanının asıl nedenidir, bir bakıma hedefidir.

Yoksa İslâmiyet bedeninin doğal arzu ve ihtiyaçlarından hiç birini sınırlamış değildir. Tahlillerimizi tamamlayınca, isyanın nasıl şaşkınlık olduğunu anlayacağız.

1. İMAN - KÜFÜR ANALİZLERİ

İman, İslam da Allah'a, dine inanmak anlamına gelir ve karşıtı inkâr değil küfür (perde) dür.

İslâmiyet çok ince bir nezaketle îmanın karşısına inkâr koymamıştır. Allah ve din apaçık aydınlık bir gerçektir. Bunu gören îman eder, göremeyene, perdeli anlamına kâfir; küfreden denir.

İnkârı mümkün olmayan gerçek için, inkârcılar diye bir grub kabullenmek yanlıştır. Münkir, mü'minin karşıtı değildir belli gerçeklerin inkârı mümkündür. Ama asıl gerçek inkâr edilemez. Ancak onunla aramıza bir perde çekeriz ki, bu nefis örümceğinin marifetidir. Bu yüzden îmanın karşıtı küfür (perde) sayılmaktadır.

İmanın yeri gönüldür, orda doğar, orda yaşar ve orda ölmezlik kazanır.

Nefs, nefis bölümünde gördüğümüz marifetleri aracılığı ile, onu perdelemeye çalışır. Ruh, akıl ve bilinç yoluyla nefsin hilelerini açığa çıkarır. Beden îmanla ancak mutlu olur. Âdeta dinlenir. İnanmayanın, önce bitkisel sinir sistemi, sonra tümü baskı altına girer ve madde rahatsızlığının azabını çeker.

Nefsle gönlün, îman üzerindeki mücadelelerini biraz açmak istiyorum. Çünkü inanmakla iş bitmiyor. Bunun yaşanması ve bizi yüceltmesi gerekir. Eğer nefsin îman etrafında ördüğü örümcek ağlarını bilirsek îman cevherini koruma imkânı buluruz.

Kur'ân'ın îman ve onu perdeleyen nefse ait pek çok açıklama ve emri vardır.

Nefsin, kalplerde yanan îman meşalesine çektiği ilk perde insanın sonlu olduğu ve ölümlle beraber her şeyin bittiği telkinidir. Evrim teşhisinden, materyalizmin tüm tutkularına kadar her hile bu amaca hizmet için onun tarafından uydurulmuştur.

Onun için Fâtiha kulluk teklifinden önce 3. âyetinde «Din gününün mâliki Allah'dır» diye nefsin bu oyununu bozar.

Nefsin ikinci hilesi ve perdesi kuşkular demetidir. Her olayın ve gerçeğin ardından bir istihfam makinesi gibi kuşku doğar. Nitekim Bakara Sûresi, ilk âyetlerinde Kur'ân'ı tarif ederken «0 kitap, şüphesiz ittika sahipleri için hidayete erdiricidir» emriyle başlar.

Nefsin üçüncü perdeleme oyunu ise çevresinde inananları azaltıp inançsızları çoğaltma eylemidir. Böylece ruhun akıl ve bilinçle îmana yönelten yolunu tıkamak ister. İnançsızlardan kurulu arkadaş toplulukları, ya da geniş toplumlar, gerçeğe karşı perdeleme işini daha kolay başarır. Yalana ortak bulmak çok kolaydır.

Nefsin dördüncü perdeleme yolu, geleceğe karşı kuşku yaratıp îmanı temelinde sarsmaktır. Hastalık, fakirlik endişeleriyle hem hasisliğe yöneltir hem de kadere îmanı yok eder.

Nefsin bir başka metodu sevgi pencereleri önüne perde germesidir. Sevgiyle gelen dostları kuşkulariyle eleştirir, çevremizden alır. Çünkü gönlün enerjisi sevgidir. Onu güçsüz düşürünce işi kolaylaşır.

Cinsler arasındaki sevgiyi bile şehvete çevirme, onun her zaman seçtiği yoldur.

Nefs kendi çokluk âleminin varlık sırrından aldığı direnci, kendi öz hüneri sayar, çünkü îman çokluk âlemini teklîğe götüren, bir anlamda kişileşmeyi engelleyen faktördür.

İman kalpde doğup, cevherinden doğan mâna sırrı ile komplekse yayıldı mı, nefsin bütün dirençlerine rağmen onu da sarmaya başlar. Eğer siz onun perdelerini sezer, ondan sıyrılmayı başarılırsanız, bu kez nefis yoğunluğunu, gücünü yitirir ve kuşkuya başlar. Bu kuşku isyan değil, gerçeğe dönme konusundadır.

Ve sonra îmana o da teslim olur. Bu kattaki nefis, nefis-i mutmaineyi temsil eder.

Böyle bir nefse sahip olmayan insan bütününde iman hiç bir zaman garantide değildir. Nefs onu her zaman telefe götürebilir.

Kur'ân bu sırrı :

«Döner îman eder, döner küfredersiniz» emri ile bildirmiştir.

İman, insan nesline has bir şeref borcudur ve kimin iman ettiğini; kimin edemediğini bizim dıştan kesin olarak bilmemiz imkânsızdır. Ancak dille iman etmenin yeterli olduğunu İslâm Dini uygun görmüştür.

Kendimizin ve karşımızdakinin iman durumunu bilmek istediğimizde (nefsin eleştiri tıpasını açmadan) bazı belirtilerde izleyebiliriz. Kompleks yapımızın madde ve madde ötesi yanlarının bir çoğunu buraya kadarki bölümlerde tanıtmaya çalıştım.

İman madem ki kalbe (gönle) ait bir olaydır, o halde iman da mutlaka gönül kokmalıdır.

Sevgi, sezgi, merhamet mutlaka onun kaçınılmaz belirtileridir.

Yine madem gönüldedir iman; inananlardan hoşlanır, perdelilerden (kâfirlerden) kaçır.

İmanda hulûs (içtenlik) ve sıdk (doğruluk) kaçınılmaz bir yan belirtidir.

«Mü'min (inanan) yalan söylemez» hadisi bunun delilidir.

Güçlü bir iman sahibi, kompleksinin tümünde yüce inananlara benzer. Tabi karınca kaderince. Bir insan kendi îmanını kontrol için o nazlılara, hiç değilse bir noktadan benzeyip benzemediğini aramalıdır.

«İnananlar kardeştir» hadisi bu gerçeği dile getirmektedir.

Yine inananların, bu nedenle bedensel güçlerini, zekâ ve sezgilerini ömür boyu yürütmeleri olağandır. Bunamayacakları da bir çok veli tarafından bildirilmiştir.

Dışta inanan görünüp, içte inkârda olana münâfık (ayırıcı - karıştırıcı) denir. Bunlar istedikleri kadar nefslerini saklasalar da; saydığımız küfür belirtilerini, isteseler de istemeseler de gösterirler.

İman ile küfrün bir âşikar ayırıcı noktası, olayları yorum tarzındadır. inanan, olayları Allah takdiri açısından alır ve kendi hatalarını düzeltir. İnanmayan münâfık, çevreyi ve başkalarını suçlar.

İnananın yüreği yufka, kendi metin ve cesurdur. Küfürde olanın yüreği sert, kendi korkaktır. Yalnız bu belirtilerle dahi kendimizi ve çevremizi analiz mümkündür.

Akıl ve zekâ, bir devresiyle ruha bağlı olduğu için; daima îmandan yanadır. Nefs perdesi inceldikçe bu etkileri daha belli hale gelir ve kalbin îmanını güçlendirir. Eğer nefis perdesi çok yoğunlaşırsa, ruhun ceryanı ile işleyen bu melekeler ağırlaşır. Nefsin şaşkın mantık ve çıkar reçetelerine uyar.

İman edenler için olsun, etmek isteyip başaramayanlar için olsun, önemli bir mesele kompleksimizin (insan bütünü) imana elverişli halde tutulması gereğidir.

İnanmayanlar da inkâr edemez ki; insan erdemli olmak zorundadır. Bu onun şerefli yaratık olmasının tabii bir sonucudur. İşte bu noktayı elimizde tuttuk mu iman mutlaka gelir bulur bizi.

Eğer sırtlan biçimi hayatı seçti isek, iman varsa bile gider. İman yoksa, zaten o şehre hiç yaklaşmaz.

Acaba erdemli insan ya da insanca nitelikler taşıyıcı insan kimdir? Ve, bütünümdede bu yapı nasıl kurulmuş ve işlemektedir? Ya da hayvansal bir çöküş nasıl kurulup işlemektedir? Bunu İslâm ve Kur'ân tanımlarına uyarak dile getireceğim.

insan hamurunun en önemli kuruluşu latif ve şeklinde, tanımlanabilir.

2. LATİF - HABİS'

İnsanın bütünü, beden-nefs- ruh- kalp karışımından kurulduktan sonra; devamlı bir değişkenlik gösterir. Yani insan ayrı unsurları bir araya toplayan metal alaşımı gibi durgun bir yapıya sahip değildir. Tam aksine bu dört varlık bütünüümüze hareketli bir biçimde sarar. Biz bütün olarak bu hareketli birleşimin, vasıflarını yansıtır!z. Bu gerçeği hepimiz çok iyi sezeriz. Bazı anlarımızda beden, bazı anlarımızda nefsin, bazı anlarımızda kalbin ve ruhun ağırlığını yaşarız.

Yapımızın bu oynaklığına rağmen, 4 yapı taşının belli yönde ağırlık kazanması da kaçınılmaz bir sonuçtur.

Nefsin ağır bastığı bütünümüz, korkunç bir hırsın, hissetin temsilcisi olur.

Ruh ve gönül ağır bastığı zaman insan kompleksi; sevgi-mertlik ağırlığını korur. Ancak, her iki şekildedir. dalgalanmalar sürer gider.

Bir insanda ağır basmalar uzun sürerse karaktere damgasını basar. Değişmeler onu bu derin çizgilerden ayıramaz.

İşte netsin bütünüümüze yerleşip sergilediği insan yapısına habis 'denir.

Aksine, bütünüümüzde, gönlün ve ruhun çizgilerinin sabitleşmesiyle ortaya çıkan insan tipine latif denir.

Latif ve habis; mü'min ve kafir ayırımından ayrı bir tanımdır. Ancak, imanla daima bir gelecek bağı taşır.

Latif mizaçlı biri imanlı görünümünde olmayabilir. Fakat sonuç daima imana yöneliktir. Habis mizaçlı biri de iman perdesinde sanılır. Halbuki bu mizaçta iman oturmaz.

Latif görünüm oldukça azdır. Zaten insanların büyük, çoğunluğu, latifle habis sınırlarında titreşir durur. Yani; bazan o yana eğilir, bazan bu yana.

İnsanın yapısındaki seyyaliyet, ona sinuzoidal bir rota çizdirir. Blz latif ve habis belirtileri iyi tanırsak, kendi rotamızı tayin ve düzeltmede imkan sahibi oluruz.

Unutmamak gerekir ki; latif ve habis, kişiliklerde sabit bir nokta ya da alan değildir. Onun da üst ve alt sınırları vardır. Yani latiflik kişiliği. az - orta ya da güçlü olur. Habislik de öyle.

Habis kişiliği şöyle tanımlarız: .

a) Sapkın (dâllin) veya nasipsiz (mağdub) çizgiye :sahiptir. Ya daima yanılır, ya da gerçeği bile bile sapıtır.

b) Sevimsiz,' mücrim simalı, mağrur görünümündedir.

c) Gönül penceresi örtüktür. Sevgi ve sezgiden hiç .nasibi yoktur.

d) Kelam nasibi yoktur. Gerçeği rahatça anlatamaz.

e) Nefsin özellikleri bölümünde saydığımız 9 kötü huyunu fazlaca taşır.

f) Gerçek san'attan nasipsizdir üzülmeyi, içlenmeyi bilmediğinden.

g) Gözü gönlü yaşsızdır.

Habislik yoğunlaştıkça korkunç bir kişilik çıkar:

Vermez, verene tahammül edemez.

Sevmez, sevene tahammül edemez.

Gerçeği bilmez, bilene tahammül edemez. Bundan dolayı tüm iyilere, yücelere düşmandır.

Allah'ın ve O'nun sevgilisi Efendimizin düşmanıdır. O'nun âline, ehl-i beyte düşmandır.

Habisliğin zirve noktasında Nemrud ve Ebucehiller vardır.

Latif tüm güzellikleri toplayandır :

- a) İnsan meziyetleri bölümünde zikrettiğimiz özelliklerden çoğunu taşır.
- b) Güzel ve sevimlidir.
- c) Gönül etkilerinin hepsi vardır : Sevgi, sezi, sanat, aşk.
- d) Gönlü ve gözü yaşlıdır.
- e) Güzele ve güzelliğe, iyiye meftundur.
- f) Tüm varlıklar ona eğiktir. Her canlı ona koşmak, hizmet etmek ister. Elmadaki renk, kuzudaki teslimiyet onadır.
- g) Zekidir, fakat hilesi yoktur. İyilerin mutluluğu onu mutlu eder, kendi için eza duymaz. Her takdir ona sefadır.

Latif yüceldikçe nazlı olur. Ondaki özelliklere gelince :

- 1) Her şeyini insanlığın saadetine feda etmiştir.
- 2) Kendi tepkileri bitmiş. İlâhi arzu ona sefa olmuştur. Allah'ın dileği gibi düşünür.
- 3) Tüm meziyetleri toplamıştır, her nefesi bir canlı zikirdir.

Latif dizi, güneşin etrafındaki yıldızlar gibidir, iç içe gezegenlerin yörüngelerinde devrederler.

İlk dizi âli-âba : Hz. Hatice, Hz. Fâtıma, Hz. Ali, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin.

Bir başka dizi : Hz. Ebubekir ile birlikte 4 halife, sahabe dizisi.

Bir dizi, Hz. Dıhye, Hz. Veysel Karani.

Bir dizi nazlı yüceler : Hz. Gavs Abdülkadir Geylânî, Hz. Mevlâna, Hacı Bektaş-ı Velî, Hz. Bahaeddin Nakşî, Hz. Ahmed Rufai, Hz. Melami ve niceleri.

İşte insanlığın, fânî kişiliklerinden gerçek sonsuzluğa intikal eden sırrı.

İnsanları habis çöllerden latif bahçelere kadar seyredersiniz. Bu, hilkatın müthiş bir sırrıdır. Sonra kendinizi, bundan sonraki bölümde yollarını anlatacağımız subanalizle inceler; nerde dolaştığınızı bilirsiniz.

İsteyen çölde kalır. İsteyen döner sonsuz bahçelere.

3. BÜYÜK VE KÜÇÜK ÂLEMLER

Tüm dinler ve yürekli düşünürler, insanın seçkin yaratık (eşref-i mahlûkat) olduğunu temelde kabul eder. İslâm'da insanın yeri ise bambaşkadır. Kur'ân'da Sûre-i Tîn'de (iç mânada) :

«Biz teklik ve çokluk âlemini yarattık (tin ve zeytin). Sonra insan yüreğine (tûrisinin) emin bölgede teklik âlemine dönüşü (Efendimizin sırrı : belde-i emin. Emin efendimizin ismidir) murad ettik. Bu yüzden insanı yaratılışın en güzelinden yarattık, sonra da bu sırra uymayanları aşağısının aşağısına ittik» buyuruluyor.

Bu âyetlerin anlamını yüce İslâm sofileri, **insan âlemlerin aynasıdır ve asıl Allah'ın kendi güzelliğini seyrettiği. büyük âlemdir**, şeklinde yorumlamışlardır.

Nitekim başka âyetlerde de aynı anlam bulunabilir. Bütün diğer âlemler sıfat-ı ilâhinin yansımalarından doğar. Tek tek bu âlemler küçük âlemdir. O'nun sıfat yansımalarının tümü, güzelliğinin yansımalarını temsil eder. İnsan bu yüzden büyük âlemdir.

Dikkat edilirse burada insanı yüce kılan, kendi değil ilâhi yansımadır. Bu yansıma, arınmış ayna haline gelmiş bir nefse sahip olan insanın gönlünerdir.

Ruh koordinatlarından içli dışlı (hem dıştaki bir başka insana, hem kendi gönlüne doğan) ilâhi tecellî ruhun insandaki asıl yerini temsil eder.

İslâm düşüncesine göre ruh, beden kafesine hapsolmuş, ölünce uçmuş bir kuş değildir. O, ilâhi tecellînin muhteşem bir ceryanı ve iletişim noktasıdır.

O halde insan evrende beden atına binmiş, ilâhi tecellîye hazır sonsuz buutlu bir mekândır.

Bu mekânda ilâhi tecellî doğmamışsa veyl o yolcuya!;

İşte biz böyle mekânlarda ilâhi yansımayı tadmış nazlılar adına varız. Yüce yanımız, seçkin yaratık olma kartvizitimiz buradan gelir.

İçindeki sonsuz mekânların kapılarını, bir bir kapayıp; boşta gezenler ancak îmana ilgisi oranında değer kazanır. Efendimize verilen büyük rahmet, bu tecellîye uğramamış da olsa, ilgi ve sevgiyi makbul sayarak inananları ölümsüzleştirmiştir.

Nefs katlarından mutmaine katına varabilenler, tecellîye hazır olmamış halleriyle bile ölümsüzlüğü mutluluk içinde tadacaklardır (cennette).

Nefs-i safiyede olanlar ise; bizzat cennetin içinde bulunduğu âlemleri bile tümü ile kendi kalplerinden seyredebilirler (Yunus ve Cennet şiiri, Hz. Geylânî'nin Gavsîye şüri ve Mevlâna'nın bu konudaki rübâîleri).

İnsanı, İslâm tanımlarken bu yüzden latif ve inanan yönleriyle var sayar.

Kendini (ruh koordinatlarından gelen ilâhi kudrete bakmadan) var sayan ve sonra evreni kendi güç varlığıyla ölçüp, insanı kısırlaştırmanın elbette ne küçük; âlemde, ne de büyük âlemde yeri vardır.

Ne var ki, tam yücelmemiş insan benlik etkisinden kurtulamaz ve her olaydan kendine pay çıkarır ve bu yüce evrenlerde kendi resmini aramaya kalkar.

İşte evrenlerde buna yer yoktur.

4. İNSAN VE KULLUK

İşte, insanın büyük âlemleri temsil eden sırrı ile, kendini ilâh sanma şaşkınlığını ayıracak sınır; kulluktur.

İnsan ve tüm varlıklar, kendi kişiliklerinde yaşarken eleste, her zerresinden «Ben sizin Rabbiniz değil miyim?» emri çınlayınca; haşyetten dehşete ve paniğe kapılmıştı.

Son nefeste bu âlemden ayrılırken, o anı hatırlayacağız.

Ve o zaman, kendini ben sananlar, bu kez öyle bir paniğe kapılacaklar ki ta mahşere dek.

Gerçeklerin en gerçeği; bu emre, Efendimiz, hamd niyaziyle cevap vermiş ve tüm âlemleri yok olmaktan kurtarmıştı.

İşte insanlığın ölmezliğinin anahtarı bu bilinçli kulluktur.

Elbette tüm varlıkların yaratıcısı Allah'dır. Ne var ki O'nu hamdle benimsemek insana özgüdür.

Fâtiha bahsinde gördüğümüz gibi; hamd, Allah'a bilerek övgüdür. Özellikle, her yardımı O'ndan dylenecek ve kulluk yalnız O'na yapılacaktır. Ve bu noktalardan hiç sapılmayacağı andı ile birlikte bir övgü.

İşte yücelme ile kulluk bu noktadan hareketle iç içe gelişir.

Yani, Allah'dan gayri hiç bir gücün olamayacağı, her an bizde, uygulamada yer ettikçe; nefis arınır, kulluk artar, öyle ki nefis tüm yanlıgılarından kurtularak kullukta billurlaşır. Bu anda Allah sevgisi dışında her ilgi sifira iner. Bu kez Allah o gönülde güzelliğini seyreder.

İnsan bu noktada tüm çokluk bağlarını kesmiş, kesrette yokluğa ermiştir. Ve aynı zamanda, Allah tekliğinin sonsuzluğunda tüm âlemlere yansımıştır. Bu ana, tüm sonlu varlıklar ermek için; insan bütününde toplanma yarışındadırlar. Maddesel çokluk temsilcileri, bedende ışın ve madde olarak ve diğer varlıklar, kendi mekânlarından insanın sonsuzluk mekânına iletişimle Allah'a ulaşır.

Efendimiz bu intikalin değişmez mekân sırrıdır.

O'nun mâna güzelliği, ilâhi yansımayı cezbeden ve kulluktan sonsuzluğa geçişi sağlayan tek etkidir. Bu nedenle her sözümüzle O'na ilgi ve sevgi gereğini söyledik durduk.

Bu intikaller an meselesidir. Zamansız bir mekânda, ilâhi irâdenin sırrı içindedir.

Ve sonra o sonsuza açılan insan; tekrar kulluğun zevkini, ibadeti ve yücelmesini tekrar tekrar yaşar.

Ve biz kullukta elimizden geldiğince gayret gösterip Fâtiha emri içindeki sadâkatimizi göstermekle yükümlüüz.

Evet, evrenin bu bilinmez varlığı insan, bu kulluğu topraktan aldığı bedeni ile sonsuza dek taşıma şerefini bildiği nisbette vardır. O nisbetle insandır.

Kulluk, Allah'ın kaçınılmaz kudretinin zorunlu bir sonucudur, öyle ki her nefeste «Hu» demedikçe (Hu, Allah'ın bir adıdır, bilinen 0 demektir) yenisini almaya, yaşamaya tâkatimiz olmaz.

İşte Allah insandan bu zorunlu nefes alışı (zikri) gibi, bilinçli kulluk bekliyor.

O'nun yüceliği, kudreti, güzelliği ne kadar gizlense de, Kulluğun zevkinde duyulur. Ve bir noktada O'nda yok olunur.

SUBANALİZ VİCDAN

Allah sanatının 4 hamurdan yoğurduğu insanın en üstün yeteneklerinden biri kendini tahlil etmesi, eleştirebilmesidir.

Gerçekte vicdan, arınmış nefis, gönül ve ruhun ortaklaşa bir sonuncu, bir mahsulüdür.

Vicdan; bir anlamda gönül bahçesinin en nâdîde çiçeğidir. Kudret onu, arınmış nefis ve ruhun gıdası ile besler.

Ve işte, kendini bilme, tanıma ve eleştirebilme bu bahçedeki bu nazlı gülün râyihasıdır.

İçinde deve dikenini bitirerek, onun batışından ömür boyu rahatsız olanlar, elbette vicdan kokusu duymaz. Onun sevgi dolu mutluluğundan habersiz gelir geçer. Biz bu bölümde, önce kendi hayat denklemimizi nasıl tanıyacağımızı ele alacak, sonra vicdana giden bahçenin yolunu açacağız.

Daha önce değindiğim gibi, bütünüümüzün dörtlü hamuru, bizi hareket halindeki bir noktanın yörüngesi tarzında değişken kılar.

Bir çok koordinatlar içinde, birçok bilinmeyenli bir denklemdir insan. Eğer onun denklemi kurulursa izlenir hale gelir.

Bilindiği gibi, birçok bilinmeyenlere tâbi hareketli bir nokta, bir koordinatlar sistemi içinde çeşitli değer tesbitleriyle tanınır hale gelir.

İşte insan da bu metoda benzeyen bir subanalizle kendi denklemini kurar. Bu denklemi kurabildiğimiz nisbette, bizim de bir formülümüz olur. Ve bu formül vicdanla bağdaşırsa,

insanlığımızı buluruz, aksi halde serseri bir cismin düzensiz hareketi gibi evrende bir hiç olur gideriz.

İnsan denkleminin koordinatları nedir?

İnsan denklemi iki önemli koordinat sistemi içinde çözülebilir :

a. İman - Küfür

b. Latif - Habis

Birinci koordinatta iman (+), küfür (-) alanları ve mekânları temsil eder.

İkinci koordinatta latif (+), habis (-) mekânları ve alanları temsil eder.

Hareket halindeki insan bu alanların her köşesinde raks edebilecek istidatta yaratılmıştır.

Zaten değişkenlik bu noktanın ömür boyu raks ve iniş çıkışlarını temsil eder.

Bu denklemin kurulup çözülmesi için üçüncü bir unsur daha vardır : Hadiseler. Çünkü hareketli noktanın sür'ati ve iniş çıkışları hep olayların etkisine tâbidir. Biz olayları da manyetik alan etkisi diye benzetmek istiyoruz.

Şu halde, bir örnek üzerinde bu sistemin benzetiş aracılığı ile kendimizi bu subanalize tâbi tutalım.

Matematiğe rağbeti olmayanlar için aynı örneğin başka benzetiş ve yorumunu da yapacağım.

Latif, habis kişilikleri X koordinatına benzetelim.

İman, küfür kişiliğini de Y koordinatına bağlayacak biçimde düşünelim.

Bu koordinatlar sistemi üzerinde insanı bir hareketli nokta olarak tasavvur edelim. Olayları Z koordinatları üzerinde yoğunlaşan manyetik alan olarak tanımlayalım.

İnsan noktası bu üç koordinat üzerinde hayatı boyunca bir mekân çizer.

X ekseninde (+) değerleri latif, (-) değerleri habis olarak kabul ediyoruz. Y ekseninde menfi değerler küfür ve müsbet değerler îmanı temsil etmektedir.

Z ekseninde olaylar karşısında panik ve hırçınlık (-), teenni ve sabır (+) değerleri ihtiva eder.

Nokta harekâtı yapan noktanın amacı X, Y, Z koordinatlarının ortak (+) değerlerinin olduğu sağ üst ön mekândır.

İnsanın (bu hareketli nokta zaman zaman menfî değerlere kaysa da) amacı, insanlığın şerefi bu müsbet mekânda yer tutmaktır.

Hareketli nokta menfi alanlardan ne kadar uzaklaşırsa, tekrar menfiye kayma şansı o kadar azalır.

Zayıf bir îman, zayıf bir latif kişilik her zaman sınırda tehlike arzeder. İman ve latif bölümünde saydığım nitelikleri hızla kazananlar tehlikeli bölgeden uzaklaşır.

Olayların şiddeti, o noktanın Z ekseninden kaymasına neden olur. Bu koordinatlarda en güç müsbet alan Z eksenindedir. Olaylara karşı normal ve insana yakışır tepki, iyi bir ruh ve nefis gelişmesiyle elde edilebilir.

Yoksa X ve Y eksenini (+) alanlarında rakeden insan noktası; ilâhi takdirin yarattığı şiddetli bir olay karşısında Z de menfi alana kayıverir.

Şimdi kendiniz için X ve Y eksenli bir grafik yapın.

Belli bir günden başlayarak her gün için latif - habis, îman - küfür değerlerinizi insaflı bir şekilde verin. Ve o günün noktasını işaret edin. Diyelim ki îmanda o,gün oldukça içtendiniz. Meselâ Y koordinatına 3 puan, fakat o gün cimri ve kırıncı idiniz, bu kez X koordinatına -2 verin ve bu değerler arasına noktayı işaretleyin. Ertesi gün imanınızdaki içtenliği koruyarak çevrenizde daha meziyetli olmaya çalışın. Garip ve dertlilere yardımcı olun. Ve bu kez +3X, +3Y değerini almaya çalışın ve ikinci noktayı oraya koyun, üçüncü gün bir olayın etkisiyle kendinizi eleştirin ve (-) not aldı iseniz Z eğri koordinatına doğru bir çıkış yapın ve böyle devam ederek 6 haftalık bir noktalamayı sonunda birleştirin ve kendi kişiliğinizi seyredin.

Bu değerlendirmeyi yaparken Kur'ân'ın :

«Bütün insanlar hüsrandadır. İnananlar, iyi isler yapanlar, hak, sabır ve merhamet tavsiye edenler hariç» emrini hiç hatırdan çıkarmayın.

Matematik merakı olmayanlar her gün kendisine (+) ve (-) değerler üzerinden 3 konuda not verip alt alta kaydetmelidir.

İman - Küfür 1

Latif - Habis 2

Olaylara karşı tepki 3.

Bu notların o hafta sonunda ortalama değerleri (-) kalıyorsa, o noktada kendini düzeltme çareleri aramalıdır.

Bu iç ve öz eleştirileri yapa yapa sonunda bizde vicdan dediğimiz bir mâna doğacaktır ki; o, îmanımızı ölüme dek koruyacak ve ebedî hayata yüzü kara gitmemizi engelleyecektir.

Ancak, vicdanı iyi tanımak şarttır. İçinde nefsin cirit attığı dünyalarda, içindeki her yorum vicdan değildir.

Vicdan, ruha teslim olan nefsin, gönül mekânındaki mâna çocuğudur.

Şeytana teslim olan nefis, hannas doğurur; tüm kirlerin, ihtirasların ve yalanların temsilcisi hannası...

İnsana yakışan hannas değil, vicdan doğurmaktır. Vicdanı gerçek anlamıyla şöyle tanımlarız :

Vicdan bir mâna meyvesi olduğuna göre; her yanı ile ona uymalıdır. Bir anlamda sıfat-ı ilâhilerin gönle yansıma ışıklarını taşır.

Af - merhamet - sevgi - sabırdan kurulu yapısında bin bir güzelliği iç içe taşır.

Allah için cesurdur.

Allah için sahâdir (cömert).

Allah için sonsuz bir gayret içindedir.

Allah için sonsuz bir teslimiyet, rıza içindedir. Her olayı ilâhi yazgı içinde seyrettiğinden, zâlimden korkmaz, mazlumun imdadına koşar. Yalan, riya, çıkar gibi lekeler onda yoktur.

0, hiç bir çıkar hırsıyla insanları yermez. Onları sevmekten vaz geçmez.

Bende vicdan var mı? Diye tereddüt edenler için, bir tek şaşmaz ölçü vardır :

Eğer davranışları, duyguları, evrenin en yüce varlığı Fahr-i Kâinat Efendimizi andırıyorsa...

Evet, vicdanınız vardır. Değilse, hangi görüntüde olursanız olun, gösteriştten ibaret bir taklitdesiniz demektir.

Zira vicdan; Allah'ın şaheseri Efendimizin gönül san'atıdır. Ve Allah sonsuz san'atını o gönülde işlemiştir.

Ve insanlar, Ufuk insan Efendimize benzeyince insandır.

Kur'an diliyle, bu bir ahsen-i takvim sırrıdır. O'na benzemeyenler esfel-i safilîn'dendir. İşte insanın evren bilmececi olma sırrı bu gerçekten doğmaktadır :

Ufuk insan Efendimiz, O'nu andıranlar ve O'na hiç benzemeyenler.

Görünüşte aynı, fakat özde, mânada tam zıdlarda.

Allah hepimizi sevgilisi Fahr-i Kâinat Efendimize benzemekten alıkoymasın. Ve O'nun sırrı içinde sonsuzlaştırın.

Onk. Dr. Haluk Nurbaki